गाउँ विकास योजना

आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को

नीति, योजना तथा कार्यक्रम
र
बजेट सहितको वार्षिक विकास योजना

अन्नपूर्ण गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

माछापोखरी, कास्की

गण्डकी प्रदेश, नेपाल

☎: ०६१-४१४१०१, ४१४१०२, ४१४१०३, ४१४१०६

Website: www.annapurnamunkaski.gov.np

Email: apgaupalika@gmail.com

Facebook: www.facebook.com/annapurnamunkaski

"कृषि, पर्यटन उर्जा र पूर्वाधार; अन्नपूर्ण समृद्धिको आधार"

अन्नपूर्ण गाउँपालिका

बाह्रौं गाउँसभाबाट पारित

आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को नीति, योजना तथा कार्यक्रम र बजेट सहितको वार्षिक विकास योजना

प्रमुख संरक्षक

बिष्णु बहादुर के.सी., अध्यक्ष

चन्द्रकला अधिकारी, उपाध्यक्ष

संरक्षक

खेमराज देबकोटा, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

कार्यकारी सम्पादन

ठाकुर प्रसाद अधिकारी, अधिकृत

लक्ष्मण बस्ताकोटी, अधिकृत

सूर्य प्रसाद तिमिल्सिना, सूचना प्रविधि अधिकृत

पिताम्बर सुबेदी, कम्प्युटर अपरेटर

जगन्नाथ भण्डारी, एम.आई.एस. अपरेटर

सम्पादन सल्लाहकार

बलराम भुगाई, शिक्षा अधिकृत

सरिता गौतम, लेखा अधिकृत

ऋषिराम पौडेल, स्वास्थ्य संयोजक

अतित खनाल, ईन्जिनियर

ऋषिराम दाहाल, पशुसेवा शाखा प्रमुख

प्रभात पौडेल, सर्भेक्षक

रामु पौडेल,लेखापाल

मनोज कठायत, कृषि शाखा प्रमुख

प्रकाशक

अन्नपूर्ण गाउँपालिका, कास्की

☎: ०६१-४१४१०१, ४१४१०२, ४१४१०३, ४१४१०६

Website: www.annapurnamunkaski.gov.np

Email: apgaupalika@gmail.com, info@annapurnamunkaski.gov.np

Facebook: www.facebook.com/annapurnamunkaski

Twitter: www.twitter.com/annapurnakaski

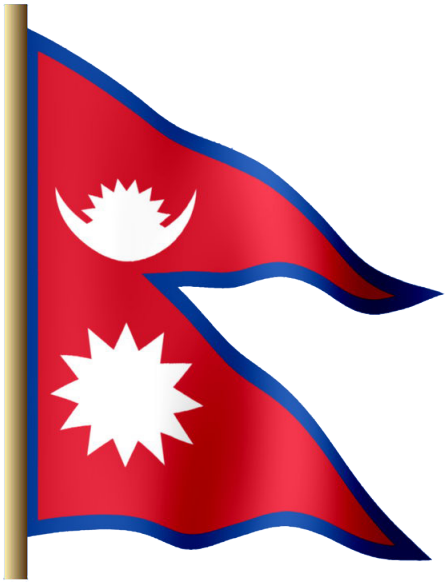

राष्ट्रिय गान

सयौ थुँगा फूलका हामी एउटै माला नेपाली
सार्वभौम भई फैलिएका मेची-महाकाली

प्रकृतिका कोटी-कोटी सम्पदाको आँचल
वीरहरूका रगतले स्वतन्त्र र अटल

ज्ञानभूमि, शान्तिभूमि तराई, पहाड, हिमाल
अखण्ड यो प्यारो हाम्रो मातृभूमि नेपाल

बहुल जाति, भाषा, धर्म, संस्कृति छन् विशाल
अग्रगामी राष्ट्र हाम्रो जय - जय नेपाल ।

मन्तव्य

"कृषि, पर्यटन, उर्जा र पूर्वाधार; अन्नपूर्ण समृद्धिको आधार" आदर्श वाक्यलाई सार्थक बनाई गाउँपालिकाको समग्र पक्षको विकास गर्नका लागि सबै प्रकारका आयोजनाहरू समावेस गरी आ.ब. २०७९/०८० का वार्षिक नीति कार्यक्रम बजेट तयार गरी यहाँहरू समक्ष प्रस्तुत गर्न पाउँदा खुसी लागेको छ। जनचाहाना अनुरुप जनताले चाहेका प्रतिनिधिद्धारा नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउने राज्य शासन व्यवस्थाको स्थापना गर्न इतिहासका विभिन्न चरणमा परिवर्तनका लागि भएका आन्दोलनमा आफ्नो प्राण उत्सर्ग गर्नुहुने ज्ञात, अज्ञात शहिदहरू प्रति हार्दिक श्रद्धासुमन व्यक्त गर्दछु र राज्य व्यवस्था परिवर्तनमा महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्नुहुने सम्पूर्ण मेरा राजनीतिक अग्रजहरूमा सम्मान व्यक्त गर्न चाहन्छु। स्थानीय तहको निर्वाचिन भई आएपश्चात् जनप्रतिनिधीहरूबाट यस अगाडि गाउँपालिकाबाट प्रस्तुत भएका वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम, बजेट सफलता पूर्ण कार्यन्वयन गरी योजनाहरू गुणस्तर रुपमा समयमै सम्पन्न गर्न सहयोग पुऱ्याउनुहुने सम्पूर्ण जनप्रतिनिधिहरू, राजनीतिक दलहरू, उपभोक्ता समिति, कर्मचारीहरू र आम गाउँपालिकाबासीहरू प्रति हार्दिक धन्यवाद दिदै आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु। नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारका पञ्चवर्षिय योजना, गाउँपालिकाको आवधिक, पञ्चवर्षिय योजना (२०७७/०८२) ले निर्धारण गरेका दुरदृष्टि, लक्ष्य, उद्देश्य, विकासका सूचकहरू प्राप्त गर्न र टेवा पुऱ्याउनका लागि नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारका वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम, गाउँपालिकाका विगत वर्षका नीति तथा कार्यक्रम र बजेट कार्यन्वयका अनुभवहरूलाई आधार मानि पालिकाबासीहरूको टोल टोलमा, बस्ती-बस्तीमा गएर लक्षित वर्गहरूसँगको छलफल अन्तरकृयाबाट उहाँहरूकै रोजाईका आयोजनामा प्राथमिकता निर्धारण गरी वडा समितिको बैठकको निर्णयबाट प्राप्त आयोजना माथि योजना विज्ञहरू बिचको छलफलबाट प्राप्त सुझाव, गाउँ कार्यपालिका सान्दर्भिक छलफल पछि प्राप्त सुझाव गाउँ सभामा प्रस्तुत गरी व्यापक छलफल प्रश्चात प्राप्त सुझावहरू समेत समाबेस गरी सहभागितामूलक पद्दतिबाट यस आ.व. २०७९/०८० को वार्षिक नीति कार्यक्रम, बजेट र गाउँ विकास योजना तयार गरी यहाँहरू समक्ष सार्वजनिक गरेका छौ।

नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय सरकारबाट जारी भएका ऐन, नियम, नियमावली कार्यविधिहरू यस विकास योजना कार्यान्वय गर्नमा मार्गदर्शक रहने छन्। जसका कारण आयोजना कार्यन्वयनमा र पालिकाबाट प्रवाह हुने अन्य सेवा लिने क्रममा आम जनसमुदायहरूमा सुशासनको अनुभूति हुनेछ। गाउँपालिकाले आयोजना गरेका सम्पूर्ण काम दिगो रहने गरी सञ्चालन गरेका छन्, जसको कारण गाउँबासीहरूमा विकासका गतिविधिको प्रत्यक्ष अनुभूति हुने आशा लिएको छु। गाउँपालिकामा आयोजनाहरू संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारको समन्वयमा व्यवस्थित र प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरिने छन् भन्ने विश्वास दिलाउन चाहन्छु। गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम निर्माण र कार्यन्वयनका क्रममा कमी कमजोरी भएमा समयमै सकरात्मक सुझावको अपेक्षा गर्दछु। यस नीति तथा कार्यक्रम निर्माणका क्रममा सहयोग गर्नुहुने माननीय संघीय सांसद, प्रदेश सांसदज्यू, उपाध्यक्षज्यू ,प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू, वडा अध्यक्षज्यूहरू, कार्यपालिका सदस्यज्यूहरू, विषयगत समितिका पदाधिकारीज्यूहरू, गाउँसभा सदस्यज्यूहरू, जनप्रतिनिधिहरू, राजनीतिक दलहरू, उपभोक्ता समिति, सञ्चारकर्मी मित्रहरू, बुद्धिजिवी वर्गहरू, गाउँपालिकामा कार्यरत कर्मचारी, शिक्षक मित्रहरू, संघ संस्था, टोलविकास समिति र सम्पूर्ण आम गाउँबासी आमा, बुबा, दिदी बहिनी, दाजुभाइ लगायत सम्पूर्णहरूप्रति हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु।

अन्त्यमा सबैमा सकरात्मक सोचको विकास होस, सम्पूर्ण गाउँबासीहरूको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दछु। साथै यस गाउँ विकास योजना सफल कार्यन्वयनका लागि सबै पक्षहरू र सम्पूर्ण पालिकाबासीहरूको सहयोग प्राप्त हुने पूर्ण आशा र विश्वास लिएको छु। धन्यवाद।

विष्णु बहादुर के.सी.
अध्यक्ष

मन्तव्य

अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को नीति, योजना तथा कार्यक्रमका साथै बजेट सार्वजनिकरण गर्न पाउँदा अत्यन्तै हर्षित छौं। सङ्घीय प्रणालीको अभ्यास पछि हाम्रो गाउँपालिकाको बाह्रौं गाउँसभाबाट बजेट सार्वजनिक गरी गाउँ विकासको नयाँ खाका कोर्न गइरहेका छौ। नेपालको सन्दर्भमा सङ्घीयता आफैंमा बिल्कुलै नयाँ अभ्यास हो, कुनै पनि बिषय वा प्रणालीको अभ्यास आफैंमा चुनौती र जटिलता सहित अगाडि बढ्ने गर्दछ।

सङ्घीय तहमा नीतिगत र कानुनी रुपमा धेरै विषयहरूको व्यवस्थापन भए तापनि संरचनागत र प्रशासनिक व्यवस्थापनले पूर्णता पाउने प्रक्रियागत रुपमा अगाडि बढिरहेको छ। अघिल्लो वर्षको तुलनामा यस वर्ष कृषि, पर्यटन, पूर्वाधार विकास, शिक्षा, स्वास्थ्य, मानव विकास सूचकांकका दृष्टिले उल्लेख्य सुधार भएको छ। स्थानीय तहमा जनप्रतिनिधि नहुँदाको परिस्थितिमा पैदा भएका कैयौं बेथितिहरू प्रणालीमा रुपान्तरण गर्ने हाम्रो प्रयासले अझै पनि पूर्णतः सफलता प्राप्त गर्ने प्रक्रियामा अगाडि बढिरहेको छ। सीमित साधन स्रोत र असीमित आवश्यकता एवं आकाङ्क्षाबिचको दूरी कसरी कम गर्ने, गाउँबासीका आधारभूत आवश्यकता र अपेक्षा कसरी सम्बोधन गर्ने भनी हामी नियमित परामर्श र व्यवहारिक समाधानको प्रक्रियामा छौं। यहाँहरूको आकाङ्क्षालाई अधिकतम् सम्बोधन गर्न प्रयत्न गर्ने कुराको म विश्वास दिलाउन चाहन्छु र हरपलमा तपाईहरूका सल्लाह, सुझाव अनुसार अगाडि बढ्ने प्रयास गर्ने छु।

साथै, आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को नीति, योजना तथा कार्यक्रम बनाउने कार्यमा निरन्तर खट्नुहुने कार्यपालिका सदस्यज्यूहरू, गाउँसभाका सदस्यज्यूहरू, राष्ट्रसेवक कर्मचारी साथीहरू गाउँ विकासका लागि महत्वपूर्ण सल्लाह सुझाव दिनुहुने विभिन्न विषयगत क्षेत्रका विज्ञहरू, राजनैतिक पार्टीका प्रतिनिधि तथा सम्पूर्ण गाउँबासीमा हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु।

चन्द्रकला अधिकारी
उपाध्यक्ष

मन्तव्य

गण्डकी प्रदेश, कास्की जिल्ला अन्तर्गत मध्यपहाडी लोकमार्गमा अवस्थित प्राकृतिक रुपमा सुन्दर यस अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको बाह्रौं गाउँ सभाको बैठकबाट आगामी आ.ब. २०७९/०८० का लागि स्वीकृत नीति, कार्यक्रम तथा बजेट समेटिएको बार्षिक गाउँ विकास योजनाको पुस्तक प्रकाशन गरी आम पालिकाबासी समक्ष पस्कन पाउँदा अत्यन्तै खुशी लागेको छ । गाउँपालिका स्थानीय सरकारको रुपमा स्थानीय जनताको सबैभन्दा नजिकको सरकार समेत भएकाले हाम्रो पालिकाले अबलम्बन गरेका क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रमहरू एवं प्राप्त आम्दानी र खर्चका विवरणहरू जनता सामु प्रस्तुत गरी जानकारी उपलब्ध गराउनु हाम्रो दायित्व र कर्तव्य दुबै हो ।

प्राकृतिक रुपमा निकै मनमोहक, भौगोलिक रुपमा ८४० मिटरको उचाई देखि ८०९१ मिटरको उचाईसम्म फैलिएको, कृषि उत्पादन र पशुपालनको प्रचुर सम्भावना रहेको, आन्तरिक र बाह्य पर्यटकीय केन्द्रको रुपमा रहेको अन्नपूर्ण गाउँपालिका प्राकृतिक, ऐतिहासिक, धार्मिक, पर्यटकीय साँस्कृतिक, शैक्षिक व्यापारिक, सामाजिक एवं मानवीय विकासका दृष्टिले समेत प्रबल सम्भावना बोकेको स्थानीय तह हो । आफ्नो गाउँपालिका यिनै सम्भावनाका क्षेत्रहरूको उजागर गर्नका लागि गाउँपालिकाको पार्श्वचित्र (वस्तुस्थिति विवरण) र प्रथम आवधिक पञ्चबर्षीय योजनाका आधारमा सहभागितामूलक योजना तर्जुमा प्रक्रियाको अबलम्बनबाट आगामी आ.ब. का लागि छुट्टा छुट्टै क्षेत्रगत नीतिहरू तर्जुमा गर्दै प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने समानिकरण अनुदान, राजश्व बाँडफाड, समपूरक अनुदान, सर्शत अनुदानको कार्यक्रमहरू र आन्तरिक श्रोत समेत गरी विनियोजन ऐनले दिएको अधिकारभित्र रही ६० करोड ५१ लाखको बजेट अनुमान प्रस्ताव गरी पारित गरिएको छ । पालिकालाई उपलब्ध सीमित श्रोत साधनलाई सदुपयोग गर्दै जनताको जीवनस्तर अभिवृद्धि गर्न महत्वपूर्ण योगदान पुग्ने गरी पूर्वाधार संरचनाहरू तर्फ पक्की र दिर्घकालीन संरचनाहरू निर्माण गर्ने, Highway सम्म जोड्ने लिंक रोडहरूलाई पक्की ढलान सडक निर्माण गर्ने एक घर एक धारा निर्माण मार्फत् शुद्ध तथा सफा खानेपानी उपलब्ध गराउन बाँकी रहेका सम्पूर्ण परिवारलाई आगामी आर्थिक वर्षमा पूर्णरूपमा एक घर एक धारा कार्यक्रम सम्पन्न गर्ने, निर्माण सम्पन्न हुन बाँकी रहेका वडा कार्यालय भवनहरू निर्माण सम्पन्न गर्ने, अस्पताल तथा स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण सम्पन्न गर्ने, पर्यटकीय पूर्वाधार संरचनाहरू सिंढी बाटो, गोरेटो बाटो निर्माण तथा परम्परागत चौतारो, पोखरीहरू संरक्षण, सम्बर्द्धधन गर्ने तथा पर्यटन पदमार्ग निर्माण तथा सम्भाव्य स्थानहरूको डि.पि.आर. तयार गर्ने, कृषि उत्पादन र उत्पादकत्व अभिवृद्धिको लागि विभिन्न अनुदान कार्यक्रमहरू र कृषि बजारीकरण पूर्वधार संरचनाहरू निर्माण गर्ने, पशु विकासतर्फ व्यवसायलाई अनुदान, नश्लसुधार, डालेघाँस र पकेट क्षेत्रका कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने, सामुदायिक विद्यालयको शिक्षालाई शैक्षिक आकर्षक केन्द्रको रुपमा विकास गर्ने, उच्च शिक्षा अध्ययन छात्रावृत्ति लगायत पुस्ताकालय, ICT र प्राविधिक शिक्षालय जस्ता कार्यक्रम

संचालन गर्ने, आधारभूत स्वास्थ्य सेवामा आम जनताको पहुँच स्थापित गर्ने, युवाशक्तिलाई सीपमूलक तालिमहरू संचालन गरी उद्यमशिलता विकास गर्ने, महिला, बालबालिका, आदिवासी जनजाति, अपाङ्ग, जेष्ठ नागरिक र लक्षित वर्गका लागि सशक्तिकरण तथा सामाजिक सुरक्षाका कार्यक्रमहरू जस्ता थुप्रै कार्यक्रमहरू मार्फत् यस गाउँपालिकाको व्यवस्थित विकासको आधारशीलाको खाका तय गरी विशेष महत्वपूर्ण रणनितिक योजनाको रुपमा अगाडि सारिएको छ ।

पालिकाबासीहरूका वास्तविक माग र आवश्यकताहरूलाई यथार्थ रुपमा सम्बोधन गर्नु नीति तर्जुमाको एक महत्वपूर्ण पक्ष हो भने त्यसलाई सफल रुपमा कार्यान्वयन गर्नु अर्को महत्वपूर्ण पक्ष हो । तसर्थ यस गाउँसभाबाट पारित नीति तथा कार्यक्रम र आयोजनाहरूको आधिकतम सदुपयोग गरी जनताको वास्तविक जीवनस्तर अभिवृद्धि हुने गरी समुचित रुपमा यथासमयमै कार्यान्वयन गर्नु हाम्रो अर्को महत्वपूर्ण कर्तव्य हो । त्यसैले यस बार्षिक विकास योजनाको सफल कार्यान्वयनका लागि आफू लगायत सिङ्गो गाउँपालिकाका कर्मचारीहरू दिनरात निष्पक्षता र इमान्दारिताका साथ लाग्ने प्रतिवद्धता समेत व्यक्त गर्दै सम्पूर्ण निर्वाचित जनप्रतिनिधिज्यूहरू, बिषयगत कार्यालयहरू, पालिका स्थित राजनैतिक दलका प्रतिनिधिज्यूहरू, नागरिक समाज, निजी क्षेत्र विभिन्न संघ संस्था, दातृनिकाय, समाजसेवी, वृद्धिजिवी एवं सम्पूर्ण पालिकाबासीहरूमा हार्दिक अपिल गर्न चाहन्छु ।

प्रस्तुत नीति, कार्यक्रम तथा बजेट राष्ट्रिय नीति तथा कार्यक्रमहरू, बजेट तर्जुमाका मार्ग दर्शक सिद्धान्त, स्थानीय सरकार संचालन ऐन र सम्बद्ध नियम तथा कार्यविधिहरू एवं गाउँपालिकाको आवधिक योजना तथा गाउँपालिकाका जनप्रतिनिधिज्यूहरूबाट व्यक्त प्रतिवद्धताका आधारमा आम जनताको सहभागिता र समन्वयात्मक संयोजनबाट तर्जुमा गरिएको छ । गाउँपालिकालाई प्राप्त बजेट रकमबाट मात्र पालिकाबासीहरूका माग र चाहनाहरू सम्बोधन गर्न श्रोत पर्याप्त नहुने भएकाले संघीय एवं प्रदेश स्तरीय आयोजना तथा कार्यक्रमहरू समेत थप गरी गाउँपालिकाको विकास द्रुत गतिमा, अगाडि बढाउन गाउँपालिका अध्यक्षज्यू लगायत सबै पदाधिकारीहरू र प्रदेश तथा संघीय माननीयज्यूहरूको सार्थकपूर्ण भूमिकाको अपेक्षा र विश्वास लिएको छु ।

अन्त्यमा, गाउँसभा सम्पन्न गर्ने क्रममा अमूल्य राय सुझाव तथा मार्गदर्शन गरी सहभागिता, समन्वय, सहकार्य गरी सौहार्दपूर्ण वातावरणमा पूर्ण सहमतिय पद्दतिबाट सबैलाई समेटेर निर्णयमा पुग्नुहुने आदरणीय अध्यक्षज्यू लगायत सभाका सम्पूर्ण पदाधिकारीज्यूहरू, आहोरात्र खट्नु हुने सबै कर्मचारी साथीहरू र प्रत्यक्ष र परोक्षरुपमा सहयोग गर्नु हुने दलिय प्रतिनिधिज्यूहरू, बुद्धिजिवी वर्गहरू यस क्षेत्रको प्रतिनिधित्व गर्नु हुने प्रदेशसभा तथा प्रतिनिधि सभाका माननीयज्यूप्रति हार्दिक धन्यवाद तथा कृतज्ञता व्यक्त गर्दछु । यस प्रकाशनबाट पालिकाको पारदर्शिता, जवाफदेहिता, जिम्मेवारीपनमा अभिवृद्धि हुन गई सुशासन कायम गर्नमा थप सहयोग पुग्दै पारित नीति तथा कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनबाट पालिकाबासीको आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक तथा समग्र मानवीय विकासका पक्षमा सकरात्मक अभिवृद्धि हुनेछ भन्ने आशा र विश्वास व्यक्त गर्दछु । धन्यवाद !

खेमराज देवकोटा
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

विषय सूची

भाग	शीर्षक	पेज नं.
भाग १		
	अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको परिचय	१
भाग २		
	बाह्रौं गाउँसभामा प्रस्तुत मन्तव्य	९
भाग ३		
	आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को खर्च शीर्षक र कार्यक्रम अनुसार प्रगति विवरण	१९
भाग ४		
	आ. व. २०७९/०८० को नीति तथा कार्यक्रम	३१
भाग ५		
	विनियोजन विधेयक २०७९	५८
भाग ६		
	आर्थिक ऐन २०७९	९१
भाग ७		
	नागरिक वडापत्र आ.व. २०७९/०८०	११९
भाग ८		
	जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारी विवरण	१२८
भाग ९		
	बाह्रौं गाउँसभाको उपस्थिति विवरण	१३६
भाग १०		
	कृयाकलापको सामान्य झलकहरू	१४१

भाग १

अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको परिचय

१.१. गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय

अन्नपूर्ण गाउँपालिका नेपालका पुरानो प्रशासनिक विभाजन अनुसार कास्की जिल्लामा र हाल गण्डकी प्रदेशमा पर्दछ। अन्नपूर्ण गाउँपालिका भौगोलिक हिसाबले ८३°४२'०"E देखि ८३°५७'०"E पूर्व देशान्तरसम्म र २८°३६'४५"N देखि २८°१५'१५"N उत्तरी अक्षांश सम्म अवस्थित छ। ४१७.७४ वर्ग कि.मि. क्षेत्रफल रहेको यस अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको उत्तरमा मनाङ, पश्चिमतर्फ म्याग्दी जिल्ला, दक्षिणमा पर्वत र पोखरा महानगर र पूर्वमा माछापुच्छे गाउँपालिका रहेका छन्। नेपाल सरकारको निर्णयअनुसार मिति २०७३/११/२७ गते साविकका गाविसहरू दाङसिङ, घान्द्रुक, सल्यान, लुम्ले, ढिकुरपोखरी तथा भदौरे तामागी गाउँ विकास समितिका १ र २ वडा समावेश गरी अन्नपूर्ण गाउँपालिका घोषणा गरिएको थियो। शैक्षिक हिसाबमा यस गाउँपालिकामा सामुदायिक र संस्थागत गरी १८ वटा मा.वि. र ३९ वटा आ.वि. गरी जम्मा ५७ वटा शिक्षण संस्थाहरू संचालित छन् जसमा २ वटा मा.वि. र ३ वटा आ.वि. मात्र संस्थागत रहेका छन्। मध्यपहाडि लोकमार्गले बिचबाट चिरेर गएको यस गाउँपालिकामा केही महत्वपूर्ण बजार केन्द्रहरू समेत रहेकाले प्राकृतिक स्रोतसाधन, मानवीय विकास र विकासका दृष्टिले प्रचुर सम्भावना बोकेको नगरोन्मुख गाउँपालिका हो।

यस गाउँपालिकामा विभिन्न जातजाति तथा धर्म मान्ने व्यक्तिहरूको बसोबास रहेको छ। जनगणना २०६८ को तथ्याङ्क अनुसार सबैभन्दा बढी ब्राम्हण (पहाडी) जाति ६,७७४ जना (२८.९३ प्रतिशत), दोश्रोमा कामी ४,८६४ जना (२०.७७ प्रतिशत) र तेस्रोमा गुरुङ ४१६३ (१७.७८ प्रतिशत) हरूको बसोबास रहेको छ। यस गाउँपालिकामा ११ वडाहरू रहेका छन्। गाउँपालिकाको सहरी क्षेत्रको रुपमा विकसित भएका क्षेत्रहरूमा व्यापार, उद्योग, कलकारखाना, प्राकृतिक श्रोत तथा सामाजिक महत्वका क्षेत्रहरू रहेका छन्। औषत पारिवारिक आम्दानीमा कृषि व्यवसायको सबैभन्दा ठूलो हिस्सा रहेको छ र स्थानीय बासिन्दाको आम्दानीको अर्को मुख्य श्रोतको रुपमा वैदेशिक रोजगारी पनि एक हो भने पर्यटन ठूलो सम्भावना बोकेको आर्थिक मेरुदण्ड हो। परम्परागत प्रणालीको कृषि व्यवसायको विकल्प खोजिरहेका यहाँका बासिन्दा आधुनिक जीवनशैलीमा रमाउन थालेका छन्। स्थानीय जनशक्ति मजदुरी तथा अध्ययनका लागि विदेशिने क्रम बढिरहेको छ। यस गाउँपालिकामा आधारभूतदेखि उच्च शिक्षासम्म प्रदान गर्ने शैक्षिक संस्था रहेका छन्। प्राविधिक शिक्षा र माथिल्लो तह अध्ययनका लागि यस गाउँपालिकाका स्थानीय विद्यार्थीहरू छिमेकी महानगरपालिका तथा अन्य जिल्लामा जाने गरेका छन्। अधिकांश घरमा विद्युतीकरण भएको भए तापनि केही सिमान्तकृत वर्गमा रहेका नागरिक भने विद्युतीय उपभोगको पहुँचमा पुग्न सकिरहेका छैनन्। योजनाबद्ध विकास कार्यक्रम कार्यान्वयन तथा आवश्यक आर्थिक व्यवस्थापनमा कठिनाई हुनुले यस गाउँपालिका क्षेत्रको अपेक्षित विकास हुन सकिरहेको देखिंदैन।

अन्नपूर्ण गाउँपालिका,कास्की

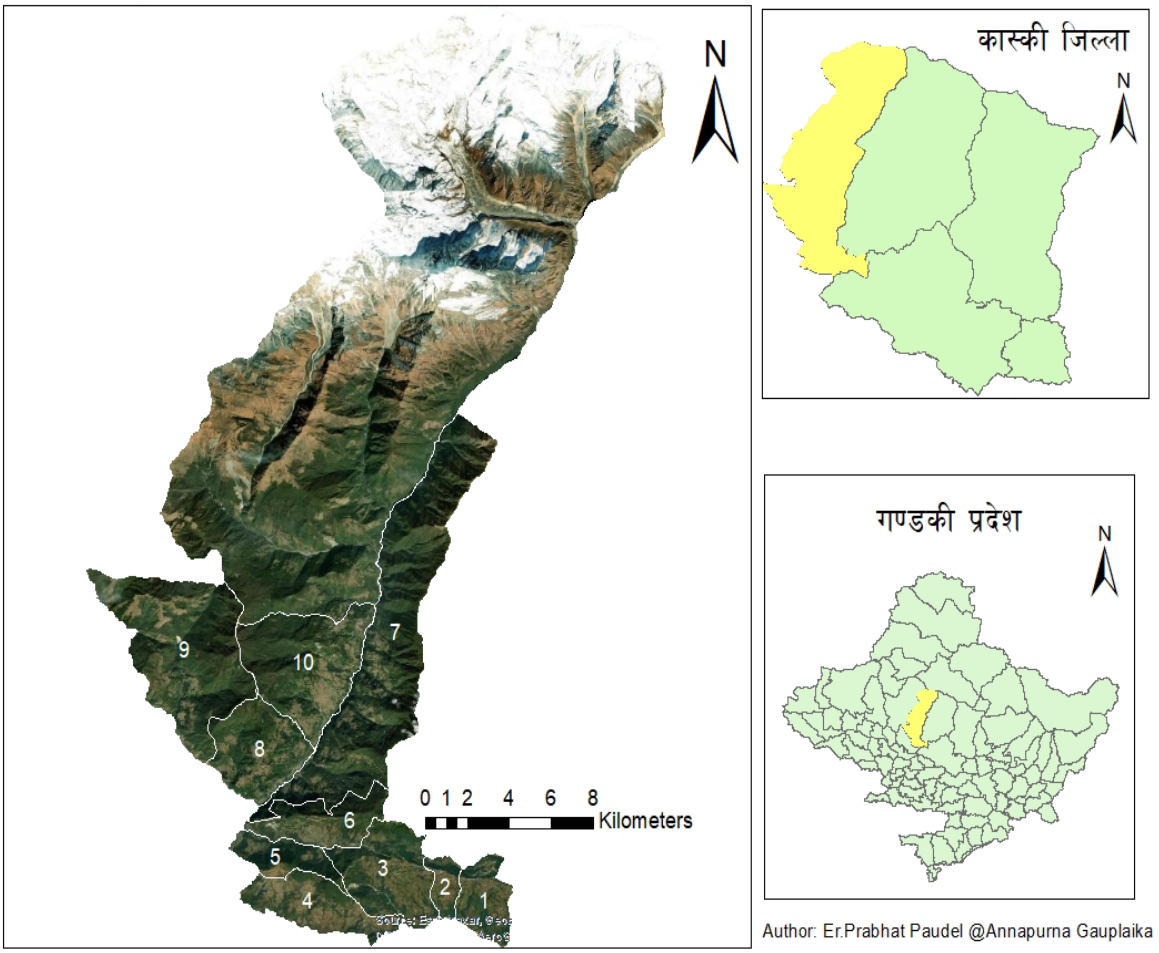

विभिन्न समुदाय, जातजातिका मानिसको बसोबास रहेको यस क्षेत्रमा विभिन्न चाडपर्व मनाउने गरिन्छ। दशै, तिहार, होली, कृष्णजन्माष्टमी, ल्होसार, बुद्धजयन्ती आदि यहाँका प्रमुख चाडपर्वको रुपमा रहेको पाइन्छ ।

१.२ अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको भौगोलिक संरचना

अन्नपूर्ण गाउँपालिका भौगोलिक हिसाबले ८३°४२'०"E देखि ८३°५७'०"E पूर्व देशान्तरसम्म र २८°३६'४५"N देखि २८°१५'१५"N उत्तरी अक्षांशसम्म अवस्थित छ । यो गाउँपालिका समुद्री सतहबाट ८४० मिटर उचाई देखि ८०९१ मिटर सम्मको उचाईमा अवस्थित छ । कास्की जिल्लामा अवस्थित ४१७.७४ वर्ग कि.मि. क्षेत्रफल रहेको यस अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको उत्तरमा मनाङ, पश्चिमतर्फ म्याग्दी जिल्ला, दक्षिणमा पर्वत र पोखरा महानगर र पूर्वमा माछापुच्छे गाउँपालिका रहेका छन् । यस

गाउँपालिकाको उच्च भागहरूमा हिमाली प्रकृतिका खेतीबालीहरू र तल्लो क्षेत्रमा पहाडी क्षेत्रको खेतीबालीहरूको प्रचुर सम्भावना रहेको छ । जंगल र जलाधार क्षेत्र प्रशस्त भएको यस गाउँपालिका प्राकृतिक श्रोत साधनको दृष्टिले अत्यन्तै धनी छ । फेवा तालको जलाधार क्षेत्रको रुपमा रहेको यस गाउँपालिका सो क्षेत्रको अधेरी खोला लगायत मोदी खोला, भुरुङ्दी खोला, धोती खोला तथा अन्य साना खोलाहरूमा जलविद्युत उत्पादनको हिसाबले पनि उतिकै सम्भावना रहेको छ ।

१.३. वडा विभाजन

क्र.सं.	नयाँ वडा	समावेश गाविस	जनसंख्या	क्षेत्रफल (वर्ग किमि)
१	१	ढिकुरपोखरी(१-३)	२२१५	६.७२
२	२	ढिकुरपोखरी(४,९)	२००४	२.८१
३	३	ढिकुरपोखरी (५-८)	३०९९	१३.४८
४	४	भदौरेतमागी (१,२), सल्यान (१-४, ६-८)	२४८३	१०.५४
५	५	सल्यान (५,९)	२०३५	५.७३
६	६	लुम्ले (४,६)	१९२६	९
७	७	लुम्ले (१-३, ७-९)	२३३२	४४.५६
८	८	दाङसिङ (१-६)	१९३९	१२.८७
९	९	दाङसिङ (७-९)	१११९	२९.९३
१०	१०	घान्द्रुक (१-५)	२३१८	२०.३
११	११	घान्द्रुक (६-९)	१९४७	२६१.८
	जम्मा		**२३४१७**	**४१७.७४**

१.४. भूक्षेत्र (टोपोग्राफी)

१.४.१. माटोको बनावट र उर्वराशक्ति

अन्नपूर्ण गाउँपालिका समुद्री सतहबाट ८४० मिटर उचाईदेखि ८०९१ मिटर सम्मको उचाईमा अवस्थित रहेको छ । यो गाउँपालिकाको दक्षिण भागमा पहाडी क्षेत्र पर्दछ भने उत्तरी भू-भाग हिमाली क्षेत्र पर्दछ । अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको कुल क्षेत्रफल ४१७.७४ वर्ग किमि। मा ७२.७४ वर्ग कि.मि. खेतीपातीको लागि उपयोग भएको देखिन्छ । करिब १५५.५६ वर्ग कि.मि. जमिन वनजंगलले ओगटेको छ भने २.५५ वर्ग किमि। जलक्षेत्र २१.४७ वर्ग कि.मि. हिउँले ओगटेको छ । प्राकृतिक सम्पदाको हिसाबले यो गाउँपालिका पशुपालनको लागि उपयुक्त उर्वर माटोको धनी हुनुका साथै राम्रो जलाधार भएको गाउँपालिका हो । गाउँपालिकाको प्रमुख खाद्यान्न तथा अन्न बालीमा धान, गहुँ, मकै, कोदो, मास, तोरी आदी हुन् ।

१.४.२. हावापानी

नेपालको सबैभन्दा धेरै बर्षा हुने ठाउँ लुम्ले यसै गाउँपालिकामा पर्छ । जलवायुको हिसाबले यस गाउँपालिकामा समशितोष्ण प्रकारको हावापानी रहेको छ । प्रदेशीय हावापानी पाईएता पनि बाह्रै महिना एकैनासको हावापानी छैन । चैत्र महिनादेखि अश्विनको शुरुसम्म गर्मी हुन्छ । अश्विन, कार्तिक र फागुनमा यहाँको हावापानी समशितोष्ण हुन्छ भने मंसिर, पौष र माघमा जाडो नै हुन्छ । जेष्ठको अन्त्य देखि आश्विनको सुरुसम्म मनसुनी वायुका कारण प्रशस्त बर्षा हुने गर्छ । गर्मीयाममा यहाँको तापक्रम औषत अधिकतम २३.८ डिग्री सेल्सियससम्म पुग्छ भने हिउँदमा न्यूनतम ५ डिग्री सेल्सियससम्म पुग्छ । यस गाउँपालिकाको १२ महिनाको औषत तापक्रम र वर्षाको विवरण तलको तालिकामा दिईएको छ । हालसम्म सबैभन्दा बढी वर्षा ९ जुलाई २०१७ मा ३०८.३ मि.मि. वर्षा भएको छ ।

सि.न.	महिना	औषत अधिकतम तापक्रम	औषत न्यूनतम तापक्रम	बर्षा मि.मि.
१	बैशाख	१३.६	५	३२.४
२	जेष्ठ	१५.२	६.३	४९.३
३	आषाढ	१९.४	९.६	६७.६
४	श्रावण	२२.८	१२.६	१११
५	भाद्र	२३.२	१४.३	३१९.१
६	आश्चिन	२३.८	१६.६	८८५.९
७	कार्तिक	२३.४	१७.५	१४६८.९
८	मंसिर	२३.६	१७.४	१४४१.३
९	पुष	२२.८	१६.३	८८६.२
१०	माघ	२१.२	१३	२०५.५
११	फाल्गुण	१८	९.२	२५.२
१२	चैत्र	१४.९	६.२	२२.२

१.५. गाउँपालिकामा रहेको सम्भाव्यता र अवसर

गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका सम्भाव्यता र अवसर अन्तर्गत ग्रामिण तथा हिमाली पर्यटन, यातायात सेवा, सूचना प्रविधि, शैक्षिक प्रशिक्षण केन्द्र, वित्तिय सेवा, वैदेशिक रोजगार तथा पशुपालन व्यवसाय, आधुनिक कृषि व्यवसाय जस्ता थप आर्थिक विकासका सम्भाव्यताका क्षेत्रहरू रहेका छन् ।

समग्रमा यस अन्नपूर्ण गाउँपालिको गाउँपालिका क्षेत्रमा हेर्दा कृषि पेशा अंगाल्ने घर परिवारको संख्या उच्च रहेको छ । गाउँपालिका रहेको खेती योग्य जमिनमा खाद्यन्नको साथै अन्य नगदे तरकारी

बाली, तोरी, तरकारी तथा जडीबुटी र पशुजन्य उत्पादन वृद्धि गर्न सकिने प्रशस्त सम्भावनाहरू रहेको छ। आधुनिक कृषि प्रविधि, मल तथा औजारको अभाव हुनाको साथै सो को अधिकतम् लागत मूल्यले गर्दा सो को प्रयोगमा कमी हुन गई कृषि उत्पादनमा आवश्यकता अनुसार वृद्धि हुन सकेको छैन। जनचेतना, सीप तथा व्यावसायीकरणको अभिवृद्धि, प्रविधि हस्तान्तरणको साथै आवश्यक प्रविधि, मल, कर्जा बिउ बिजनको उपलब्धतामा सरलीकरण गरेर कृषि तथा पशुजन्य उत्पादनमा वृद्धि ल्याई आर्थिक स्थितिमा सुधार ल्याउन सकिने प्रशस्त सम्भावनाहरू रहेको छ।

गाउँपालिकामा रहेको अत्यन्तै उर्वर भूमिमा बस्ती विकास तथा अन्य निर्माणले गर्दा खेतीयोग्य भूमिको उपलब्धतामा दिन प्रतिदिन कमी हुँदै गएको छ भने अर्को तर्फ माटोको उर्वराशक्ती क्रमशः क्षीण हुँदै उत्पादन र उत्पादकत्वमा ह्रास आएको देखिन्छ। जथाभाबी हुने गरेको बस्ती विकासलाई व्यवस्थित गर्नाको साथै पुराना परम्परागत कुलोहरूको मर्मत सुधार गरी माटोको उर्वराशक्ती बढाई वातावरणीय प्रदुषण कम गर्न सकेमा भावी पुस्ताको लागि यस गाउँपालिकालाई बस्न लायक ठाउँको रुपमा विकसित गर्न सकिन्छ। गाउँपालिकाको ग्रामिण क्षेत्रमा दुग्ध उत्पादन तथा पशुपन्छी उत्पादनको प्रशस्त सम्भावना रहेको हुँदा यो व्यवसायलाई विस्तार गर्न सकेको खण्डमा धेरैवटा स्थानहरूमा दुध चिस्यान केन्द्र, कृषि उत्पादनको संकलन केन्द्र- कोल्ड स्टोर, मासुजन्य उद्योग, आदि विकास गर्न सकिनेछ। जसबाट रोजगार श्रृजना गरी समग्र गाउँपालिकाको आयमा वृद्धि गर्न सकिने प्रशस्त समभावना देखिन्छ।

विभिन्न ऐतिहासिक, धार्मिक, साँस्कृतिक एवं पुरातात्विक महत्वका स्थलहरू रहेको यो गाउँपालिका गहनाको रुपमा अन्नपूर्ण हिमाल लगायत विभिन्न मठ मन्दिर तथा यहाँको लोक साँस्कृति आदि छन्। विश्वमा नै पदयात्राको लागि ख्याति कमाएको अन्नपूर्ण पदमार्ग, घान्द्रुक होमस्टे र घोडेपानी पदमार्ग यसै गाउँपालिकामा रहेका छन्। अन्नपूर्ण हिमाल, माछापुच्छे हिमाल लगायत हिमाली क्षेत्र भएको तथा घान्द्रुक, लान्द्रुक, तातोपानी, घोरेपानी तथा पुनहिल जाने पदमार्ग, हिड्न लेक लगायत अथाह पर्यटकीय सम्भावना बोकेका क्षेत्रहरू भएको तथा अहिलेको अवस्थामा पनि पर्यटकीय आवागमन उल्लेख्य रहेको हुँदा यसको उचित विकाश गरी समग्र गाउँपालिकाको आर्थिक विकास गर्न सकिन्छ। गाउँपालिकाको सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहरूलाई सँगठित र संस्थागत गरी वन क्षेत्रमा गैर काष्ठजन्य उत्पादनहरू, जडिबुटी खेतीको अलावा मह उत्पादनलाई पनि प्रवर्धन गरी बजारीकरण गर्न सकेमा सो क्षेत्रको आर्थिक उन्नती गर्न थप टेवा पुग्ने देखिन्छ।

देशमा बेरोजगारी बढ्दै गईरहेको र सरकारी तथा गैरसरकारी क्षेत्रमा रोजगारीको प्रशस्त अवसरहरू नभएकोले वैदेशिक रोजगारीमा आकर्षण बढेको देखिन्छ। यस गाउँपालिकाका युवाहरूलाई सीपमूलक तथा व्यवसायिक तालिम प्रदान गरी गर्ने व्यवस्था भएमा गाउँपालिकाको आर्थिक विकासमा ठूलो योगदान पुऱ्याउने प्रशस्त सम्भावना देखिन्छ।

यसका अतिरिक्त अन्नपूर्ण गाउँपालिका विकासका लागि विभिन्न सम्भावनामूलक उपायहरूलाई निम्नानुसार उल्लेख गर्न सकिन्छ।

- यस क्षेत्रमा विभिन्न ऐतिहासिक, पर्यटकीय, साँस्कृतिक स्थानहरू रहेकाले पर्यटन विकास गर्न सकिने प्रशस्त सम्भावना रहेको छ। साहसिक पर्यटन, हिमाली पदयात्राको पनि उत्तिकै सम्भावना छ।

- तरकारी, पशुपालन, जडिबुटी तथा अन्य कृषि उत्पादनको बजारको लागि समस्या नभएकाले व्यवसायिक कृषि उत्पादनलाई नै जोड दिनु सहज तथा उचित देखिन्छ । गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका नदी तथा खोलाहरूबाट आधुनिक कुलो तथा नहर मार्फत पानी सिँचाई गरी व्यवसायिक रुपमा खेती गर्न सके कृषि उत्पादनमा उल्लेखनीय वृद्धि हुन सक्छ ।
- स्थानीय कच्ची सडकको स्तर वृद्धि गरी कालोपत्रे गर्न सके स्थानीय बासिन्दाले भरपुर सुविधा लिनुका साथै समग्र गाउँपालिकाको सुन्दरतामा वृद्धि हुन सक्छ ।
- यस गाउँपालिका क्षेत्रमा थप औद्योगिक विस्तार गर्न सके स्थानीय स्तरमा रोजगारी वृद्धि गर्नसक्ने प्रशस्त सम्भावना देखिन्छ । गाउँपालिका क्षेत्रमा उपभोक्ताहरूको वृद्धि भैरहेको सन्दर्भमा उद्योग, व्यापार र वाणिज्यको विकास हुन सक्ने सम्भावना देखिन्छ ।
- सरकारी, गैरसरकारी तथा निजी संघसंस्थाहरू यस क्षेत्रमा क्रियाशिल रहेकाले गाउँपालिकाको विकासमा साझेदारी हुन सक्ने देखिन्छ ।

१.६. गाउँपालिकाको समस्या, चुनौती, अवसर र सम्भावनाहरू

यस अन्नपूर्ण गाउँपालिकाका सामाजिक तथा भौतिक विकासका लागि विद्यमान चुनौती तथा समस्याहरूलाई निम्न बुँदामा संक्षेपिकरण गर्न सकिन्छ ।

अवसर र सम्भावनाहरू :

- गण्डकी प्रदेशको राजधानी पोखरासँग जोडिएको वन, उर्वर कृषि जमिन, नदी नाला र जैविक विविधता जस्ता प्राकृतिक सम्पदाको यथेष्ट उपलब्धता देखिन्छ ।
- शिक्षित मानविय स्रोतमा वृद्धि हुँदै गएको देखिन्छ ।
- जनसांख्यिक लभांशको अवसर उपलब्ध हुनु ।
- पर्यटनको प्रचुर सम्भावना अन्नपूर्ण हिमाल, घान्द्रुक, घोरेपानी पदमार्ग, Hidden Lake

समस्या तथा चुनौतीहरू :

- पर्यटन व्यवसायबाट सिमित व्यक्तिहरू मात्रै लभान्वित हुनु ।
- गाउँपालिकाको क्षेत्रभित्र आवश्यक रोजगारमुलक उद्योगभन्दा, कलकारखाना नहुनु ।
- गाउँपालिका क्षेत्रमा खानेपानी तथा सार्वजनिक चर्पीको उचित व्यवस्थापन हुन नसक्नु ।
- गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका धेरै सडकहरू कच्ची तथा कम गुणस्तरको रहनु ।
- कृषियोग्य भएतापनि आधुनिक तथा व्यवसायिक खेतीको विकास हुन नसक्नु ।
- आयस्रोतको कमीले गाउँपालिकाको स्तरीय विकास प्रक्रियामा समस्या उत्पन्न हुनु । आकाशे पानीमा निर्भर सिचाई
- पराम्परागत कृषि प्रणाली तथा वर्षेनी डुवान तथा कटानको समस्या कृषियोग्य भूमि खण्डिकृत हुँदै प्रयोग बिहिन हुनु ।

१.७. गाउँपालिकाको अन्तर गाउँपालिका सम्बन्ध

स्थानीय निकायहरूको बिच कुनै न कुनै रुपमा एक आपसमा सम्बन्ध रहेको हुन्छ। सम्बन्धमा प्रकृति र दुरी स्थानीय निकायहरू बिच फरक-फरक हुन सक्छ। मानव विकासको निम्ती विभिन्न स्थानहरूमा आवत जावत गर्नुपर्ने, उपलब्ध स्रोत र साधनको परिचालन गर्ने क्रममा एक गाउँपालिकाले अर्को गाउँपालिकामा निर्भर रहनु पर्ने हुन्छ। ती अन्तरनिर्भताका मुख्य क्षेत्रहरू, यातायात, बसाईसराई, कृषि तथा पशु उपज, वन पैदावार, पर्यटन, रोजगारी, प्राकृतिक स्रोत उपयोग एवं व्यवस्थापन, शिक्षा, स्वास्थ्य आदि हुन्। यस गाउँपालिकामा भएका विविध खाले सुविधा प्राप्त गर्न अन्य गाउँपालिका तथा गाउँबाट आउने गरेको देखिन्छ। पहाडि क्षेत्रबाट कृषि र वनजन्य उत्पादनहरू पोखरा भित्रिने गर्दछन्। रोजगारको लागि पहाडबाट पोखरा झर्ने प्रचलन रहेको देखिन्छ। साथै, यस गाउँपालिकाको छिमेकी म.न.पा. गाउँपालिका सरकारी निकायहरूसँग राम्रो सम्बन्ध रहेको छ। फलतः यस क्षेत्रको विकासात्मक कृयाकलापको सञ्चालनमा समन्वय गर्ने गरिएको छ। त्यसैगरी विभिन्न राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थासँग समेत राम्रो सम्बन्ध रहेको छ।

१.८. नदी तथा खोलानालाहरू

गाउँपालिकाका विभिन्न भौगोलिक क्षेत्र तथा वडाहरू फैलिएर रहेका नदी नाला, खोला र उत्तरका हिमालहरूले प्रशस्त जलभण्डार गर्नुका साथै विभिन्न किसिमका जलचरहरू र पंछीहरूलाई सुरक्षित बासस्थानको रुपमा आश्रय दिईरहेको पाइन्छ। साथै यस्ता नदी तथा खोलाहरूबाट पशुहरूले पानी पिउने र किसानहरूले समेत बेलाबखत आंशिकरुपमा सिंचाईको लागि पानीको प्रयोग गरेको देखिन्छ। मानव बस्तीको विकास र बसाइसराइको चापका साथै अनुत्पादक पशुहरूको अत्याधिक चरि चराउ र उपयोगले प्राकृतिक नदी-खोला तथा पोखरीमा भू-क्षय भई पुरिने क्रम खोला, भुरुङ्दी खोला, क्योम्रोरोङ्ग खोला लगायतका खोला, नदी यस गाउँपालिकामा रहेका प्रमुख खोलाको रुपमा रहेको छ।

१.९. जनसंख्याको विवरण

कुनै पनि स्थानको जनसंख्या, विकासको साधन र साध्य दुवैको रुपमा रहेको हुन्छ। विकासको लागि आवश्यक अन्य आर्थिक, भौतिक साधनहरूको परिचालन मानव श्रोतबाट नै हुने भएकाले विकास योजना तर्जुमा गर्दा यसको बनावटको विविध पक्षहरूको अध्ययन र विश्लेशण आवश्यक हुन्छ। नेपालमा गाउँपालिकास्तरमा जनसंख्याको विविध पक्षको तथ्याङ्क प्रत्येक १० वर्षमा हुने राष्ट्रिय जनगणनाको साथै गाउँपालिकास्तरमा घरधुरी सर्वेक्षण मार्फत समेत प्राप्त हुने गरेको छ। यहाँ राष्ट्रिय जनगणनाबाट प्राप्त नतिजाको आधारमा जनसंख्याका विविध पक्षहरूको विश्लेषण गरिएको छ।

तालिका नं. ३ जनसंख्याको विवरण

विवरण	वि.सं. २०६८
जम्मा जनसंख्या	२३४१७
पुरुष	१०५९७ (४५.२५ प्रतिशत)
महिला	१२८२० (५४.७५ प्रतिशत)
लैगिक दर (प्रति सय महिलामा पुरुषको संख्या)	८२.६६
जम्मा घरधुरी	६०.२९
औषत परिवार आकार	३.८८
६ वर्ष र सो भन्दा माथिको साक्षरता दर	८९.६९
जनघनत्व (प्रतिवर्ग कि.मि.)	५६

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०६८

माथिल्लो तालिका अन्नपूर्ण गाउँपालिका जनसंख्याको विवरण प्रस्तुत गरिएको छ । राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको जनसंख्या २३,४१७ रहेको छ । जसमध्ये पुरुष ४५.२५ प्रतिशत (१०,५९७) र महिला ५४.७५ प्रतिशत (१२,८२० जना) रहेका छन् । सोही अनुसार लैंगिक अनुपात (sex ratio) प्रति १०० महिलामा पुरुषको संख्या ८२.६६ रहेको छ । जनघनत्व (प्रति वर्ग कि.मि.मा रहेको जनसंख्या) ५६ जना प्रति वर्ग किलोमिटर रहेको छ । राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार यस गाउँपालिकाको कुल जनसंख्या मध्ये ५६.८४ प्रतिशत १५ देखि ५९ वर्ष उमेर समूहका ३१.३४ प्रतिशत १४ वर्ष वा सो भन्दा कम उमेरका र ११.८२ प्रतिशत ६० वर्ष वा सो भन्दा माथिल्लो उमेर समूहका रहेका छन् । राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार अन्नपूर्ण गाउँपालिकामा ६०२९ घरपरिवार रहेका छन् । पछिल्लो राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ बमोजिम यस गा.पा.को कुल जनसंख्या मध्ये २.९३ प्रतिशत (६८६ जना) अपाङ्गता भएकाहरू रहेका छन् । जसमध्ये ३७१ जना पुरुष र ३१५ जना महिला छन् । हाल यस गाउँपालिकामा प्रति परिवार औषत ३.८८ जना सदस्य रहेको देखिन्छ । नेपालको परिवारको औषत आकार ४.८८ रहेको छ । देशमा सबैभन्दा बढी रौतहट जिल्लामा ६.४४ र सबैभन्दा कम कास्कीमा ३.९२ रहेको देखिन्छ ।

भाग-२

बाह्रौं गाउँसभामा प्रस्तुत मन्तव्य

अध्यक्षद्वारा प्रस्तुत मन्तव्य

गाउँपालिका उपाध्यक्षज्यू, गाउँसभाका सदस्यज्यूहरू,

लोकतन्त्रको महत्वपूर्ण पक्ष आवधिक निर्वाचन अन्तर्गत स्थानीय तह निर्वाचन २०७९ का माध्यमबाट यस अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको दोस्रो कार्यकालका लागि अध्यक्ष पदमा निर्वाचित भै आगामी आ.ब. २०७९/०८० को नीति तथा कार्यक्रम यस सम्मानित सभामा प्रस्तुत गर्न पाउँदा म गौरवान्वित भएको छु। सर्वप्रथम नेपालको युगान्तकारी परिवर्तन गर्दै संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र प्राप्तिको निम्ति विभिन्न चरणका ऐतिहासिक जन-आन्दोलनहरूमा, राष्ट्र र जनताको लागि आफ्नो जीवन समर्पण गर्नुहुने ज्ञात अज्ञात वीर सहिदहरूप्रति सम्मानका साथ हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्न चाहन्छु।

ऐतिहासिक संविधान सभाबाट बनेको नेपालको संविधान २०७२ मार्फत हामी संघीयता संस्थागत गरी कार्यान्वयनको चरणमा छौं। विगतका वर्षहरूमा निर्माण भएका नीति तथा कार्यक्रम र बजेट कार्यान्वयनको चरणमा जाँदा देखिएका कमजोरी र समस्याहरूबाट अनुभव हाँसिल गर्दै, जनताको आवश्यकता, चाहना र कार्यान्वयनको तत्परतालाई ध्यानमा राख, देशले वि.स. २०७९ साल सम्ममा अति कम विकसित देशबाट विकसित देशमा स्तरोन्नती गर्ने र वि.स. २०८७ साल सम्म दीगो विकासका लक्ष्य हासिल गर्दै उच्च मध्यम आयस्तर भएको मुलुकमा स्तरोन्नती हुने लक्ष्य लिएको छ। यिनै राष्ट्रिय लक्ष्य तथा गाउँपालिकाको पञ्चवर्षीय योजना र मध्य कालिन खर्च संरचना समेतलाई आधार मान्दै आगामी आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रम तयार पारिएको छ।

यस गाउँपालिकाको विकास र समृद्धिका निम्ति सदैव सकारात्मक सोचका साथ हामीलाई सहयोग, सल्लाह, सुझाव तथा सकारात्मक पृष्ठपोषण प्रदान गर्नुहुने सम्पूर्ण गाउँपालिका वासीहरूप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु। अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको विकासका निम्ति नीति, योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमाका विभिन्न चरणहरूमा सहयोग पुऱ्याउनु हुने उपाध्यक्षज्यू, लगायत निर्वाचित जनप्रतिनिधिज्यूहरू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सम्पूर्ण राष्ट्र सेवक कर्मचारीहरू, विभिन्न राजनीतिक, सामाजिक, शैक्षिक, प्रशासनिक तथा गाउँपालिका बासी दाजुभाई, दिदीबहिनीहरू, विकास आयोजनाहरूको उपभोक्ता समिति, महिला, युवा, किसान, जेष्ठ नागरिक, अपाङ्ग, बालबालिका लगायत सम्पूर्ण सञ्जाल र समितिहरू सबैमा आभार सहित धन्यवाद ज्ञापन गर्न चाहन्छु।

अब म यस अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको गरिमामय सभामा आगामी आ.व. २०७९/०८० को लागि नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहन्छु।

गाउँपालिकाले आगामी आर्थिक वर्षका लागि विकास प्रयासहरूलाई मार्गदर्शन गर्न र स्रोत साधनहरूको उपयोगमा दिशानिर्देशन गर्ने हेतुले यो नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको छ। हामीले

समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली बनाउने राष्ट्रिय लक्ष्य पुरा गर्दै समृद्ध अन्नपूर्ण गाउँपालिका बनाउने संकल्प गरेका छौं । यस संकल्प पुरा गर्न हामी इमान्दारपूर्वक जवाफदेही हुँदै स्पष्ट नीति र कार्यक्रम सहित अगाडि बढ्नुपर्ने छ ।

हाम्रो गाउँपालिका भौगोलिक, प्राकृतिक, ऐतिहासिक, साँस्कृतिक एवम् पर्यटकीय महत्वका दृष्टिले अत्यन्त महत्वपूर्ण र प्रबल सम्भावना भएको पालिका भएर पनि द्रुत विकासको लागि हाम्रा सामु अझै चुनौतिहरू छन् । विकासको क्रममा पछाडि परेका वर्ग तथा समुदायलाई विकासको मूल प्रवाहमा ल्याउने, उत्पादनशील क्षेत्रमा लगानी अभिवृद्धि गरी रोजगारी विस्तार गर्ने, कृषि क्षेत्रको व्यवसायिकरण र आधुनिकीकरण गर्ने, सुशासन प्रर्वद्धन गरी सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता कायम गर्ने, पर्यटन विकासलाई प्रोत्साहन गर्दै अझै बिस्तार र सेवामुखी बनाउँदै जाने, वनजंगलको संरक्षण सम्बर्धन र उपयोग गर्दै वातावरणीय सन्तुलनलाई कायम राख्ने, भौतिक पूर्वाधारको विकासमा लगानी वृद्धि गर्ने तथा सामाजिक विकासलाई संस्थागत गर्दै पालिकाबासीहरूमा आफ्नै ठाउँमा रही केही गरौं भन्ने भावना विकास गर्दै उपयुक्त वातावरण सृजना गरी अपेक्षित विकासको प्रतिफल हासिल गर्ने एवम् आन्तरिक आयको दायरालाई फराकिलो बनाउने र आन्तरिक व्यवस्थापनलाई सुशासनमैत्री बनाई संस्थागत सुदृढीकरण गर्ने जस्ता जिम्मेवारी स्थानीय सरकारको रूपमा हाम्रो सामु रहेका छन् ।

गाउँसभा सदस्यज्यूहरू,

माथि उल्लेखित विषयहरूलाई सम्वोधन गर्नका लागि गाउँपालिकाबाट घोषित लक्ष्य र उद्देश्यका साथ जनताबाट प्राप्त भएको जिम्मेवारीलाई इमान्दारिता पूर्वक पूरा गर्न यस पालिकालाई “कृषि, पर्यटन, उर्जा र पूर्वाधार, अन्नपूर्ण समृद्धिको आधार”को दीर्घकालीन योजना तय गरी पालिकाको विकासको समग्र योजना तथा कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्न सबै पक्षबाट सहयोग र सल्लाह सुझावको अपेक्षा सहित हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्दै पुनः सबैमा हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

बिष्णु बहादुर के.सी.
अध्यक्ष
अन्नपूर्ण गाउँपालिका, कास्की

उपाध्यक्षद्वारा प्रस्तुत मन्तव्य

श्रद्धेय यस गरिमामय सभाका सभाध्यक्ष महोदय,

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू, वडा अध्यक्षज्यूहरू, गाउँकार्यपालिका सदस्यज्यूहरू, गाउँसभाका सदस्यज्यूहरू, सबै राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरू, पत्रकार तथा सुरक्षाकर्मीहरू सबैमा यस अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको आगामी आ.व. २०७९/०८० को बजेट प्रस्तुत गर्न आयोजित यस सम्मानित सभामा हार्दिक स्वागत तथा नमस्कार गर्न चाहन्छु ।

सर्वप्रथम नेपालको युगान्तकारी परिवर्तन गर्दै संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र प्राप्तिको निम्ति विभिन्न चरणका ऐतिहासिक जन-आन्दोलनहरूमा, राष्ट्र र जनताको लागि आफ्नो जीवन समर्पण गर्नुहुने ज्ञात अज्ञात वीर सहिदहरू प्रति सम्मानका साथ हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्न चाहन्छु ।

अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको बाह्रौं गाउँसभाको दोस्रो बैठकमार्फत् मिति २०७९/०३/०८ मा सम्पन्न गाउँसभाको प्रथम बैठकबाट पारित नीति तथा कार्यक्रम अनुसार स्थानीय तह निर्वाचन २०७९ बाट निर्वाचित भई प्रथम पटक आगामी आ.व. २०७९/०८० को लागि ऐतिहासिक वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा मलाई गर्व महसुस भएको छ ।

अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको विकासको खाका तयार गर्नका लागि नीति कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमाका विभिन्न चरणहरूमा सहयोग पुराउनु हुने हाम्रो गाउँपालिकाका श्रद्धेय अध्यक्षज्यू, वडा अध्यक्षज्यूहरू, कार्यपालिका सदस्यज्यूहरू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सम्पूर्ण राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरू तथा गाउँपालिकाबासी दाजुभाइ, दिदीबहिनीहरू सबैमा हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्न चाहन्छु । साथै गाउँपालिकाको आ.व. २०७८/०७९ लगायत गत विगत वर्षका वजेट तथा कार्यक्रम सफल कार्यान्वयनका लागि अहम भूमिका खेल्नुहुने जनप्रतिनिधीज्यूहरू, राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरू र सम्बन्धित सबै पक्षमा हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु ।

ऐतिहासिक संविधान सभावाट वनेको नेपालको संविधान २०७२ मार्फत् हामी संघीयता संस्थागत गरी कार्यान्वयनको चरणमा छौं । विगतका वर्षहरूमा निर्माण भएका वजेट कार्यान्वयनको चरणमा जाँदा देखिएका कमजोरी र समस्याहरूबाट अनुभव हाँसिल गर्दै, जनताको आवश्यकता, चाहना र कार्यान्वयनको तत्परतालाई ध्यानमा राखि, देशले वि.सं. २०७९ सालसम्ममा अति कम विकसित देशवाट विकसित देशमा स्तरोन्नती गर्ने र वि.सं. २०८७ सालसम्म दीगो विकासका लक्ष्य हासिल गर्दै उच्च मध्यम आयस्तर भएको मुलुकमा स्तरोन्नति गर्नका लागि लिइएको समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली बनाउने राष्ट्रिय लक्ष्य पुरा गर्दै हामीले समृद्ध अन्नपूर्ण गाउँपालिका बनाउने संकल्प गरेका छौं ।

अधिकारमा आधारित विकासको अवधारणा अनुसार स्थानीयबासीहरूलाई विकासमा मूल प्रवाहीकरण गर्ने र गुणस्तरीय सेवा सुविधा प्रदान गर्ने अवस्था सुनिश्चित गर्नका लागि जनताको सबैभन्दा नजिकको सरकारको रुपमा प्रत्यक्ष सरोकारका उल्लेखित विषयहरूलाई सम्बोधन गर्नका लागि गाउँपालिकाबाट घोषित लक्ष्य र उद्देश्यका साथ जनताबाट प्राप्त भएको जिम्मेवारीलाई इमान्दारिता

पूर्वक पूरा गर्नका लागि यस पालिकाले "कृषि, पर्यटन, उर्जा र पूर्वाधार, अन्नपूर्ण समृद्धिको आधार" को दीर्घकालीन लक्ष्य तय गरी नेपालको संविधान २०७२ को अनुसुची ८ र ९ मा उल्लेखित स्थानीय तहको एकल तथा साझा अधिकार सूची, संघीय र प्रदेश सरकारले प्रदान गरेको वजेट सिलिङ, स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४, स्थानीय तहको वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४ अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको आवधिक प्रथम पञ्चवर्षीय योजना २०७५/०७६-२०८०/०८१, मध्यकालीन खर्च संरचना, गण्डकी प्रदेश सरकारको ऐन नियम नीति तथा कार्यक्रम, संघीय सरकार र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त मार्गदर्शनहरू, दिगो विकासका लक्ष्यहरू, क्षेत्रगत राष्ट्रिय नीतिहरू तथा यस गाउँपालिकाबाट पारित नीति तथा कार्यक्रमहरूलाई आधार मानी सहभागितामूलक योजना तर्जुमा प्रक्रियाका चरणहरू अवलम्वन गरी आगामी आ.व. २०७९/०८० का लागि यो बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको छ। यो बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा विभिन्न क्षेत्रका सरोकारवालाहरूबाट प्राप्त राय सुझावलाई समेत समावेश गरेको छु।

प्रस्तुत बजेट तयार गर्ने सन्दर्भमा स्थानीय राजश्व परामर्श समिति, स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति, बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति लगायत वजेट तथा राजश्व सम्वद्ध समितिहरू, गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम र विभिन्न माध्यमहरूबाट गरिएको प्रतिवद्धता एवं घोषणा तथा गाउँ कार्यपालिकाका निर्णयहरू बमोजिम यस गाउँपालिकाको आगामी आ.ब. को लागि कायम हुने बजेट सीमाभित्र रही कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न आर्थिक विधेयक, २०७९ सेवा र कार्यहरूको लागि सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने अधिकार दिन र सो रकम विनियोजन गर्न विनियोजन विधेयक, २०७९ बार्षिक विकास कार्यक्रम, २०७९ पेश गरेको छु।

संघीयता कार्यान्वयनको प्रारम्भिक चरणमै रहेकोले अन्तर सरकारको समन्वयलाई मजबुत र प्रभावकारी बनाउँदै गाउँपालिकालाई प्राप्त सिमित स्रोत साधन समूचित उपयोग गरी सबै क्षेत्रहरूलाई समेटि समयमै कार्यान्वयन गर्न सक्ने गरी बजेट बाँडफाड गरिएको छ।

वजेटका उद्देश्यहरू

आगामी आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को बजेटको मुख्य उद्देश्यहरू देहाय बमोजिम रहेका छन्।

१. सामाजिक र आर्थिक रुपान्तरण गरी समृद्ध अन्नपूर्ण गाउँपालिका निर्माण गर्ने,
२. सार्वजनिक खर्चमा पारदर्शिता, मितव्ययिता, जवाफदेहिता र उत्तरदायित्व कायम गराउने,
३. कृषिको उत्पादन र उत्पादकत्व अभिवृद्धि गरी गाउँपालिकालाई कृषि उत्पादनमा आत्म निर्भरताका साथ निर्यात गरी आयआर्जनको माध्यम बनाउने,
४. आर्थिक विकास, गरिबी निवारण, सामाजिक न्याय र समतामूलक विकासको अवधारणालाई अगाडि बढाउँदै अन्नपूर्ण बासी जनताको जीवनस्तरमा अभिवृद्धि गर्ने,
५. उत्पादनमूलक तथा छिटो प्रतिफल प्राप्त गर्न सकिने आयोजना तथा कार्यक्रम सञ्चालन गरी जनताको जीवनस्तर अभिवृद्धि गर्ने,

६. दिगो र सन्तुलित विकास, वातावरणीय संरक्षण, तथा सम्वर्द्धन गर्दै दिर्घकालीन विकासको अवधारणालाई सघाउ पुऱ्याउने,
७. आर्थिक अनुशासन तथा वित्तिय शुसासन कायम गर्ने ।

बजेटका प्राथमिकताहरू

सम्मुनत र समृद्ध अन्नपूर्ण निर्माणका लागि अन्नपूर्ण गाउँपालिकाले अनुशरण गरेको "कृषि, पर्यटन, उर्जा र पूर्वाधार, अन्नपूर्ण समृद्धिको आधार" भन्ने दिर्घकालीन दृष्णिकोणलाई आत्मसाथ गर्दै आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को बजेटमा देहायका क्षेत्रमा लगानीलाई उच्च प्राथमिकता दिएको छु ।

१. नागरिकहरूको स्वास्थ्य सेवा सर्वसुलभ वनाउन स्वास्थ्य विमा कार्यक्रम प्रभावकारी बनाउने,
२. भौतिक पूर्वाधार निर्माणमा गाउँपालिका केन्द्र र वडा केन्द्रहरूलाई जोड्ने रणनीतिक महत्वका सडकहरूको स्तरोन्नती गर्ने कार्यलाई उच्च प्राथमिकतामा राख्ने साथै सडकहरूको स्तरोन्नतीको लागि पक्की ढलान सडक निर्माणका लागि जोड दिने,
३. गाउँपालिकाको प्रशासनिक केन्द्रको जग्गा प्राप्ति, पूर्वाधार निर्माण र गाउँपालिका अन्तर्गतका वडाका वडा कार्यालय भवनहरू, विद्यालय भवन लगायतका पूर्वाधार संरचनाहरू र अन्य संघसस्था सामुदायिक भवन निर्माण गर्ने,
४. स्थानीय गोरेटो, घोडेटो तथा सिढिबाटो निर्माण तथा सडक पूल र झोलुङ्गे पूलहरू निर्माण गर्ने ,
५. गुणस्तरीय र समुचित खानेपानीको व्यवस्थापनका लागि प्रत्येक घरमा एक घर एक धारा जडान अभियान कार्यक्रम संचालन गर्ने,
६. गुणस्तरीय र सर्वसुलभ शिक्षाका लागि शैक्षिक पूर्वाधारहरूको निर्माण, शिक्षक तथा विद्यार्थीहरूको उत्प्रेरणा अभिवृद्धि गर्ने,
७. कृषि क्षेत्रको उत्पादन उत्पादकत्व अभिवृद्धि र अनुदानका कार्यक्रम मार्फत कृषिको आधुनिकीकरण, व्यवसायीकरण र यान्त्रीकरण मा जोड दिने,
८. पर्यटन पूर्वाधारहरूको निर्माण र विकासका साथ अन्नपूर्ण गाउँपालिका भित्रका पर्यटकीय सम्भावनाका क्षेत्रहरूको समूचित विकास गर्दै पर्यटन प्रवर्धनका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने,
९. आयआर्जन, क्षमता विकास र सशक्तिकरणका साथ मानव संसाधनको विकास गरी गाउँपालिकालाई नमुना गाउँपालिकाको रुपमा स्थापित गर्ने,
१०. परम्परागत संस्कृति, मठ मन्दिर, गुम्बा तथा धार्मिक पर्यटकीय क्षेत्रहरूको संरक्षण तथा सम्वर्द्धन र घरेलु तथा साना उद्योगहरूको एवं सहकारी क्षेत्रको विकास गर्ने,
११. महिला, बालबालिका, आदीवासी जनजाति, दलित, जेष्ठ नागरिक, अपाङ्ग लगायत पछाडि परेका वर्गको उत्थान तथा विकास र सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम संचालन गर्ने,
१२. सरसफाई तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन, वन वातावरण संरक्षण र विपद् व्यवस्थापन, हरियाली प्रवर्द्धन र वातावरण मैत्री विकासलाई अगाडि बढाउने,
१३. यस गाउँपालिकाबाट प्रवाह गरिने सेवालाई मितव्ययी, प्रभावकारी, उत्तरदायी, पारदर्शी र नतिजामुखी

तुल्याउनको लागि आवश्यक संरचनागत, संस्थागत र जनशक्ति विकास गर्ने ।

श्रद्धेय सभाध्यक्ष महोदय,

म आगामी आ.व.को बजेट प्रस्तुत गर्नु भन्दा अगाडि गत आ.व. २०७७/०७८ को यथार्थ आय व्यय विवरण र चालु आ.व. २०७८/०७९ को संशोधित आयरव्यय विवरण संक्षिप्त रुपमा प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

आयरव्ययको विवरण

क्र. सं.	विवरण	आ.व. २०७७/०७८ को यथार्थ	प्रगति प्रतिशत	आ.व. २०७८/७९ का संशोधित अनुमान	हालसम्मको प्रगती प्रतिशत
१	चालु खर्च	४२८२८९४९३	८२.३२	३५६९३२ ४२०	६१.४१
२	पूँजीगत खर्च	२३५१०७२८४	६८.९२	१८५९४६२६१	६०.७४
जम्मा		**६६३३९६७७७**		**५४२८७८६८१**	

अब म यस अन्नपूर्ण गाउँपालिकालाई आगामी आ.व. २०७९/०८० को लागि स्रोत अनुमान तथा बजेटको सीमा निर्धारण समितिबाट कायम हुन आएको कुल वजेट रकम रु. ६० करोड ५१ लाख ७० हजारको शिर्षकगत आय विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरेको छु । गत विगत आर्थिक वर्षको यथार्थ वित्तिय प्रगतीको समिक्षाका आधारमा आगामी आर्थिक वर्ष २०७९र०८० मा वित्तिय प्रगती ९० प्रतिशत पुग्ने लक्ष्य लिएको छु ।

आगामी आ.ब. २०७९र०८० को प्रस्तावित आय विवरण

क्र.स.	स्रोत र शीर्षकहरू	रकम रु.
१	संघीय समानिकरण अनुदान	११ करोड १९ लाख
२	संघीय राजस्व बाडँफाडँ	१० करोड ५४ लाख ९२ हजार
३	संघीय शशर्त अनुदान	२६ करोड ८८ लाख
४	संघीय समपुरक अनुदान	३ करोड ६० लाख
५	संघीय बिशेष अनुदान	१ करोड ९७ लाख
६	प्रदेश समपुरक अनुदान	५० लाख
७	प्रदेश समानिकरण अनुदान	१ करोड २६ लाख६३ हजार
८	प्रदेश राजश्व बाँडफाँड	६३ लाख ३४ हजार
९	आन्तरिक आय	२ करोड

१०	प्रदेश विशेष अनुदान	५० लाख
११	गत आ.व.को अ.ल्या	८९ लाख
१२	प्रदेश शसर्त अनुदान	५० लाख
१३	प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रम	३ लाख ८१ हजार
जम्मा	६० करोड ५१ लाख ७० हजार	

आगामी आ.ब. २०७९र०८० को प्रस्तावित व्यय विवरण

क्र.स	स्रोतरशिर्षकहरू	रकम रु.
१	संघीय शशर्त अनुदान	२६ करोड ८८ लाख
२	संघीय समपुरक अनुदान	३ करोड ६० लाख
३	चालु खर्च	९ करोड
४	पूँजीगत खर्च	१७ करोड ६ लाख ८९ हजार
५	प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रम	३ लाख ८१ हजार
६	कन्टिनजेन्सी	४६ लाख
७	बिशेष अनुदान	१ करोड ९७ लाख
८	प्रदेश समपूरक	५० लाख
९	प्रदेश विशेष अनुदान	५० लाख
१०	प्रदेश शसर्त अनुदान	५० लाख
जम्मा	६० करोड ५१ लाख ७० हजार	

उल्लेखित आ.व. २०७९/०८० को लागि प्रस्ताव गरिएको आय तथा व्यय विवरणमा संघीय ससर्त अनुदानतर्फको सामाजिक सूरक्षा भत्ता वापतको रकम समावेश नगरिएको हुँदा तुलनात्मक रुपमा बजेटको आकार सानो देखिए पनि श्रोत साधनको उपलब्धतालाई मध्यनजर गर्दै सबै क्षेत्रमा सन्तुलित रुपमा बजेट बिनियोजन गर्ने प्रयास गरिएको छ ।

श्रद्धेय सभाध्यक्ष महोदय,

माथि उल्लेखित प्रस्तावित आयको विवरण अनुसारको आगामी आ.ब २०७९/०८० को व्ययको लागि विषयगत समिति अन्तर्गत क्षेत्रगत बाँडफाँड देहाय बमोजिम हुने गरी प्रस्ताव गरेको छु ।

१. यस गाउँपालिकाका सबै वडाहरूलाई मध्यपहाडी लोकमार्गसँग जोड्न र सबै सडकहरूलाई बाह्रै

महिना संचालनमा ल्याई सडक पँहुच स्थापित गर्नका लागि र अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको चक्रपथ निर्माण र अन्य सडक निर्माण एवं स्तरोन्नती गर्नका लागि समपूरक अनुदान सहित विशेष प्राथमिकताका साथ रु. ७ करोड ८५ लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

२. यस गाउँपालिका अन्तर्गतको निर्माण गर्नुपर्ने ६ नं वडा कार्यालय भवन निर्माण सम्पन्न गर्ने गरी आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिएको छ ।

३. गाउँपालिका अन्तर्गतका आवश्यक झोलुङ्गे पुल निर्माण गर्नका लागि रु. १५ लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

४. यस गाउँपालिका अन्तर्गतको आर्थिक विकासको महत्वपूर्ण आधारका रुपमा रहेका पूर्वाधार संरचनाहरू निर्माण गर्नका लागि प्रति वडा रु.१५ लाखको दरले रु.१ करोड ६५ लाख बजेट व्यवस्था गरिएको छ ।

५. कृषि उत्पादन र उत्पादकत्वको अभिवृद्धि र कृषि क्षेत्रको आय आर्जनको महत्वपूर्ण क्षेत्रको रुपमा विकास गर्नका लागि कृषि तथा पशु विकास तर्फ सर्शत अनुदानको कार्यक्रम वाहेक अतिरिक्त रकम रु. ४५ लाख बजेट बिनियोजन गरिएको छ ।

६. पालिका बासीहरूलाई गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाको पँहुच सुनिश्चित गर्न, स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट प्रदान गरिने सेवालाई थप प्रभावकारी बनाउन गाउँपालिकाको नीति र प्रतिबद्दता बमोजिम गाउँपालिकाका सबै नागरिकको स्वास्थ्य बिमा प्रिमियम रकमको ५० प्रतिशत अनुदान सहित स्वास्थ्य तर्फ रु. १ करोड ४० लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

७. आयुर्वेद सेवाको अभिवृद्धि गरी रोग प्रतिरोगात्मक क्षमताको विकास गर्ने, आयुर्वेद उपचार पद्दति, ध्यान शिक्षा तथा योग अभ्यासलाई कार्यान्वयन गर्नका लागि रु. ४ लाख बजेट बिनियोजन गरिएको छ ।

८. गुणस्तरीय शिक्षा र सर्वसुलभ शिक्षाका लागि शैक्षिक पूर्वाधार, शिक्षक तथा विद्यार्थी उत्प्रेरणा अभिवृद्धि गर्नका लागि साथै गाउँपालिकामा कार्यरत बालविकास सहजकर्ता, विद्यालय कर्मचारीहरूलाई नेपाल सरकारले तोकेको न्यूनतम पारिश्रमिक उपलब्ध गराउनका लागि रु.१ करोड ४७ लाख, यस गाउँपालिका अन्तर्गत शैक्षिक क्षेत्र विकास कार्यक्रमका लागि रु. २५ लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

९. महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, दलित, आदिवासी जनजाति उत्थान तथा सशक्तिकरण, लोक सेवा र शिक्षक सेवा आयोग तयारी कक्षा र उपाध्क्षसँग महिला कार्यक्रमका लागि रु. २५ लाख ५० हजार बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

१०. नागरिकहरूलाई स्वच्छ खानेपानी उपलब्ध गराउने र एक घर एक धारा अभियान कार्यक्रमलाई संचालन गर्नका लागि रु. ५५ लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

११. आगामी आर्थिक वर्षमा विपद् व्यवस्थापन कार्यका लागि गत वर्षदेखि स्थापित अन्नपूर्ण गाउँपालिका

विपद् व्यवस्थापन कोषमा रु. ५० लाख ३९ हजार विनियोजन गरिएको छ । उक्त कोषलाई प्राकृतिक तथा दैविक विपत्तीमा राहत, उद्धार तथा पुर्नस्थापना कार्यका लागि प्रयोग गरिनेछ ।

१२. मानव संसाधन तथा संस्थागत क्षमता विकास, राजस्व परिचालन, वित्तिय व्यवस्थापन, वित्तिय जोखिम न्युनिकरण, सार्वजनिक सुनुवाइ, सामाजिक परिक्षण, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली, प्रभावकारी सेवा प्रवाह, सुशासन, उत्तरदायित्व र पारदर्शिता, हेलो अन्नपूर्ण कार्यक्रम, तथ्याङ्क संकलन र अन्तरनिकाय समन्वय जस्ता विविध कार्यक्रमका लागि रु. ५३ लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

१३. गाउँपालिका भित्रका सहकारी संस्थाको क्षमता अभिवृद्धि, प्रवर्धन र विकास कार्यक्रमका लागि रु. ५ लाख विनियोजित गरिएको छ ।

१४. परम्परागत प्राचीन मौलिक संस्कार संस्कृतिको संरक्षण, जगेर्ना, विकास र प्रवर्धनका लागि ढिकुरपोखरीमा संचालन हुने तिज विशेष मेला कार्यक्रम, भदौरेको कोदो महोत्सव, प्रविण गुरुङ गायन प्रतियोगिता, लुम्ले अन्नपूर्ण म्याराथुन, घान्द्रुक, हनी हन्टिङ प्रतियोगिता लान्द्रुक, फागु महोत्सव विरेठाटी लगायतका गाउँपालिकाका विभिन्न स्थानहरूमा संचालन हुने मेला, पर्व, महोत्सवमा दिईने अनुदान तथा सहयोगलाई समेत वजेटमा सम्वोधन गरिएको छ ।

१५. वडाहरूमा मेलमिलाप केन्द्र स्थापना गरी मेलमिलाप कार्यलाई प्रभावकारी रुपमा अगाडि वढाउन न्यायिक समिति सदस्य र मेलमिलाप कर्ताहरूको क्षमता विकासका लागि पुनर्ताजगी तालिम संचालन गर्न रु. ३ लाख वजेट विनियोजन गरेको छु ।

१६. कानुनी सचेतना र कानुन सम्वन्धी अभिमुखिकरण गर्न आधारभूत र माध्यमिक विद्यार्थीहरू, टोल सुधार समिति, आमा समूह, युवा क्लवका सदस्यहरूलाई अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन गर्न रु. ५ लाख वजेट विनियोजन गरेको छु ।

१७. संघ र प्रदेश सरकार सँग सहकार्यमा संचालन गर्ने गरी गाउँपालिकाको वडा कार्यालय भवन, सार्वजनिक महत्वको पूर्वाधार निर्माण, कृषि वस्तुको उत्पादनमा वृद्धि, प्रसोधन र वजारीकरण गर्न, गरिबी निवारण, सामाजिक तथा आर्थिक विकासका कार्यक्रमहरूमा साझेदारी तथा सहकार्यका लागि समपूरक कोषमा आवश्यक वजेट विनियोजन गरेको छु ।

१८. गाउँपालिकाका ११ वटै वडाको सहभागिता हुने गरी अध्यक्ष कप भलिबल र फुटबल प्रतियोगिता लगायत खेलकुद क्षेत्रको विकासका लागि रु. १५ लाख विनियोजन गरिएको छ ।

१९. गाउँपालिका भित्र विद्यमान सामाजिक कुरिती उन्मुलन तथा अति विपन्न तथा हिंसामा परेको असाहय, अनाथ कोषका लागि आवश्यक वजेट विनियोजन गरेको छु ।

२०. गाउँपालिकाको विकासका लागि युवा परिचालन गर्न प्राविधिक तथा उच्च शिक्षा छात्रवृति, स्काउट तथा युवा परिषद सम्वन्धी कार्यक्रम समेत वजेटमा समावेश गरिएको छ ।

२१. गाउँपालिका कार्यालय, वडा कार्यालय संचालन प्रशासनिक तथा चालु खर्च तर्फ रु ९ करोड बिनियोजन गरेको छु ।

श्रद्धेय सभाध्यक्ष महोदय,

उल्लेखित क्षेत्रगत बाँडफाडको विस्तृत विवरण अनुसूचीहरूमा उल्लेख गरिएको छ । आगामी आर्थिक वर्षको लागि प्रस्तावित गरिएको आयोजनागत बाँडफाडको विवरण वार्षिक विकास कार्यक्रममा समावेश रहेको छ । सर्शत अनुदानतर्फको हस्तान्तरित तथा निक्षेपित कार्यक्रमहरू प्राप्त कार्यक्रमका आधारमा संचालन हुने गरी व्यवस्था मिलाइएको छ ।

चालु आ.व. २०७८/७९ को हाल सम्मको यथार्थ आय व्यय र आगामी आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को अनुमानित आय व्यय विवरणहरू, आर्थिक विधेयक र विनियोजन विधेयकमा तथा योजनागत विस्तृत विवरण वार्षिक विकास कार्यक्रम अनुसूचीहरूमा उल्लेख गरेको छु ।

कर सम्बन्धी प्रस्ताव आर्थिक विधेयक २०७९ यसै साथ प्रस्तुत गरेको छु । राजश्व परामर्श समितिको सीफारिसमा आगामी आ.ब. को लागि प्रस्ताव गरिएको करका दरहरूमा समयानुकुल सामान्य हेरफेर गरिएको छ । उक्त कर, दस्तुर सम्बन्धी प्रस्ताव २०७९ साउन १ गतेबाट लागु हुने गरी व्यवस्था मिलाएको छु ।

चन्द्रकला अधिकारी
उपाध्यक्ष एवम्
संयोजक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समित

भाग ३

आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को खर्च शीर्षक र कार्यक्रम अनुसारको प्रगति विवरण

कार्यक्रम, आयोजना र क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)
माध्यमिक तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षक लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षक र कर्मचारी, प्राविधिक धारका प्रशिक्षक समेत)	२११११	३,३९,००	३,३३,००	९८.२३
एम. आई. एस. अपरेटर र फिल्ड सहायक पारिश्रमिक, चाडपर्व खर्च तथा पोशाक खर्च	२११११	१०,७३	७,६२	७१.०९
स्थानीय तहहरूमा कार्यरत स्वास्थ्यतर्फका स्थायी कर्मचारीहरूको तलब, महंगी भत्ता र पोसाक खर्चमा मात्र (आयुर्वेद र छात्रावृत्ति करारका चिकित्स समेत)	२११११	१,००,००	०	०.००
पारिश्रमिक कर्मचारी	२११११	१,८०,००	१,६७,९४	९३.३०
रोजगार संयोजकको तलव	२११११	४,६८	४,६७	९९.९७
रोजगार सहायकको तलब	२११११	३,६७	२६	७.०८
आयुर्वेद औषधालयको तलब	२११११	१७,६६	१६,९४	९५.९७
तलब तथा सुबिधा- मनोसामाजिक परामर्शकर्ता	२११११	४,२५	३,९२	९२.३८
रोजगार संयोजकको तलब (नपुग)	२११११	२६	२६	१००.००
एम आइ एस अपरेटर र फिल्ड साहायक पारिश्रमिक चाडपर्व खर्च तथा पोशाक खर्च	२११११	७८	०	०.००
आधारभूत तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तर्गतका शिक्षक र कर्मचारीहरू समेत)	२११११	११,७४,००	११,५५,१०	९८.३९
आधारभूत तथा माध्यामिक तहमा स्वीकृत दरवन्दी तथा अनुदानमा कार्यरत शिक्षकको थप तलब भत्ता	२११११	५०,००	०	०.००

कार्यक्रम, आयोजना र क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)
प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरूको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यबस्थापन अनुदान	२११११	१,१३,२३	९७,७२	८६.३१
प्राविधिक सहायकको तलव	२११११	३,६७	३,६६	९९.८९
प्रारम्भिक बाल विकास सहज कर्ताहरूको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन थप अनुदान	२११११	१६,७७	०	०.००
गणक तथा सुपरीवेक्षकको पारिश्रमिक	२११११	९,५१	९,५१	१००.००
तलब तथा सुबिधा-वित्तिय साक्षरता सहजकर्ता क्रार्यक्रम	२११११	४,२५	२,९०	६८.४५
प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरूको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यबस्थापन अनुदान	२११११	८,२३	८,२३	१००.००
रोजगार संयोजकको पोसाक	२११२१	१०	१०	१००.००
रोजगार सहायकको पोशाक भत्ता	२११२१	१०	०	०.००
एम.आई.एस. अपरेटर र फिल्ड सहायक पारिश्रमिक, चाडपर्व खर्च तथा पोशाक खर्च	२११२१	३०	०	०.००
प्राविधिक सहायकको पोसाक	२११२१	१०	१०	१००.००
आयुर्वेद औषधालयको पोशाक	२११२१	३०	३०	१००.००
स्वास्थ्य महंगी भत्ता	२११३२	५,००	५,००	१००.००
आयुर्वेद औषधालयको महंगी भत्ता	२११३२	२४	२४	१००.००
स्वास्थ्य फिल्ड भत्ता	२११३३	३,००	१,९२	६४.२३
अतिरिक्त प्रोत्साहन भत्ता	२११३५	१,३९	०	०.००
यातायात खर्च (गणक तथा सुपरीवेक्षक)	२११३९	३,१५	२,४७	७८.५१
रिटर्नी स्वयंम सेवक परिचालन	२११३९	६,०६	६,०५	९९.९९
सामी परियोजना कर्यान्वयनको लागि स्थानीय सरकारको पदाधिकारीसँग समन्वय बैठक	२११४१	४२	४२	१००.००
एम.आई.एस. अपरेटर र फिल्ड सहायकको लागि सञ्चार खर्च	२२११२	८	८	१००.००
आयुर्वेद औषधालयको संचार पानी तथा बिजुली	२२११२	१७	१६	९८.६०
गणक र सुपरीवेक्षक इन्टरनेट खर्च	२२११२	७०	७०	१००.००
आयुर्वेद इन्धन प्रयोजन	२२२१२	३६	३३	९१.६७
स्वास्थ्य इन्धन खर्च	२२२१२	५०	२१	४२.००

कार्यक्रम, आयोजना र क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)
मेशिनरी आजार तथा फर्निचर मर्मत सम्भार (सेवा केन्द्र सञ्चालानार्थ)	२२२२१	८४	८३	९८.८५
आयुर्वेद मर्मत तथा संम्भार	२२२२१	४०	४०	१००.००
आयुर्वेद औषधालयको मसलन्द तथा कार्यालय सामान	२२३११	६०	५९	९९.९५
आप्रवासी स्रोत केन्द्रको कार्यालय संचालनर कर्मचारी भ्रमण खर्च र शिरोभार खर्च	२२३११	७६	७५	९९.७६
स्वास्थ्य मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री	२२३११	३,५०	३,४९	९९.८६
मसलन्द सामान खरिद (सेवा केन्द्र सञ्चालानार्थ)	२२३११	१,८०	१,८०	१००.००
आयुर्वेद इन्धन अन्य प्रयोजन	२२३१४	१०	९	९९.००
कार्यक्रम प्रचारप्रसार खर्च	२२३१५	१,००	०	०.००
सञ्चार सामाग्री प्रसारण तथा छपाई (सञ्चार र पँहुच अभियान सञ्चालान)	२२३१५	२,४०	२,४०	१००.००
उद्यम विकास सहजकर्ता परिचालन	२२४१३	८,२०	७,८९	९६.३१
कृषि तथा पशु सेवाका एक गाँउ एक प्राविधिकहरूको तलव भत्ता	२२४१३	४,००	४,००	१००.००
समुदाय अभिमुखीकरण कार्यक्रम	२२५१२	१४	१४	१००.००
बैदेशिक रोजगारीमा जान चाहने सम्भावित कामदारहरूलाई गहन अभिमुखीकरण कार्यक्रम	२२५१२	७	७	१००.००
आ. व. २०७७/७८ को वित्तीय साक्षरता कक्षा संचालन निरन्तरता खर्च	२२५१२	६०	६०	१००.००
सरोकारवालाहरूसँगको अन्तरक्रिया तथा अभिमुखीकरण कार्यक्रम (प्रहरी, पत्रकार र स्थानीय जनप्रतिनिधी र समुदायका अगुवाहरूलाई आप्रावसनको असर तथा प्रभाव र कामदारलाई समाजिक बहिस्करण प्रभाव न्यूनीकरण)	२२५१२	८४	८४	१००.००
वित्तिय साक्षरता क्रार्यक्रम संचालन खर्च	२२५१२	१,९९	१,३५	६८.२८
मनोसमाजिक परामर्श संचालन खर्च	२२५१२	१,२२	१,१६	९५.११
पशुपंक्षी आदीबाट हुने ईन्फुएन्जा, बर्ड फ्लु, AMR, सिष्टिसर्कोसिस, टक्सोप्लाज्मोसिस आदि विभिन्न सरुवारोग सम्बन्धि रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि सचेतना कार्यक्रम	२२५२२	२०	०	०.००

कार्यक्रम, आयोजना र क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)
उद्यम विकास समिति बैठक	२२५२२	१,००	८७	८७.००
पालिका स्तरमा स्वास्थ्य संस्थाहरूको मासिक बैठक, डाटा भेरिफिकेशन एवं गुणस्तर सुधार साथै चौमासिक एवं बार्षिक समिक्षा	२२५२२	१,००	९२	९२.१०
कृषि पर्यटन प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२२५२२	२५,००	१३,१७	५२.६९
वित्तीय सेवामा पँहुच	२२५२२	५०	०	०.००
राष्ट्रिय महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वंय सेविका कार्यक्रमको थप यातायात खर्च	२२५२२	६,८४	०	०.००
सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरूलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड ब्यवस्थापन	२२५२२	१२,६४	११,०७	८७.६५
पालिका स्तरमा : टाईफाइड खोप अभियान संचालन तथा नियमित खोपमा टाईफाइड खोप शुरुवातको साथै नियमित खोप सुद्रढीकरण र सरसफाई प्रबर्द्धनको लागि पालिका र वडा खोप समन्वय समिति र सरोकारवालाहरूको अभिमुखिकरण बैठक १ दिन	२२५२२	२,४३	२,००	८२.५१
विभिन्न सरुवा रोग, नसर्ने रोग, जुनोटिक, मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धि अन्तरक्रिया कार्यक्रम तथा दिवसहरू (Hypertension, Diabetes, COPD, Cancer Days, आत्महत्या रोकथाम दिवस, मानसिक स्वास्थ्य दिवस, अल्जाईमर दिवस, रेबिज दिवस, विश्व औलो दिवस) मनाउने	२२५२२	५५	५३	९७.००
कोभिड १९ विरुद्ध खोप अभियान संचालन ब्यवस्थापन खर्च-पालिकास्तरीय समिक्षा तथा योजना र पालिका तथा स्वास्थ्य सस्था स्तरिय सुपरिवेक्षण)	२२५२२	२,२४	२,२४	१००.००
कोभिड १९ लगायत विभिन्न महामारीजन्य रोगहरूको रोकथाम, नियन्त्रण तथा निगरानीका लागि सरोकारवाला सँगको अन्तरक्रिया तथा RRT, स्वास्थ्यकर्मी परिचालन	२२५२२	२५	०	०.००
स्थानीय जडिबुटी परिचयात्मक कार्यक्रम तथा लागत संकलन निजी संस्था (आयूर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा)	२२५२२	५९	४८	८१.५९

कार्यक्रम, आयोजना र क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)
मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम अन्तर्गत आमा सुरक्षा, गर्भवती उत्प्रेरणा सेवा, न्यानो झोला र निशुल्क गर्भपतन कार्यक्रम	२२५२२	७,०४	३,९५	५६.१८
आयुर्वेद नागरिक सेवा कार्यक्रम संचालन	२२५२२	२,००	१,९७	९८.५७
शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	२२५२२	३,७३	२,००	५३.६२
पोषण विशेष (स्वास्थ्य) क्षेत्रका कार्यक्रम सञ्चालन	२२५२२	२,००	०	०.००
शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	२२५२२	२७	२७	१००.००
कृत्रिम गर्भाधान मिसन कार्यक्रम	२२५२२	३,९४	३,९४	१००.००
क्षयरोगका जोखिम समुह तथा स्वास्थ सेवाको पहुच कम भएका समुदायमा सकृय क्षयरोग खोजपडताल कार्यक्रम, घरपरिवारका सदस्यहरूको सम्पर्क परिक्षण, समुदायमा क्षयरोगका विरामीहरूको खोजपडतालका लागि क्षमता अभिवृद्धि तथा परिचालन ।	२२५२२	८५	०	०.००
गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७७ बमोजिम उद्यमीको स्तरोन्नती (आवश्यकता पहिचानका आधारमा पुनर्ताजगी र एडभान्स सीप विकास तालिम कार्यक्रम)	२२५२२	१०,८०	१०,५०	९७.३१
वार्षिक समिक्षा कार्यक्रम	२२५२२	४०	०	०.००
राष्ट्रिय महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रम (पोशाक प्रोत्साहन, यातायात खर्च, वार्षिक समिक्षा गोष्ठी र दिवस मनाउने खर्च समेत)	२२५२२	२०,००	१८,१२	९०.६२
महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, ज्येष्ठ नागरिक र यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यक का तथ्याङ्क संकलन र अधावधिक गर्ने	२२५२२	१,००	९०	९०.००

कार्यक्रम, आयोजना र क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)
वजारीकरणमा सहयोग	२२५२२	५०	०	०.००
अभिमुखीकरण कार्यक्रम	२२५२२	४०	०	०.००
पोषण कार्यक्रम	२२५२२	१२,४८	१०,४५	८३.८१
रैथाने बाली प्रबर्द्धन कार्यक्रम (बाली विकास कार्यक्रम)	२२५२२	१३,००	१२,३०	९४.६२
आयुर्वेद औषधालयको मेडिकल सामाग्री मेशिनरी र उपकरण तथा औजार र प्राथमिक उपचार सामाग्री खरिद	२२५२२	६०	६०	१००.००
प्राविधिक सीप विकास तालिम	२२५२२	८,२०	७,७४	९४.४३
सिबिआईएमएनसिआई Onsite कोचिङ्ग र समता तथा पहुँच कार्यक्रम	२२५२२	२,००	१,७४	८७.४५
आयुर्वेद औषधालयको स्तनपायी आमालाई मातृशिशु सुरक्षार्थ दुग्धबर्धक जडिबुटी जन्य औषधि बितरण सम्बन्धी कार्यक्रम	२२५२२	५०	५०	१००.००
कृषि, पशुपन्छी तथा मत्स्य तथ्याङ्क अध्यावधिक कार्यक्रम	२२५२२	१,००	०	०.००
पालिकास्तरमा खोप र सरसफाई प्रवर्द्धन कार्यक्रमको समिक्षा, सूक्ष्मयोजना अध्यावधिक र पालिका खोप समन्वय समितिको अभिमुखीकरण समेत पालिका स्तरमा २ दिन, वडा खोप समन्वय समितिको स्वास्थ्य संस्था, वडा सतरमा अभिमुखीकरण १ दिन तथा पूर्ण खोप सुनिश्चतताको लागि घरधुरी सर्वेक्षण	२२५२२	२,५९	२,५९	१००.००
विद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा र आमा समुह तथा महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूका लागि सामाजिक व्यवहार परिवर्तन कार्यक्रम	२२५२२	१,००	१५	१५.००
फलफूल दशक विरुवा रोपण कार्यक्रम	२२५२२	५,००	५,००	१००.००
तरकारी बालीको साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट) विकास कार्यक्रम सञ्चालन	२२५२२	१२,००	१०,२१	८५.०८
कोभिड-१९ का कारण उत्पन्न परिस्थितिमा सिकाइ सहजीकरणका लागि शैक्षिक कार्यक्रम	२२५२२	२७	२७	१००.००
बर्थिङ्ग सेन्टर को लागि खर्च	२२५२२	५,४०	०	०.००

कार्यक्रम, आयोजना र क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)
ईपिडेमियोलोजी रिपोर्टिङ	२२५२२	६	६	१००.००
आ.व. २०७७/७८ मा स्थापना भएका कृषि तर्फका साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट) विकास कार्यक्रम निरन्तरता	२२५२२	१२,००	९,४०	७८.३५
स्थलगत अनुशिक्षण गरि स्वास्थ्यकर्मिहरूको क्षमता अभिवृद्धि एवं तथ्याङ्कको गुणस्तर सुनिश्चित, क्षयरोगका कार्यक्रमको अर्ध बार्षिक समिक्षा तथा उपचार नतिजाको विश्लेषण	२२५२२	५०	३२	६५.००
उपचारात्मक सेवा अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू (आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र (स्वास्थ्य चौकी)र आधारभूत अस्पतालको न्युनतम सेवा मापदण्ड कार्यक्रम संचालन तथा सुद्रिधिकरण र आँखा, नाक, कान, घांटी तथा मुख स्वास्थ्य सम्बन्धि अभिमुखीकरण तथा बिद्यालय स्क्रीनिङ्ग कार्य	२२५२२	४,००	२,९९	७४.८४
उद्यमशिलता विकास तालिम	२२५२२	१,५०	१,५०	१००.००
सम्भाव्य उत्पादनको उत्पादकत्व र बजार प्रतिस्पर्धा बृद्धि गर्नका लागि कम्तिमा ५ जनाको समुहमा प्रबिधि हस्तान्तरण	२२५२२	१,४०	१,२५	९०.००
आयुर्वेद औषधालयको पूर्वकर्म सेवा कार्यक्रम संञ्चालन खर्च	२२५२२	३०	३०	१००.००
राष्ट्रपति रनिङ्ग सिल्ड प्रतियोगिता (स्थानीय तहस्तरीय)	२२५२२	१,००	१,००	१००.००
सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरूलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड ब्यवस्थापन	२२५२२	९२	९२	१००.००
जेष्ठ नागरिकको लागि आयूर्वेद स्वास्थ्य प्रवर्धन सेवा कार्यक्रम	२२५२२	८५	८४	९९.८८
कोभिड - १९ का कारण उत्पन्न परिस्थितिमा सिकाइ सहजीकरणका लागि शैक्षिक कार्यक्रम	२२५२२	३,७३	३,७३	१००.००
आ.व. २०७७/७८ मा स्थापना भएको भैंसीको साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट) विकास कार्यक्रम निरन्तरता	२२५२२	११,००	११,००	१००.००

कार्यक्रम, आयोजना र क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)
विद्यालय आयूर्वेद तथा योग शिक्षा कार्यक्रम	२२५२२	१०	१०	१००.००
स्वास्थ्य संस्थामा आकस्मिक अवस्थामा औषधि एवं ल्याब सामाग्री ढुवानी, रेकर्डिङ तथा रिपोर्टिङका लागि फर्म फरमेट छपाइ तथा फोटोकपी, ई-टि.बि रजिस्टर अध्यावधिक, विश्व क्षयरोग दिवस सम्बन्धी कार्यक्रम	२२५२२	३५	०	०.००
विभागले उपलब्ध गराएको तालिम खाका बमोजिम घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धमा नपा र गापा, वडा कार्यालयका कर्मचारीहरूको लागि तालिम तथा जनप्रतिनिधिहरूलाई अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन	२२५२२	२,९४	२,९०	९८.९०
आयुर्वेद औषधालयको धन्वन्तरी जयन्ती तथा राष्ट्रिय आरोग्य दिवश राष्ट्रिय अन्तराष्ट्रिय योग दिबश तनाब ब्यबस्थापन कोभिड १९ बिरुद्ध योग कार्यक्रम	२२५२२	५०	४९	९९.८९
परिवार नियोजन किशोर किशोरी तथा प्रजनन् स्वास्थ्य कार्यक्रम	२२५२२	४,०४	३५	८.८५
घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा दर्ता शिविर सञ्चालन	२२५२२	५,९०	५,९०	१००.००
कम्युनिटि डट्स कार्यक्रम कार्यक्रम संचालन, स्थानीय तह क्षयरोग मुक्त पालिका सम्बन्धी कार्यक्रम	२२५२२	३०	०	०.००
किसान सूचीकरण कार्यक्रम	२२५२२	३,००	०	०.००
मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम	२२५२२	८,७८	३,२४	३६.९८
उद्यम विकासका लागि सामाजिक परिचालन	२२५२२	७५	०	०.००
प्रविधि हस्तान्तरण	२२५२२	३,००	३,००	१००.००
अनुगमन तथा मुल्याङ्कन खर्च	२२६११	३५	१९	५४.५७
भ्रमण अनुगमन	२२६११	१,७०	१,६५	९७.२६
स्वास्थ्य अनुगमन तथा भ्रमण खर्च	२२६११	१,७०	१,३५	७९.९४
आयुर्वेद अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	२२६११	१,००	९९	९९.३७

कार्यक्रम, आयोजना र क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)
स्थानीय तहका कर्मचारी र जनप्रतिनिधिहरूको लागि अनुगमन तथा मूल्याङ्कन खर्च	२२६११	८८	८०	९१.४८
सम्बन्धित सरोकारवालाहरूबाट परियोजना अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	२२६११	४०	३७	९३.७५
आयुर्वेद औषधालयको कर्मचारीको पर्यटन काज	२२६१२	४०	०	०.००
एम. आई. एस. अपरेटर र फिल्ड सहायक देनिक भ्रमण भत्ता तथा यातायत खर्च	२२६१२	१,६८	१,६८	१००.००
स्वास्थ्य विविध तथा भैपरि खर्च	२२७११	५०	५०	१००.००
आयुर्वेद विविध खर्च	२२७११	२३	२२	९९.५२
विविध खर्च स्थानीय तह	२२७११	१,५५	१,५३	९८.७७
रोजगार सेवा केन्द्रको सञ्चालन (अनुगमन, सञ्चार, स्टेशनरी, मर्मत,अन्य)	२२७११	२,०५	२,०५	१००.००
अन्य विविध खर्च- Mobilization of CSOs, Civic Groups, NGOs for increased social accountability	२२७११	१,१२	१,०९	९७.४६
अन्य विविध खर्च- Periodic meeting costs of LGPCC	२२७११	२३	२३	१००.००
तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	२६४१२	८,२६	०	०.००
तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	२६४१२	१,१४,००	७१,७५	६२.९४
विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	२६४१२	३५,९५	३२,८८	९१.४६
विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	२६४१२	२,६१	२,६१	१००.००
कामका लागि पारिश्रमिक अनुदान	२६४१३	६,२२	६,२२	१००.००
विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्य सम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	२६४१३	९५,११	९०,४२	९५.०७
आधारभूत तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	२६४१३	४६	४५	९८.५२
कामका लागि पारिश्रमिक अनुदान (युवा रुप)	२६४१३	३९,००	३८,२९	९८.१८
माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	२६४१३	१,१७	१,१७	१००.००

कार्यक्रम, आयोजना र क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)
विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	२६४१३	६,९२	६,५०	९३.९३
सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान	२६४१३	२,५०	११	४.६५
माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	२६४१३	१६,११	१६,११	१००.००
सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान	२६४१३	३४,३५	२३,१९	६७.५३
प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा शिक्षण सिकाइ सामग्री एवम् कक्षा ८ को परीक्षा व्यवस्थापन अनुदान	२६४१३	१,८१	०	०.००
कामका लागि पारिश्रमिक अनुदान(थप)	२६४१३	६,२४	३,७७	६०.५७
आधारमुत तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	२६४१३	६,३१	६,३१	१००.००
कामका लागि पारिश्रमिक अनुदान (युवा रुप)	२६४१३	४१	४१	१००.००
प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा शिक्षण सिकाइ सामग्री एवम् कक्षा ८ को परीक्षा व्यवस्थापन अनुदान	२६४१३	२४,९१	१६,१७	६४.९५
कक्षा ९-१२ मा अध्यनरत विपन्न लक्षित क्षात्रावृत्ति (pro–poor target scholarship) का लागि छनोट भएका विद्यार्थिको लागि छात्रावृत्ति (कक्षा ११ र १२ को विज्ञान विषयसमेतका लागि)	२७२११	३४	०	०.००
सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि छात्रबृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	२७२११	२८,९३	२७,७६	९५.९८
सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि छात्रबृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	२७२११	२,५८	२,५८	१००.००
कक्षा ९-१२ मा अध्यनरत विपन्न लक्षित क्षात्रावृत्ति (pro–poor target scholarship) का लागि छनोट भएका विद्यार्थिको लागि छात्रावृत्ति (कक्षा ११ र १२ को विज्ञान विषयसमेतका लागि)	२७२११	२	०	०.००

कार्यक्रम, आयोजना र क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)
कोभिड-१९ महामारीबाट प्रभावित अति विपन्न परिवार नगद हस्तान्तरण कार्यविधि, २०७८ बमोजिम हुने गरी अधिकतम लाभग्राही परिवार संख्या ४३१ लाई रू.१० हजारका दरले नगद हस्तान्तरण प्रयोजनार्थ	२७२१२	४३,१०	४३,००	९९.७७
आधारभूत तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको लागि औषधि खरिद	२७२१३	१४,००	१४,००	१००.००
अत्यावश्यक औषधि खरिद	२७२१३	४,४०	४,३८	९९.६६
स्वास्थ्य मेशिनरी तथा औजार भाडा	२८१४३	८०	६०	७५.००
सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम :- गण्डकी प्रदेशको कास्की जिल्ला क्षेत्र नं. ३ अन्तर्गत अन्नपूर्ण गाउँपालिका - २४८ वटा	३११११	४७,००	१३,००	२७.६६
विद्यालयमा कक्षाकोठा निर्माण अनुदान (२ कोठे तथा ४ कोठे भवन)	३११११	९०,००	३६,००	४०.००
नयाँ प्रविधिक धारका विद्यालय सञ्चालनका लागि शिक्षण सहयोग अनुदान तथा ल्याब व्यवस्थापन अनुदान (छुट समेत) एवं प्रविधिक धार सञ्चालित विद्यालयमा ल्याब सुदृढिकरण तथा स्तरन्नोतिको लागि अनुदान	३११११	१०,००	९,९८	९९.९०
विद्यालयमा IT Lab स्थापना, सुदृढिकरण एवं Digital Library व्यवस्थापनका लागि अनुदान	३११११	१३,००	१३,००	१००.००
केन्द्रबाट छनौट भएका नमुना विद्यालय,विशेष विद्यालयको क्रमागत भवन निर्माण तथा कक्षा ११ स्तोन्नति भएका प्राविधिक धार विद्यालयको ल्याव व्यवस्थापन अनुदान	३११११	६५,००	६५,००	१००.००
केन्द्रबाट छनौट भएका नमुना विद्यालय,विशेष विद्यालयको क्रमागत भवन निर्माण तथा कक्षा ११ स्तोन्नति भएका प्राविधिक धार विद्यालयको ल्याव व्यवस्थापन अनुदान	३११११	५,००	५,००	१००.००
ट्याव्लेट खरिद	३११२२	४,००	३,९३	९८.३५

कार्यक्रम, आयोजना र क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)
स्वास्थ्य सूचना साथै आइ.एम.यू. सुदृढीकरण कार्यक्रम	३११२२	२,००	१,६४	८२.१५
नवीकरणीय ऊर्जा प्रवधि जडान (वायो ग्याँस र विद्युतीय चुलो र सुधारिएको चुलो र सौर्य ऊर्जा)	३११२२	८,००	८,००	१००.००
रोजगार सेवा केन्द्रको सुदृढिकरण (कम्प्यूटर, फर्निचर फिक्चर्स, क्यामरा, अन्य विद्युतीय उपकरण)	३११२३	२,००	१,९९	९९.८९
आयुर्वेद औषधालयको लागि फर्निचर खरिद	३११२३	७०	७०	१००.००
ठोट्ने खोला कल्वर्ट, पोखरा म.न.पा २४ र अन्नपूर्ण गा.पा १ (DPR समेत)	३११५१	२०,००	०	०.००
घट्टेखोला भितुकमा झो.पु. निर्माण अन्नपूर्ण ७, साबेत मौजा झो.पु, पु खोला मर्दी हिमाल झो.पु, धौन्ने बसी झो.पु. मोदी खोला झो.पु., छोम्रोंग खोला झो.पु. नुन्थला झो.पु. तन्चोकबेसी लामा खेत मोदी नदि झो.पु, छम्मोरङ, मोदी, घट्टेखोला, नुनथला, सावेतमैजा, तान्चेक	३११५१	४६,००	४६,००	१००.००
नरवदेश्वर महादेव मन्दिर वडा नं. २ रातामाटा	३११५९	१०,००	९,३२	९३.२४
लक्ष्मीनारायण मन्दिर संरक्षण अन्नपूर्ण २	३११५९	१०,००	१०,००	१००.००
लाकुरीबोटदेखि नागडाँडा पर्यटकीय पदमार्ग अन्नपूर्ण १, कास्की	३११५९	१०,००	१०,००	१००.००
नागँडाडा बहुउद्देशीय एकीकृत पर्यटन प्रर्द्धन परियोजना	३११५९	५१,५३	५१,४३	९९.८१
निलकण्ठेश्वर महादेव मन्दिर संरक्षण अन्नपूर्ण ४	३११५९	१०,००	५,३८	५३.८१
काडे वराह मन्दिर परिसरमा पर्यटकीय पार्क निर्माण अन्नपूर्ण ३	३११५९	१०,००	६,२१	६२.१७
नागडाँडा सिम्पाली ग्रामीण खानेपानी योजना	३११५६	८७,००	६२,९३	७२.३४
काडे भदौरे सल्यान सडक कास्की (लक्रेदेखि सल्यान खण्ड- केही भाग मात्र राखिएको) (क्रमागत आयोजना)	३११५१	२,०८,००	९७,७२	४६.९८
	३५,४७,७८	२९,०८,९३	८१.९९	

भाग ४

अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको आ.व. २०७९/०८० को नीति तथा कार्यक्रम

आर्थिक विकास

स्थानीय अर्थतन्त्रलाई आत्मनिर्भर बनाउन प्रत्येक स्थानीय तहले आर्थिक विकासको नीति तथा योजना तर्जुमा गरी स्रोत साधन केन्द्रित वजेट परिचालन गर्नु आजको मुख्य आवश्यकता हो । मानिसको दैनिक उपभोग्य वस्तुहरू वाहिरवाट आयत गर्नुपर्ने, स्थानीय स्तरमा उत्पादनको कमी हुनु, उत्पादन भएका वस्तुको वजारीकरणमा किसानको पहुँच नहुने जस्ता समस्याहरूले हाम्रो जस्तो ग्रामीण कृषि पेशामा आधारित अर्थतन्त्रमा आर्थिक विकासको लागि थुप्रै चुनौतिहरू देखा परेका छन् । स्थानीय कच्चा पदार्थको उपयोगको अभावमा स्थानीयस्तरका साना, मझौला र ठूला उद्योगहरूको स्थापना गर्न सकिएको छैन ।

सहकारी मार्फत कृषकहरूलाई आत्मनिर्भर बनाउँदै व्यवसायिकतामा जोड दिन जरुरी छ । स्वाधीन, समुन्नत तथा समाजवाद उन्मुलन राष्ट्रिय अर्थतन्त्रको निर्माण गर्दै सामाजिक न्याय सहितको लोक कल्याणकारी राज्य स्थापना गर्ने नेपालको संविधानको लक्ष्यलाई आत्मसाथ गर्दै उत्पादनशील रोजगार उन्मुख, न्यायपूर्ण वितरण, गरिबी न्यूनीकरण गर्दै उच्च आर्थिक वृद्धिदर कायम गरी सामाजिक एवं आर्थिक रुपान्तरण गर्ने उद्देश्य लिइएको छ । विकासोन्मुख राष्ट्रबाट विकसित राष्ट्र निर्माण गर्न आर्थिक समृद्धिमा लाग्न जरुरी छ । समृद्ध नेपाल, सुखी नेपालीको राष्ट्रिय लक्ष्यलाई अनुभूत गर्दै समृद्ध अन्नपूर्ण, सुखी अन्नपूर्णबासी जनता भन्ने अभियानलाई सार्थक बनाउनका लागि श्रम, सीप, प्रविधि र पूँजीको व्यबस्थित परिचालनको खाँचो छ । गरिबी, भोकमरी, असमानता आदिको अन्त्य गरी दिगो विकासको लक्ष्य हासिल गर्नका लागि जल, जमिन, जंगल, जडिबुटी र जनशक्तिको उचित प्रयोग र परिचालन गर्दै कृषि, पशुपालन, पर्यटन, जलविद्युत, व्यापार व्यवसाय मार्फत आर्थिक क्षेत्रको विकासमा मुख्य जोड दिन जरुरी छ । आर्थिक क्षेत्रका विकासका निम्ति निम्न बमोजिमका नीतिहरू अवलम्बन गरिने छ ।

१.१. कृषि विकास

१. रासायनिक मलको न्युनिकरण गर्दै प्राङ्गारिक मलको प्रयोगमा विस्तार गरी कम्पोस्ट मल, गँड्यौला मल उत्पादन र प्रयोगका माध्यमबाट गुणस्तरीय उत्पादनमा जोड दिइनेछ ।

२. कृषि विज्ञहरूलाई छनौट गरी अन्नपूर्ण गाउँपालिकामा सम्भाव्यता रहेका तरकारी खेती, फलफूल खेती, अन्नबाली र मौरीहरूको अध्ययन अवलोकन गरी पहिचानका आधारमा पकेट क्षेत्र निर्माण गर्ने कार्य प्रारम्भ गरिनेछ ।

३. गाउँपालिकामा एक घर एक करेसाबारी कार्यक्रमलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।

४. सम्भाव्य क्षेत्रहरूमा औद्योगिक वालीहरूको विकास र प्रवर्द्धन गरिने छ ।

५. अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको क्षेत्रभित्र कम्तिमा ५ रोपनी क्षेत्रफलमा खेती गर्ने कृषकहरूलाई प्रोत्साहन स्वरुप गाउँपालिकाद्वारा विशेष सहयोग गरिनेछ ।

६. कृषि क्षेत्रको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धिको लागि सिंचाई क्षेत्रको आयोजनाहरूलाई प्राथमिकता दिइने छ (साना सिंचाई, कुलो निर्माण एवं मर्मत, थोपा सिँचाई र स्प्रिङ्कल) जस्ता यन्त्रहरूको प्रयोगलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

७. बाँदर आतङ्क न्यूनिकरण गर्नका लागि बनजंगलमा फलफूलका बोटहरू रोपिनेछ ।सो का लागि अन्य उपायहरूको समेत खोजि गरिने छ ।

८. हिमाली र उच्च भेगहरूमा जडिबुटी, सतुवा, चिराइतो, स्याउ, दाँते ओखर, आरु, नासपती, किवी जस्ता फलफूल बिरुवाहरूको लागि माटो परिक्षण गरि वृहत रुपमा अगाडी बढाइनेछ ।

९. अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको क्षेत्रमा अमिलो जातका फलफूल, पतझर फलफूल बिरुवाको लागि नर्सरी स्थापना गरी अन्नपूर्ण गाउँपालिका भित्र क्षेत्र विस्तार गरिने छ र अन्य पालिकामा निर्यात गरिनेछ ।

१०. संघ र प्रदेश सरकारको सहकार्यमा कृषि जन्य उत्पादन, प्रशोधन र बजारीकरणमा जोड दिईनेछउत्पादनमा आधारित अनुदानलाई जोड दिइनेछ ।

११. स्थानीय लोपोन्मुख रैथाने वालीहरूको संरक्षण र प्रवर्दन गर्दै गाउँपालिका स्तरीय विउ बैंकको स्थापनामा जोड दिइनेछ ।

१२. कृषि बिमालाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।

१३. पालिकालाई कोदो, फापर, उवा, लट्टे जस्ता लोपोन्मुख बालीहरूमा आत्मनिर्भर बनाउँदै रैथाने बालीका रुपमा संरक्षण र सम्बर्धन गर्न अनुगमन गरी उचित अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ ।

१४. अन्नपूर्ण गाउँपालिका भित्र पर्ने मध्य पहाडी लोकमार्गमा रहेका होटल तथा रेष्टुरेण्टमा रैथाने बालीको परिकार मेनुमा राख्न अनिवार्य गरिनेछ ।

१५. वैदेशिक रोजगारबाट फर्केका र कृषि क्षेत्रमा लगानी गर्न चाहने युवाहरूलाई छनौट गरी उचित अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ ।

१६. अनुदानका कार्यक्रमहरूमा अन्नपूर्ण गाउँपालिका भित्र दर्ता भएका कृषि फर्म, कृषि समुह र कृषि सहकारीहरूलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

१७. प्रत्येक वडामा कृषि समुह गठन गरी गाउँपालिका स्तरीय कृषि सञ्जाल गठन गरी सञ्जाल मार्फत कृषि सम्बन्धी कार्यक्रमहरू अगाडि वढाईनेछ ।

१८. भू उपयोग नीति बनाई जग्गाको वर्गिकरण गरी लागु गरिनेछ ।

१९. खाली रहेको बाझो जमीनको उपयोग नीति बनाइ कार्यान्वयन गरिनेछ ।

२०. युवाहरूलाई कृषिमा आकर्षित गर्न हरेक वडामा कम्तीमा पनि १/१ वटा कृषि वा पशुपन्छीको क्लष्टर पर्ने गरी युवा लक्षित कार्यक्रम सन्चालन गरिनेछ । युवा लक्षित कार्यक्रमलाइ यत्रतत्र छरेर नभई क्लष्टरको रुपमा सन्चालन गर्न आवश्यक युवा लक्षित कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधी तयार गरी सोही अनुसार कार्यक्रम सन्चालन गरिनेछ ।

२१. एग्रो टुरीजमको विकास गरि अन्नपुर्ण क्षेत्रमा आउने आन्तरीक तथा बाह्य पर्यटकहरूलाइ आफ्नै उत्पादन खुवाउने परिपाटीको विकास र विस्तार गरिने छ ।

२२. आवश्यकता अनुसार माटो जाँच शिवीर सञ्चालन गरिने छ ।

२३. अन्नपूर्ण गाउँपालीका अन्तर्गत रहेको कृषि अनुसन्धान केन्द्र लुम्लेबाट सन्चालन गरिने बाह्य अनुसन्धानका कार्यक्रमहरू सम्भव भएसम्म अन्नपुर्ण गाउँपालीका क्षेत्रमा नै सन्चालन गर्न प्राथामिकता दिन पहल गरिने छ ।

२४. कृषि तथा पशुपन्छी सम्बन्धी तालिमहरूलाइ कृषक पाठशाला मोडलमा सन्चालन गरिने छ ।

२५. कृषि आधुनिकरणलाई अगाडी बढाई एक घर एक टनेल कार्यक्रममा ५०% अनुदान कार्यक्रम गरिने छ ।

२६. एक वडा एक मौसमी तथा बैमौसमी विरुवा उत्पादन का लागि आधुनिक नर्सरीका लागि आधुनिक टनेल बनाउने नीति लिइने छ ।

२७. माध्यमीक तहका विद्यालयहरूमा कृषि तथा पशुपालन सम्बन्धी विषय बस्तुलाइ अनिवार्य रुपमा पाठ्यक्रममा राख्न लगाइने छ ।

२८. अन्नपूर्ण गाउँपालिकामा कृषि सूचना केन्द्रको स्थापना गर्ने र कृषिसँग सम्बन्धित विभिन्न कार्यक्रमहरूको फारामहरू अनलाइन मार्फत भर्ने व्यवस्था गरिने छ ।

२९. अन्नपूर्ण गाउँपालिकाका सबै वडामा आवश्यकताका आधारमा एक/एक चिस्यान केन्द्र स्थापना गरिने नीतिलाई अगाडि बढाइने छ ।

३०. आधुनिक कृषि तथा पशुपंक्षि फर्महरूको विकास गर्न आवश्यक सहजीकरण गरिने छ ।

३१. गाउँपालिकामा प्राङ्गारिक तथा अर्गानिक कृषि उत्पादनमा जोड दिइ उत्पादित कृषि उपजहरू नगर क्षेत्रमा आपूर्ति समेत गर्ने गरी उचित बजारीकरण गरिनेछ ।

३२. गाउँपालिकाभित्र कृषि बजार, एकिकृत सेवा केन्द्र, गाउँपालिकास्तरीय कृषि तालिम केन्द्र स्थापना र संचालनको लागि आवश्यक पहल गरिने छ ।

३३. संघ तथा प्रदेश सरकारको समन्वयमा कृषिको यान्त्रिकरण, प्रशोधन तथा भण्डारण, कृषि उपज खरिद केन्द्र स्थापना र संचालन गरिनेछ ।

३४. गाउँपालिकाको कृषि शाखामा दरबन्दी बमोजिमका दक्ष प्राविधिक कर्मचारी पदपूर्तिको व्यवस्था मिलाइने छ ।

३५. प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकरण परियोजना मार्फत पशु तथा कृषि ब्लक निर्माण गर्नका लागि पहल गरिने छ ।

१.२ पशुपंक्षी विकास

१. माछा, मासु, दूध र अण्डामा आत्मनिर्भर बनाई उत्पादन, प्रशोधन र बिक्री वितरणमा जोड दिइने छ ।

२. परम्परागत भेडा, बाख्रा, गाई, भैंसीका घुम्ती गोठ तथा खर्कहरूलाई सुदृढ गर्दै पशुजन्य बस्तु

तथा परिकारको प्रशोधन र व्यवसायीकरणमा जोड दिइने छ ।

३. बजार क्षेत्रहरूमा आधुनिक र व्यवस्थित पशु वधशालाको निर्माणमा सहयोग गरिने छ ।

४. पशुपंक्षी पालनलाई व्यवस्थित बनाउँदै आधुनिक नमुना फर्महरूको विकासमा जोड दिइने छ ।

५. पशुपंक्षी बिमालाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।

६. घुम्ती गोठका पशुहरूको निम्ति आधुनिक घाँस खेती विकासमा जोड दिइनेछ । निश्चित चरण क्षेत्रहरू निर्धारण गरिनेछ र चरण क्षेत्रहरूमा स्थायी प्रकृतिका गोठ टहरा निर्माण कार्य अगाडी बढाउने नीति अवलम्बन गरिने छ ।

७. गाउँपालिकालाई आत्मनिर्भर बनाउँदै निर्यात गर्ने उद्देश्यका साथ व्यवस्थित घाँस नर्सरी स्थापना गर्न सहकारी, कृषक समूह तथा व्यवसायिक किसानहरूलाई आवश्यक सहयोग गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।

८. अन्नपूर्ण गाउँपालिकालाई मासुमा आत्मनिर्भर बनाउनको लागि व्यवसायिक (कम्तिमा १००० भन्दा माथीका कुखुरा पालक सुचिकृत कृषक) लाई चल्लामा २५% अनुदान उपलब्ध गराईनेछ ।

९. दूग्ध उत्पादन सँग सम्बन्धित दुग्ध उत्पादक सहकारीहरूलाई उत्पादन लागत कम गराउने र उत्पादनका आधारमा अनुदान रकम उपलब्ध गराउने तथा दुग्ध चिस्यान केन्द्र स्थापना गर्ने नीति अङ्गिकार गरिने छ ।

१०. दैनिक १० लिटर भन्दा माथी सहकारीको माध्यमबाट दुध विक्रि गर्ने किसानलाई अफसिजन वा वाह्रै महिना दुध व्यवसाय गर्ने किसान पहिचान गरी प्रति लिटरको आधारमा प्रोत्साहन स्वरुप अनुदान प्रति लिटर १ रुपैयाँका आधारमा सहकारी मार्फत नगद अनुदान उपलब्ध गराइने छ ।

११. "एक कृषक एक दुहुनो गाईरभैसी" कार्यक्रम अभियानका रूपमा सञ्चालन गरी दुधलाई आफ्नो दैनिक आयआर्जनको माध्यम बनाउदै दुध उत्पादनमा सहकारीताको विकास गरी पशुपालक कृषक समूहलाई गोठ निर्माण, तथा भकारो सुधार कार्यका लागि अनुदान उपलब्ध गराइने छ ।

१२. घर पालुवा जनावर कुकुरहरूमा विशेष पहिचान भएको स्वर र सुरक्षाका दृष्टिले समेत अब्बल 'भोटे' प्रजातिको कुकुर यस गाउँपालिकाको उपल्लो भेकहरूमा पाइने भएकोले सो को लगत अद्यावधिक गर्ने, संरक्षण गर्ने र कुकुरको छाउराहरू उत्पादन गरी बिक्री वितरण गरी आयआर्जन गर्ने तर्फ उत्प्रेरणा अभिवृद्धि गर्ने नीति अबलम्बन गरिने छ ।

१३. व्यवसायिक पशुपालन, पशु बिमा, गोठ तथा भकारो सुधार उन्नत नश्लका गाई, भैंसी तथा बाच्छा-बाच्छी, पाडा- पाडी हुर्काउने कृषकहरूलाई प्रोत्साहन गर्ने, दुध र मासुको उत्पादन वृद्धि गर्न 'पार्कोटे' र 'लिमे' जस्ता रैथाने जातका भैसी पालन कार्यक्रमलाई प्रथामिकता दिइने छ । प्रथामिक पशु उपचार सेवालाई निरन्तरता दिइने छ ।

१४. व्यवसायिक पशुपालनमार्फत रोजगार सृजना गरी युवाहरूलाई गाउँभित्रै स्वरोजगार बनाउनको लागि प्रतिस्पर्धी अनुदान उपलब्ध गराई युवा लक्षित पशुपालन कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

१५. पशुपालक कृषकहरूमा सीप हस्तान्तरणद्वारा आधुनिक पशुपालन पद्दतिको विकास गर्दै लैजाने कार्यमा जोड दिई कृषक समूह, समिति, सहकारी, गैह्र सहकारी संस्था र गाउँपालिका बीच

साझेदारीका साथ विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

१६. व्यवसायिक किसानलाई सुचिकृत गरी पाडी, बाच्छी उत्पादनलाई बढावा गर्न पाडी, बाच्छी प्रोत्साहन अनुदान कार्यक्रमलाई अगाडी बढाइने छ ।

१७. दुध उत्पादक सहकारीहरूको क्षेत्र विस्तार गरी दुध उत्पादक सहकारीहरूलाई करीव वार्षिक ५ लाख लिटर भन्दा बढी उत्पादक सहकारी संस्थालाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।

१८. अन्नपूर्ण गाउँपालिकाका अनुत्पादक तथा पाडा बाच्छा, पाडी, साथै छाडा पशु धनलाई संकलन स्थल बनाई व्यवस्थापन केन्द्र स्थापनाका लागि जोड दिईनेछ ।

१९. व्यवसायिक पशुपालकलाई उत्प्रेरित गर्न विभिन्न तालिम तथा प्रोत्साहनका साथ दलित, जनजाति, महिला तथा विपन्न वर्गमा विशेष प्राथमिकता दिई पशु विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

२०. पशुपंक्षी पालनमा दिने अनुदान तथा सहयोग कार्यक्रमलाई एक निश्चित मापदण्डका आधारमा दुध, अण्डा र मासु उत्पादनमा आत्मनिर्भरताका साथ निर्यात गरी आयआर्जनमा वृद्धि गरिने गरी उत्पादनका आधारमा अनुदान कार्यलाई प्रोत्साहित गरिने छ ।

२१. माछापालन व्यवसायलाई विस्तार तथा वृद्धि गर्न भुर्रा वितरण तथा पोखरी निर्माण गर्न जोड दिनुका साथै मत्स्यपालन क्षेत्रमा कृषकहरूको आकर्षण अभिवृद्धि गरिने छ ।

२२. जुनोटिक तथा महामारी किसिमका रोगहरू रोकथाम तथा नियन्त्रण गर्न भ्याक्सिनेशनका साथ पशु खोप कार्यक्रम गाउँपालिका र प्रदेश सरकारसँग सहकार्य गरी विशेष जोड दिई पशुपंक्षीमा लाग्ने विभिन्न रोग तथा परजीवीलाई रोकथाम तथा उपचार गर्नको लागि औषधीको व्यवस्था गरिने छ ।

२३. पशु आहारको व्यवस्थापन गर्न उच्चकोटिका घाँसहरूको विउ तथा वेर्ना उत्पादन तथा वितरण गरी पशुपालन व्यवसायलाई प्रवर्द्धन गरिने छ ।

२४. पशुपालनका क्षेत्रमा आधुनिक प्रविधिहरू सुधार गर्न 'काम गरेर सिक्छ, देखेर विस्वास गर्छु भन्ने नारालाई कार्यान्वयन गर्न व्यवसायिक किसानहरूलाई नमुना पशुपालन फर्महरूको अवलोकन तथा तालिम कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने छ ।

२५. 'दुध उत्पादनको मुख्य आधार कृत्रिम गर्भाधानद्वारा पशुमा नश्ल सुधार' भन्ने नारालाई अङ्गिकार गर्दै गाई भैँसीको कृत्रिम गर्भाधान सेवा विस्तार गर्दै लगिने छ ।

१.३. पर्यटन विकास

१. पञ्चासे, शितलगुफा, मणिको डिल, भुमेको थान लगायतका धार्मिक र पर्यटकीय दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थलहरूको विकासका लागि आवश्यक गुरुयोजना तयार गरिनेछ ।

२. पर्यटन विकासलाई गाउँपालिकाको आर्थिक विकासको आधार मानि आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटक आगमन बढाउन तथा उनिहरूको बसाईं अवधि लम्ब्याउनको लागि प्रचार-प्रसार र

पर्यटन प्रवर्धनका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

३. संघीय सरकार र प्रदेश सरकारसँग सहकार्य गरी पर्यटकहरूको बृद्धिका लागि प्रचार प्रसारमा जोड दिइनेछ ।

४. बोटिङ, क्यानोईङ, जीप लाइन, रक क्लाइम्बिङ, प्याराग्लाईडिङ जस्ता साहसिक खेलको विकास र प्रवर्धनमा जोड दिइनेछ ।

५. कृषि तथा पर्या पर्यटन विकासमा जोड दिइनेछ । परम्परागत मह शिकार (Honey Hunting) लाई पर्यटनसँग जोड्ने नीति अवलम्वन गरिनेछ ।

६. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र सञ्चालित होमस्टे (घरबास) हरूको प्रवर्धन तथा नयाँ स्थानहरूमा होमस्टे सञ्चालन गर्नका लागि प्रोत्साहन गरिने छ ।

७. गन्तव्य स्थलको पहिचान र पूर्वाधार विकास सहित एकीकृत पर्यटन पूर्वाधार विकास तथा पर्यटन प्रवर्धन योजना तयार गरि क्रमशः कार्यान्वयन गर्दै लगिने छ ।

८. स्थानीय कला संस्कृति र चाडपर्वको मौलिकता कायम राख्नको लागि आवश्यक कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

९. विश्वकै उत्कृष्ट पर्यटकीय गन्तव्य अन्नपूर्ण आधार शिविर क्षेत्रभित्र अनावश्यक गतिविधिहरू गर्न रोक लगाई त्यसको मौलिकता र सुन्दरता कायम राख्नका लागि जोड दिइने छ ।

१०. पर्यटन पदमार्गलाई विकास गरिनेछ ।

१.४ उद्योग, व्यापार तथा व्यवसाय

१. गाउँपालिका वडा नं. ६ ढावामा औधोगिक ग्राम स्थापनाको लागि आवश्यक प्रक्रिया अगाडि बढाइनेछ ।

२. स्थानीय, कृषि, वन र जडीबुटीसँग सम्वन्धित कच्चा पदार्थहरूको प्रयोग गरी साना तथा घरेलु उद्योगहरू स्थापनामा प्रोत्साहन र सहयोग गरिनेछ ।

३. वन लसुन, सतुवा, निर्मसी, दालचिनी, जटामसी, पाँचऔँले, तितेपाती, चिराईतो, कुट्टकी, हर्रो, बर्रो, अमला, बन धनियाँ लगायतका जडीबुटी भएको यस गाउँपालिकामा नीजि, सहकारी र साझेदारीमा जडीबुटी संकलन-प्रशोधन तथा बिक्री केन्द्रको स्थापना गरी जडीबुटी निकासीमा जोड दिइनेछ ।

४. चाँप, कटुस, उत्तिस, साल, खयर, टुनि जस्ता काठ जन्य वस्तुहरूको उचित प्रयोग तथा व्यवस्थापनमा जोड दिईनेछ ।

५. ढुङगा, गिट्टी तथा वालुवाको स्रोतको खोजी र पहिचान गरी प्रारम्भिक वातावरणीय मूल्याङ्कन (IEE) सम्पन्न गरी उत्खनन र निकासी गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

६. सार्वजनिक, सहकारी र निजी लगानी अर्थतन्त्रको तीन खम्बे नीतिलाई आत्मसाथ गरिनेछ । साथै काठसँग सम्वन्धित उद्योग स्थापनामा आवश्यक सहयोग र समन्वय गरिनेछ ।

१.५ बैंक तथा सहकारी

१. विगतमा गरिबी निवारण कोषद्धारा सञ्चालित घुम्ती कोष समूहलाई सहकारीमा परिणत गरी उक्त कोषलाई गरिबी निवारण र रोजगारी सृजनामा उपयोग गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

२. सहकारी संस्था सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून र मापदण्ड निर्माण, कार्यान्वयन र नियमनमा जोड दिइनेछ

३. कम पूँजी र समान उद्देश्य भएका सहकारीलाई एकीकरण गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।

४ं सहकारी संस्थाको क्षमता अभिवृद्धि, प्रवर्द्धन र विकासमा सहयोग गरिनेछ ।

५. सहकारीहरूलाई उत्पादनमुलक क्षेत्रमा लगानी गर्न प्रोत्साहित गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।

६. सहकारीको सिद्धान्त, मूल्य र मान्यतालाई आत्मसाथ गर्दै सदस्यहरूको हितमा काम गर्न समन्वय र सहजीकरण गरिनेछ ।

७. गाउँपालिकाका कृषि तथा पशु सम्वन्धी कार्यक्रमहरूलाई कृषि तथा दुग्ध उत्पादक सहकारी संस्था मार्फत कार्यान्वयन गर्ने नीति अवलम्वन गरिनेछ ।

८. कृषि तथा पशुपालक कृषक तथा व्यवसायीकताका आधारमा वैङ्किङ प्रविधिलाई सहजता बनाई सुचिकृत व्यवसायीहरूलाई कर्जामा छुट गरिने व्यवस्था मिलाइने छ ।

१.६ गरिबी निवारण सम्बन्धी

१ं गरिबीको रेखामुनि रहेका घरपरिवारहरूको पहिचान, तथ्याङ्क संकलन गरी आर्थिक गतिविधि तथा रोजगारीमा प्राथमिकतामा राखिनेछ ।

२. गरिब, विपन्न, दलित बालबालिकालाई आर्थिक, सामाजिक, राजनैतिक रुपमा प्रतिस्पर्धी प्राविधिक तथा उच्च शिक्षा अध्ययनका लागि कार्यविधि बमोजिम समावेशीताको आधारमा छात्रावृत्ति प्रदान गरिनेछ ।

३. भूमिहिन सुकम्बासीहरूको पहिचान गरी न्यूनतम् जीविकाका लागि जग्गा उपलब्ध गराउन आवश्यक प्रक्रिया अगाडि बढाईनेछ । साथै भूमिहिन, सुकुम्बासीका बालबच्चाको अध्ययनमा आवश्यक सहयोग गरिनेछ ।

४. अति विपन्न घर परिवारको जिवन यापनका लागि आवश्यक न्युनतम आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने नीति लिईनेछ ।

५. गरिबी निवारणका लागि लधु उद्यम विकास कार्यक्रमलाई गरिबी निवारणको ससक्त माध्यमका रुपमा पहिचान गरी प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

सामाजिक विकास

२.१ शिक्षाः

१. “सवै प्रकारका विकास मानवका लागि, मानव विकासका लागि प्राविधिक सीप सहितको गुणस्तरीय शिक्षा” सार्थक वनाउका लागि शिक्षा क्षेत्रमा लगानी वृद्धि गरिने छ ।

२. पाँच वर्षमुनिका बालबालिकाको सर्वाङ्गीण विकास गर्न र प्रारम्भिक वालशिक्षाको अनुभव सहित अधारभुत तहको शिक्षामा प्रवेश गर्ने वातवरण तयार गर्न सवै विद्यालयमा वालविकास केन्द्र अनिवार्य गरी प्रारम्भिक वालकक्षाका लागि निर्धारित मापदण्ड अनुरूप वालकक्षाहरू सुधार र कार्यरत सहजकर्ताको क्षमता विकासमा ध्यान दिईनेछ ।

३. विद्यालय परिवारसँग गाउँपालिका कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ । जसमा विद्यार्थी, शिक्षक, अभिभावक, विद्यालय व्यवस्थापन समिति, शिक्षक अभिवावक संघ लगायत सरोकारहरूसँग प्रत्यक्ष सम्पर्क गरि शैक्षिक गुणस्तर सुधारका लागि अन्तक्रिया कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । साथै शैक्षिक क्षेत्रमा कार्यरत संध संस्था, व्यक्ति र जनप्रतिनिधि मार्फत अभिभावक शिक्षा सञ्चालन गरिने छ ।

४. अध्यक्षसँग शैक्षिक सुधार कार्यक्रम सञ्चालन गरी आगामी आ.ब.मा उक्त कार्यक्रम अन्तर्गत बालकक्षाको सुधार गरी क्रमशः माध्यमिक तहसम्म विस्तार गरिनेछ । विद्यार्थीसँग अध्यक्ष कार्यक्रम समेत सञ्चालन गरिने छ ।

५. विद्यालय दिवा खाजा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी वनाउनका लागि गाउँपालिकाबाट कार्यक्रमको अनुगमन साथै व्यवस्थापन गरिने छ ।

६. सम्पूर्ण विद्यालयमा विद्यार्थीहरूबीच शैक्षिक लगायत अन्य क्षमता विकासका विभिन्न सह क्रियाकलाप साथै शैक्षिक प्रदर्शनी विद्यालय तह देखी गाउँपालिका स्तरसम्म संचालन गरिने छ ।

७. आधारभूत तहमा बाल पुस्तकालय, विज्ञान कर्नर, आई.सी.टी, खेलकुद सामाग्रीको व्यवस्थापन गरिने छ

८. सार्वजनिक विद्यालयहरूमा शैक्षिक गुणस्तर सुधार गरी विद्यार्थीको रोजाई केन्द्र बनाइने छ ।

९. अन्नपूर्ण पोलिटेक्निकल ईन्टिच्यूट (अन्नपूर्ण वहु प्रविधिक शिक्षालयवाट) अध्यापन गराइने वालिविज्ञानका अतिरिक्त अन्य प्राविधिक विषय थप गरी अध्यापन गराउने पहल गरिने छ साथै मागमा आधारीत लामा र छोटा अविधका सवै प्रकारका गुणस्तरीय प्राविधिक तालिमहरू सञ्चालन गरिने छ ।

१०. शिक्षकको मनोवल उच्च वनाउन "शिक्षकलाई सम्मान गरौँ बालबालिकालाई माया गरौँ" भन्ने आदर्श वाक्यलाई प्रथामिकतामा राखी शिक्षक पेसालाई सम्मानित पेसाकारूपमा विकास गरिनेछ । बालबालिकालाई अध्ययनमा लगनशील हुने वातावरण तयार गरिनेछ । निश्चित मापदण्ड तयार गरी शिक्षक एवम् विद्यार्थीलाइ पुरस्कृत गरिने व्यवस्था मिलाइने छ ।

११. सवै विद्यालयहरूमा इन्टरनेटको व्यवस्था, शैक्षिक पूर्वधारको विकास, तालिम प्राप्त ईमान्दार दक्ष प्रविधि मैत्री शिक्षक, शिक्षण सामग्रिको व्यवस्थापन, प्रभावकारी अनुगमन, निरीक्षण र मुल्याङ्कन प्रणाली, नविनतम प्रविधिको प्रयोग गरी गुणस्तरीय र जिवन उपयोगी शिक्षामा जोड दिइनेछ ।

१२. सवै तहका शिक्षकहरूलाई मागमा आधारित शिक्षण सिकाई तालिम प्रदान गरी शिक्षण

सिकाईमा आएका कठिनाईलाई न्युनिकरण गर्न कार्यमुलक अनुसन्धान र उपयुक्त शैक्षिक प्रविधिको उपयोगमा जोड दिदै शिक्षण सिकाई प्रक्रियालाई गुणस्तरीय वनाईनेछ ।

१३. निरन्तर शिक्षा एवम साक्षरता साक्षरोत्तर शिक्षा र गाउँपालिकाको पूर्ण साक्षर कार्यक्रममा दिगोपना कायम गर्नका लागि सामुदायिक सिकाई केन्द्रहरूलाई क्रियाशिल गाराइने छ । साथै प्रौढ आमा बाबुलाई मोवाईल तथा आधुनिक विधुतीय सामान चलाउन सिकाउन डिजिटल साक्षरता कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

१४. विद्यालय वाहिर रहेका सवै बालबालिकालाई विद्यालयमा प्रवेस गराई "बालबालिकालाई विद्यालय ल्याऔ पढाईमा टिकाऔ" कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाईने छ र गाउँपालिकाका सवै बालबालिकाहरूलाई कम्तिमा माध्यमिक तहसम्मको शिक्षा पुरा गर्ने वातावरण तयार गरिने छ ।

१५. विद्यार्थीहरूलाई न्यूनतम सिकाइ उपलब्धि हासिल गराउन आवधिक रूपमा सिकाइको मूल्याङ्कन गरी विद्यार्थीको सिकाइका लागि शिक्षकलाई प्रधानाध्यापक र प्रधानाध्यापकलाई गाउँपालिका प्रति जवाफदेही हुने प्रणाली विकास गरिनेछ ।

१६. गरीव, विपन्न अभिभावक विहिन साथै अपांगता भएका अभिभावकका वालवाललिका आर्थिक अवस्थाका कारणवाट अध्ययनमा कठिनाई भएका बालबालिकाको वास्तविकता पत्ता लगाई छात्रवृत्ति उपलव्ध गराई विद्यायाल तहको शिक्षा पुरा गर्ने वातावरण तयार गरिने छ साथै उच्च प्रावधिक शिक्षा अध्ययन गर्ने साथै विद्यावारीधी गर्ने जेहेन्दार विद्यार्थीहरूलाई दिईदै आएको छात्रवृत्ति कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईने छ ।

१७. सामुदायिक-सामुदायिक विद्यालय, सामुदायिक र संस्थागत विद्यालय विच, शिक्षण सिकाई कृयाकलाप र शैक्षिक तथा व्यवस्थापकिय पक्षहरूमा भएका असल अभ्यास सम्वन्धि अनुभवहरूको आदन प्रदान गर्ने वातावरण तयार गरिने छ ।

१८. गाउँपालिकाको भौगोलिक स्थिति स्थानिय परिवेस, भेषभुषा, संस्कृती, पर्यटन, कृषि, जडिवुटी र पेसा व्यवसाय जस्ता विषयवस्तु समेटेर निर्माण भइ परीक्षणको रुपमा प्रयोग भएको स्थानिय पाठ्यक्रम परिमार्जन गरी प्रयोग गरिने छ ।

१९. गाउँपालिका भित्रका मानव पूँजीको अध्यावधिक अभिलेख तयार गरिनेछ । वौध्दिक युवाहरूको समुहलाई राष्ट्र सेवामा प्रवेश साथै अन्य उद्योग संचालन गर्नका लागि उत्प्रेरण जागाउँने कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ । वडागत रुपमा निमार्ण गरिने धार्मिक पुस्तकालय कार्यक्रमलाइ विस्तार गरिने छ ।

२०. पर्यटन व्यवसायलाई अझ प्रभावकारी बनाउनको लागि कक्षा ११ र १२ मा होटल मेनेजमेन्ट तथा टुरिजम सम्वन्धिको प्राविधिक धारका विद्यालय सञ्चालन गर्नका लागि सम्भाव्यताको अध्ययन गरिने छ ।

२१. कास्की जिल्ला निर्वाचन क्षेत्र नं. ३ मा नेपाल सरकारबाट नमुना विद्यालयको रुपमा छनोट भएको माछापुच्छे मा.वि. शैक्षिक पूर्वाधारको पूर्णरूपमा विकास गरी अन्य विद्यालयहरूले नमुना

सिकाई केन्द्रका रुपमा प्रयोग गर्ने प्रवन्ध मिलाईनेछ ।

२२. सार्वजनिक विद्यालयको सवलिकरण र सुदृढिकरण गर्नका लागि "जाहाँ विद्यार्थी ताहाँ विद्यालय", साथै विद्यार्थी र शिक्षकको अनुपात मिलाउनका लागि न्युन विद्यार्थी भएका विद्यालय एक अपसमा समायोजन, कक्षा स्थगन वा एकिकरण गरी शिक्षक दरवन्दि व्यवस्थापन कार्यलाई अगाडि बढाईने छ ।

२३. विद्यालयमा अध्ययनरत किशोरावस्थाका छात्राहरूलाई महिनावारीको समस्याका कारणवाट विद्यालय वा कक्षा छाड्ने समस्या सामाधान गर्न सेनेटरी प्याड तथा व्यवस्थान सामाग्रि वितरण साथै विदयालयमा विद्यार्थीहरूलाई आउने स्वास्थ्य सम्वन्धि समस्या समाधानका उपाय सम्वन्धि सचेतना जगाउँने कार्यका लागि विद्यालय नर्सिङ कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

२४. गाउँपालिका भित्र गुरूङ समुदायको भाषा लिपी संस्कृतिलाई उजागर संरक्षण प्रचार प्रसार गर्नका लागि गाउँपालिका भित्र सञ्चालान भएको अधारभुत तह कक्षा १ देखी कक्षा ३ सम्मको गुरूङ भाषामा कक्षा सञ्चालन गर्ने प्रक्रियालाई निरन्तरता र अन्य मातृ भाषालाई समेत आवश्यकताका आधारमा सम्भाव्यता अध्ययन गरी विस्तार गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ । यसका अतिरिक्त अन्नपूर्णको परिचय सम्बन्धि पुस्तक प्रकाशन गरी पाठ्यक्रममा समावेश गरिने छ ।

२५. नेपाल स्काउटको आवश्यकता र महत्वलाई मनन गर्दै विद्यालय केन्द्रित स्काउट अभिमुखिकरण कार्यक्रम, ट्राफिक सचेतना, लागु पदार्थ दुर्व्यसनी सम्वन्धी सचेतना कार्यक्रमहरू अभियानका रुपमा संचालन गरी विपद व्यवस्थापन तथा उद्धारमा युवा स्काउट, अध्यक्ष र उपाध्यक्षसँग बालबालिका कार्यक्रम संचालन गरी स्थानीय तहमा स्काउट समितिलाई सक्रिय गराई प्रभावकारी रुपमा परिचालन गरिनेछ ।

२.२ स्वास्थ्य

१. गाउँपालिकाका सबै वडामा स्वास्थ्य विमा गर्न जनतालाइ प्रोत्साहित गरिनेछ । गाउँपालिकाले आगामी आ.ब.मा ५०% बिमा प्रिमियम रकम बेहोर्ने गरि गाउँपालिकाका सम्पूर्ण नागरिकहरूको स्वास्थ्य विमा प्रक्रिया अगाडी बढाइनेछ साथै गाउँपालिकाको श्रोतलाई मध्यनजर गरि आगामी आ.ब. हरूमा सबै नागरिकलाई क्रमशः शतप्रतिशत प्रिमीयम रकम गाउँपालिकाले ब्यहोर्ने गरि छुट्टै "स्वास्थ्य विमा कोष" खडा गरिनेछ ।

२. यस गाउँपालिका अन्तर्गतका स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट प्रदान गरिने सेवालाई थप प्रभावकारी बनाउन स्रोत साधन सम्पन्न बनाइनेछ । घरैमा प्रसुति हुने प्रचलनलाई पूर्णतया निरुत्साहित गरि घरमा प्रसुति हुने क्रमलाई शुन्यमा झारिनेछ ।

३. आपतकालिन मातृ तथा शिशु स्वास्थ्य व्यवस्थित गर्न गाउँपालिकामा "आपतकालिन सुरक्षित मातृत्व कोष" स्थापना गरिनेछ साथै १२-५५ वर्ष उमेर भित्रका महिलाको मृत्यु भएमा गरिने सूचना प्रणाली (MPDSR) कार्यक्रमलाई महिला स्वास्थ्य स्वयम सेवकमार्फत् सम्पूर्ण

वडाहरूमा पुर्याइने छ ।

४. पूर्णखोप, परिवार नियोजन सेवा, सुरक्षित मातृत्व, गाँउघर क्लिनिक जस्ता सेवालाई व्यवस्थित गर्दै स्वास्थ्यकर्मी र महिला स्वास्थ्य स्वयमसेविकाको मनोबल उच्च राख्न आवश्यक नीति लिईने छ ।

५. हाल निर्माणाधीन १५ शैयाको अस्पताललाई जति सक्दो छिटो सम्पन्न गरी उक्त अस्पताल संचालनका लागि आवश्यक वजेटको सुनिश्चितता तथा आवश्यक दक्ष जनशक्तिको लागि आवश्यक पहल गरी संचालनमा ल्याइनेछ । भौगोलिक र जनसंख्याको अनुपातका आधारमा बढीमा ३० मिनेटको दूरीमा एक गाउँ एक स्वास्थ्य संस्थाको अवधारणालाई सफलिभूत बनाउन एउटा वडामा एक स्वास्थ्य चौकी र स्वास्थ्य संस्था नभएको वडा तथा जनसंख्या र भूगोलको आधारमा स्थापना गर्नुपर्ने आवश्यक ठाउँमा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा पाउने जनताको मौलिक हकलाई सुनिश्चित गर्न स्वास्थ्य सस्था स्थापना गरिने छ ।

६. स्थानीय तहको स्वास्थ्य संस्थामा प्रयोगशाला सेवा क्रमशः विस्तार गरिनेछ ।

७. परिवार स्वास्थ्य लगायत यौन तथा प्रजनन् स्वास्थ्यलाई एकीकृत सेवाको रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ । युवा तथा किशोरकिशोरीमैत्री स्वास्थ्य सेवाको अवधारणालाई सम्पूर्ण स्वास्थ्य सेवाप्रदायक संस्थाहरूमा समावेश गरी विद्यालय स्वास्थ्य कार्यक्रमसँग समायोजन गराइनेछ । प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धी ऐन मार्फत प्रजनन स्वास्थ्य अधिकार सुनिश्चित गरिनेछ ।

८. ग्रामिण क्षेत्रमा रहेका महिलाहरूको स्तन तथा पाठेघरको मुखको क्यान्सर समयमै पत्ता लगाउँन तालिम प्राप्त स्वास्थ्यकर्मी परिचालन गरि शिबिर संचालन गरिनेछ ।

९. बिद्यालय प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा विस्तार गरिनेछ । जसका लागि एक बिद्यालय एक नर्स कार्यक्रमको थालनी गरिनेछ ।

१०. कुनै पनि नागरिक बञ्चित नहुने गरी आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा समुदायसम्म उपलब्ध गराउने । सबै तहका स्वास्थ्य संस्थाहरूलाई गुणस्तरिय सेवा प्रदान गर्न सक्षम बनाउन आवश्यक पूर्वाधारहरूको प्रत्याभूति, अनुगमन र सुपरिवेक्षण गर्दै स्वास्थ्य निकायहरूलाई स्वास्थ्यमा सबै नागरिकको पहुँच सुनिश्चित गराउने माध्यम बनाइनेछ ।

११. स्वास्थ्य सेवाहरू सर्वसुलभ, प्रभावकारी र गुणस्तरिय बनाउन जनसंख्या, भूगोल अनुरुप दरबन्दी, स्वास्थ्य उपकरण र पूर्वाधारको व्यवस्था गरि उनिहरूलाई काम गर्नको लागि उत्साहजनक वातावरणको प्रत्याभूति गर्ने साथै दक्ष, पेशागत क्रियाशिल जनशक्तिको विकास गर्दै लगिनेछ । साथै उत्कृष्ट कार्यक्षमता भएका संस्था तथा सेवाप्रदायकलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।

१२. स्वास्थ्य पोषण र विकास सहकारीहरू र अन्तरक्षेत्रीय समन्वयको माध्यमबाट गुणस्तरीय एवं स्वास्थ्यबर्धक खाद्य पदार्थको प्रवर्धन, उत्पादन, प्रयोग र पहुँचलाई विस्तार गरि कुपोषणलाई न्यूनीकरण गर्ने र पोषण सम्बन्धि जनचेतना बढाउन घरमा बस्ने र विद्यालय जाने उमेरका बालबालिकाहरूका स्वास्थ्य तथा पोषण प्रवर्धनलाई ध्यान दिँदै विशेष संबोधन गरिनेछ ।

१३. विपद तथा दुर्घटनाबाट हुने चोटपटकका कारण अपांगता र मृत्युमा भैरहेको तीव्र वृद्धिलाई

सम्बोधन गर्न रोकथाम, शिघ्र उपचार र दोहोरो प्रेषण प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाइने साथै गाउँपालिका क्षेत्रमा एम्बुलेन्स सेवा विस्तार गरिनेछ ।

१४. सडक दुर्घटनाबाट हुन जाने क्षति न्यूनीकरणको अवधारणालाई अगाडि बढाई राजमार्ग अस्पताललाई प्रदेश सरकारको सहयोगमा सम्पन्न गरि संचालन गरिनेछ ।

१५. दूर चिकित्सा प्रणाली, विद्धुतीय स्वास्थ्य प्रविधी :- Health, E–Health साथै आधुनिक प्रविधिलाई अवलम्बन गरी स्वास्थ्य सेवालाई सुदृढ बनाउने, संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सेवाहरूबिच घनिष्ट सम्पर्क तथा दोहोरो प्रेषण प्रणाली स्थापित गरिनेछ ।

१६. जेष्ठ नागरिकहरूको संख्यामा भैरहको बृद्धिलाई ध्यानमा राख्दै स्वास्थ्यका समस्याहरूलाई प्राथमिक स्वास्थ्य सेवाको तहदेखिनै व्यवस्थापन गरी प्रेषण अस्पतालसम्म ज्येष्ठ नागरिकको पहुच सुनिश्चित गरिनेछ साथै पालिकाका विभिन्न ठाउँहरूमा आवश्यकताका आधारमा बिषेशज्ञ सहितको निःशुल्क स्वास्थ्य शिविर संचालन गरिनेछ र सबै वडाहरूमा रगत परिक्षण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

१७. पालिकास्तर तथा वडा स्तरमा गठन गरिएका खाद्य सुरक्षा निर्देशक समितिहरूलाई सक्रिय गराई अनुगमनको क्षेत्र विस्तार गरिनेछ ।

१८. सबै स्वास्थ्य संस्थाहरूमा परिक्षणको रुपमा बिद्युतीय अभिलेख तथा प्रतिबेदनको प्रणाली विकास गरिनेछ ।

१९. मुटु, मिर्गौला, क्यान्सर आदि जस्ता नसर्ने रोगका कारण पिडित नागरिकहरूको जीवन सहज र सरल बनाउन विशेष योजना ल्याइनेछ ।

२०. जेष्ठ नागरिकहरूलाई कम्तिमा मासिक रुपमा सामान्य स्वास्थ्य परीक्षण गराई ज्येष्ठ नागरिक सम्मान सहितको परामर्श सेवा गरिनेछ ।

२.३ आयुर्वेद

१. गाउँपालिकामा रहेका आयुर्बेद औषधालय र नागरिक आरोग्य केन्द्रबाट प्रदान गरिने सेवालाई ब्यबस्थित र प्रभाबकारी बनाई सेवा विस्तार गरिनेछ ।

२. नियमित रुपमा सञ्चालन हुदै आएको आयुर्बेद गाउँघर क्लिनिक तथा नसर्ने रोग ब्यबस्थापन कार्यक्रमलाई प्रभाबकारी बनाई गाउँपालिकाका सबै वडामा पुर्याईनेछ ।

३. अन्नपूर्ण गाउँपालिका भित्रका स्थानीय स्तरमा उपलब्ध जडिबुटीको अध्ययन, खोज तथा अनुसन्धान गरिने छ । प्रत्येक वडाका जनतालाई ५ जडिबुटी र ५ योगको कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

४ निःशुल्क आयुर्वेद स्वास्थ्य शिविर तथा योग शिविर संचालन गरिने छ ।

२.४ खानेपानी तथा सरसफाइ

१. नागरिकहरूलाई सफा, स्वच्छ र सुरक्षित खानेपानीको व्यवस्था गर्न क्रमिक रुपमा एक घर

एक धाराको आयोजनाहरू ३ वर्ष भित्रमा सम्पन्न गरी सफा, स्वच्छ, र सुरक्षित पिउने पानीको व्यवस्था गरिनेछ ।

२. आफ्नो घर, टोल, बस्ती, वडा र गाउँपालिका सफा र सुरक्षित बनाउन पूर्ण सरसफाई उन्मूख योजनालाई कार्यान्वयनमा ल्याइने र सरसफाईका सूचकहरू तोकी कार्यान्वयन भए नभएको अनुगमन गरिनेछ ।

३. खानेपानीका मुहान र जलाधार क्षेत्रको संरक्षण गरिनेछ ।

४. पालिकालाई पूर्ण सरसफाई उन्मुख गाउँपालिका घोषणा गरी सफा, सुन्दर र हराभरा अन्नपूर्ण अभियान संचालन गरिनेछ ।

५. घरमै जैविक तथा अजैविक फोहोर छुट्याई फोहोरमैला संकलन र वर्गीकरण गरि सार्वजनिक-निजी-सामुदायिक साझेदारीमा यसको उचित व्यवस्थापन गरिने छ । साथै सार्वजनिक स्थानहरूमा इन्सिनेटर र डस्टबिनको व्यवस्था गरि फोहोरमैलाको व्यवस्थापन गरिने छ ।

६. साझेदारीमा आधारित सार्वजनिक शौचालय र घर घरमा अनिवार्य शौचालय अभियान सञ्चालन गरिने छ ।

२.५ धार्मिक, साहित्य तथा संस्कृति प्रवर्धन

१. परम्परागत प्राचीन मौलिक संस्कार संस्कृतिको संरक्षण, जगेर्ना, विकास र प्रवर्द्धनमा जोड दिइनेछ । घाटु नाच, कृष्ण चरित्र, ट्होटे नाच, सरुन नाच, भजन, चुड्का जस्ता सांस्कृतिक सम्पत्ति तथा परम्परागत पञ्चेबाजा तथा अन्य लोकबाजाहरूको संरक्षणमा जोड दिइनेछ ।

२ साँस्कृतिक सङ्ग्रहालय स्थापनामा उचित पहल गरिनेछ ।

३. पुरातात्विक महत्वको स्थान र सामग्रीको पहिचान तथा संरक्षण गरिनेछ ।

४. मौलिक संस्कार संस्कृति संरक्षण गर्नका लागि भजन मण्डली स्थापना गरी टोल टोलमा भजन कृतनको संरक्षण गर्ने निति लिइने छ ।

५. परम्परागत पानी घट्ट, ढिकी जाँतोको संरक्षण प्रवर्धन गरिनेछ । साथै परम्परागत आरन सुधारका लागि प्रोत्साहन गरिने छ ।

६. स्थानीय कला, संस्कृति, भेषभुषाको संरक्षण गर्न अध्ययन केन्द्र गठन गर्ने नीति लिइनेछ ।

२.६ खेलकुद

१. वडास्तरीय र विद्यालयस्तरीय खेलकुद तथा विविध रचनात्मक कार्यक्रम तथा प्रतियोगिताहरूको सञ्चालनलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

२. जिल्ला र राष्ट्रियस्तरका खेलाडी उत्पादन गर्न प्रोत्साहनका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

३. संघ तथा प्रदेश सरकारको सहकार्यमा गाउँपालिका भित्र एक बहुउपयोगी खेलमैदान र एक वडा एक खेल मैदान निर्माणका लागि पहल गरिनेछ ।

४. खेलकुद क्षेत्रको विकासका लागि राष्ट्रपति कप रनिङ शिल्ड प्रतियोगितालाई निरन्तरता दिइनेछ

साथै आगामी आर्थिक वर्षमा अन्नपूर्ण गाउँपालिकाका ११ वटै वडाहरूको सहभागिता हुने गरी पायक पर्ने स्थानमा अध्यक्ष कप भलिबल र फुटबल प्रतियोगिता आयोजना गरिने छ ।

२.७ लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण

१. बहुबिवाह, बालबिवाह, अनमेल बिबाह घरायसीरूपमा हुने सबै प्रकारका लैङ्गिक हिंसा, लैङ्गिक विभेद र सबै प्रकारका कुरीति एवम् कुसंस्कारको अन्त्य गर्न गाउँपालिकाभित्र सञ्चालित वा कार्यरत संघ संस्थाहरूसँग सहकार्य र समन्वय गरी सचेतनाका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरी सामाजिक रुपान्तरण गरिने छ ।

२. सबै प्रकारका अपाङ्गता भएका व्यक्तीहरू र गाउँपालिका अन्तर्गतका जेष्ठ नागरीकहरूलाई वितरण गर्दै आएको परिचयपत्र वितरण सेवा घरदैलोमा पुर्याई त्यस्ता लक्षित वर्गको सामाजिक संरक्षण गरिने छ साथै जेष्ठ नागरीक सम्मान कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईने छ ।

३. समाज विकास तथा रुपान्तरणको आधा हिस्सा महिला भएकाले सामाजिक नेतृत्वमा ल्याउन उत्प्रेरणा र क्षमता विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । महिलाहरूको समान पहुँचका लागि सामाजिक संघ-संस्था, उपभोक्ता समितिहरूमा निश्चित प्रतिशतको अनिवार्य उपस्थिति बनाउने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ ।

४ सबै वडाहरूमा बालक्लब गठन, गाउँपालिका स्तरीय बाल सञ्जाल, किशोरकिशोरीहरूको समूह गठन गरी बालबालिका र किशोरकिशोरीको शैक्षिक, वौद्धिक र नेतृत्व विकासका लागि विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

५. गरिव, पिछडिएका, दलित, जनजाति महिलाहरूको क्षमता विकास र आय आर्जनमा जोड दिईनेछ । महिलाहरूलाई आय आर्जनसँग जोड्न सीप विकास र क्षमता विकासका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

६. घरेलु तथा सबैखाले हिंसामा परेका महिलाहरूलाई हिंसामुक्त वनाउन नागरिक सचेतना कार्यक्रम संचालन गरी लैंङ्गिक हिंसा कोष सञ्चालनमा निरन्तरता सहित हिंसामुक्त गाउँपालिका घोषणा कार्यक्रमलाई योजनबद्ध रुपमा कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

७. हिंसामा परेका महिलाहरूलाई कानुनी उपचार र सामाजिक न्यायका लागि कानूनी सचेतनाका साथै महिलाहरूको सशक्तीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

८. आर्थिक, राजनैतिक, सामाजिक रुपले पिछडिएका गरिब विपन्न दलित समुदायको क्षमता विकासमा जोड दिई सशक्तीकरण गरिनेछ ।

९. अति विपन्न, असहाय, अनाथ बालबालिका संरक्षण तथा बाल मैत्री कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिँदै बाल कोष स्थापना गरि सो प्रकारका बालबालिकाहरूको शैक्षिक लगायत क्षमता विकासमा कोष परिचालन गरिने छ ।

१०. गाउँपालिकाबासी महिलाहरूबीच समन्वय कायम गरी सुमधुर सम्बन्ध स्थापना गर्नको लागि महिलासँग उपाध्यक्ष कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

११ गाउँपालिकाका प्रत्येक वडामा बोक्सी लगायत समाजमा देखिएका कुप्रथा सम्बन्धि सचेतनामूलक कार्यक्रम गरिने छ ।

१२. दलित, आदिवासी, जनजाती सिमान्तकृत वर्गहरूको परम्परागत सीप विकास, भेषभुषा, भाषा लिपि तथा संस्कृतिको संरक्षण संवर्द्धन गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।

१३. गाउँपालिकामा सञ्चालन गरिने हरेक क्रियाकलापमा महिला, दलित, जनजाति, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको सहभागिता र पहुँच अभिवृद्धि गरी सामाजिक सदभाव कायम गरिने छ ।

१४. बालबालिका बचाउ, बाल बिकास, बाल सहभागिता र बाल संरक्षणको अधिकारलाई सुनिश्चित गर्दै बालबालिकाको शैक्षिक, बौद्धिक साथै नेतृत्व विकासका लागि विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने छ ।

१५. आर्थिक, सामाजिक, भौगोलिक रूपमा पिछडिएका महिलाहरूको लागि आवश्यक क्षमता विकासको लागि महिला सशक्तिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

१६. अन्नपूर्ण गाउँपालिकामा वितरण गरिएका मध्यम वर्ग (पँहेलो) अपाङ्गता परिचय पत्र प्राप्त गरेका व्यक्तिहरूका लागि सीपमूलक, आय आर्जन तथा जिविकोपार्जनका कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

१७. यस अन्नपूर्ण गाउँपालिका भित्र रहेका महिला तथा युवाहरूलाई सक्षम र स्वरोजगार बनाउनका लागि लोक सेवा आयोग तथा शिक्षक सेवा आयोग परीक्षा तयारी कक्षा र ड्राइभिङ तालिम सञ्चालन गरिने छ ।

१८. समाजमा रहेका विभिन्न सामाजिक विभेद न्यूनिकरण तथा यस पालिकालाई घरेलु हिंसा तथा लैङ्गिक हिंसा मुक्त पालिका बनाउन पहल गरिनुका साथै विभिन्न दिवसीय कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।

१९. उपाध्यक्षसँग सुत्केरी भेटघाट कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।

२०. असहाय (टुहुरा तथा अनाथ) बालबालिकाहरूका लागि छात्रवृत्ती कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

२१. एकल पुरुषहरूको पहिचान गरि सामाजिक र आर्थिक अवस्थाको अध्ययन गरिने छ ।

२२. गाउँपालिकामा महिला विरूद्धको हिंसा र विभेदको अन्त्य गर्न महिला सेलको स्थापना गरिने छ ।

२.८ युवा तथा रोजगार

१. वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका, रोजगारी गुमाएका युवाहरूलाई उद्यमशीलता विकास गराउन बिउँ पूँजी उपलब्ध गराउने गरी "अध्यक्ष सँग युवा लक्षित कार्यक्रम" कार्यान्वयन गर्न आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ ।

२. गाउँपालिकामा दर्ता भएका बेरोजगार व्यक्तिलाई न्यूनतम रोजगारीको प्रत्याभूति गर्नका लागि कामका लागि पारिश्रमिकमा आधारित सामुदायिक आयोजना सञ्चालन गरी श्रममुलक आयोजना मार्फत समुदायको विकाससँगै सामाजिक संरक्षणको प्रत्याभूति गराइनेछ ।

३. दक्ष तथा सक्षम जनशक्तिको विकास गरि आन्तरिक रोजगारिको प्रवर्धन गर्न आवश्य सीपमुलक तालिमको पहिचान गरी बेरोजगार व्यक्तिलाई तालिम दिइनेछ ।

४. संघ तथा प्रदेशले ल्याएको रोजगारमुलक कार्यमा अपनत्व कायम गर्दै रोजगारीका क्षेत्र विस्तार गरिनेछ ।

५. आन्तरिक रोजगारी सिर्जना गर्न सरोकारवाला निकाय, निजी, सहकारी तथा गैह्रसरकारी क्षेत्रसँग समन्वय र सहकार्यमा जोड दिइनेछ ।

६. श्रम सम्बन्धलाई प्राथमिकता दिँदै सार्वजनिक पूर्वाधार निर्माण, कृषि, व्यवसायिक उद्योग, वित्तिय क्षेत्रबाट रोजगारी सिर्जना गरिनेछ ।

७. रोजगार सेवा केन्द्र सञ्चालन तथा व्यवस्थापनलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।

८. युवाहरूको समग्र विकासका लागि गाउँपालिका स्तरिय युवा परिषद गठन सम्वन्धी ऐन तथा कार्यविधी निर्माण गरिनुका साथै युवा परामर्श कार्यक्रम तथा युवा प्रतिभा पहिचान कार्यक्रम जस्ता नविनतम कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।

९. पालिकास्तरीय योजनाहरूमा रोजगार सेवा केन्द्रमा सूचीकृत बेरोजगारलाई समावेशीको न्यूनतम् मापदण्ड तोकी श्रमिकलाई सञ्चालित आयोजनामा परिचालन गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ ।

१०. युवा रोजगारीका लागि रुपान्तरण पहल आयोजना सञ्चालनलाई शसक्त रुपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।

११. श्रमको सम्मान, उपयुक्त पारिश्रमिक र सामाजिक संरक्षणसहितको श्रम व्यवस्थापन यस गाउँपालिकाको नीति हुनेछ ।

१२. युवा उद्दमशिलता विकास कोष स्थापना गरी युवाहरूलाई उद्यमशिलता मार्फत रोजगारीको सिर्जना गरिने छ ।

१३. समृद्धिको लागि युवा तथा श्रमिक कार्यदल बनाई समृद्धिका लागि श्रम अभियान संचालन गरिने छ ।

१४. प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा संचालन गरिनेछ । साथै वेरोजगारीहरूको सुचीका आधारमा बजेट विनियोजन गर्ने विधि अपनाइने छ ।

१५. रिटर्नीहरूलाई सीपमूलक तालिम एवं विदेशमा रहेर सिकेको सीपलाई उचित प्रयोग गरिने छ र व्यवसायमा प्रोत्साहन गरिने छ ।

२.५ अपाङ्गता भएका व्यक्ति, जेष्ठ नागरिक, बालबालिका तथा एकल महिला सम्बन्धी

१. अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको क्षमता अनुसार सीप विकास, प्रतिभामा सहयोग, अपाङ्ग परिचयपत्र वितरणलाई सहज तरिकाकाले वितरण गरिनेछ ।

२. एकल महिलाको सामाजिक सुरक्षा, मनोवलमा विकास गरी आय-आर्जनमा सहयोग गरिनेछ ।

३. जेष्ठ नागरिक परिचय-पत्र वितरणको कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ । जेष्ठ नागरिकहरूको

आत्मसम्मान र आय-आर्जनका लागि विभिन्न संघ संस्थासँग सहकार्य गरी अघि बढिनेछ ।

४. आजका बालबालिका भविष्यका कर्णधार भएकाले बालबालिकाको क्षमता विकास, बहुप्रतिभाको विकास गराउन बालबालिका संजाललाई क्रियाशील बनाउन कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।

५. बालउद्यान तथा पार्क निर्माण गरी वाल प्रतिभा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने र साथै वालश्रम मुक्त गाउँपालिका घोषणा गरिनेछ ।

३. सुशासन, संस्थागत विकास तथा सेवाप्रवाह

३.१ संस्थागत तथा सुशासन

१. यस गाउँपालिकाबाट प्रवाह गरिने सेवालाई मितव्ययी, प्रभावकारी, उत्तरदायी, पारदर्शी र नतिजामुखी तुल्याउनको लागि आवश्यक संरचनागत र संस्थागत व्यवस्थालाई जनमुखी तुल्याउदै नागरीकमैत्री सेवा प्रवाहको वातावरण सृजना गरिनेछ ।

२ यस गाउँपालिकामा कानुनी शासनको प्रणालीलाई स्थापित गर्नको लागि स्थानीय तहलाई प्रदत्त कानून निर्माण अधिकारभित्र रही सङ्घीय र प्रदेशसँगको तादात्म्यता अनुरुप सुशासन व्यवस्थापन तथा संचालन लगायत आवश्यक कानून तथा कार्यविधिहरू तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ । सोको लागि विशेषज्ञ सेवा समेतको उपयोग गर्ने नीति लिईनेछ ।

३. "म सेवा गर्छु" भन्ने नारा सहितको हेल्प डेक्स (सेवाग्राहि सहायता कक्ष) को व्यवस्था गरी सेवा प्रवाह लाई सहज तथा प्रभावकारी वनाईनेछ ।

४. सार्वजनिक सेवा प्रवाहको लागि आवश्यक फारमहरूको ढाँचा तयार गरी वेवसाईटमा राख्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।

५. गाउँपालिकाको समग्र विकासको लागि क्षेत्रगत रुपमा विज्ञ समुह गठन गरी विज्ञ समुह परिचालन गरिनेछ ।

६. सेवाग्राहिको चापलाई मध्यनजर गरी सेवा प्रवाहको लागि विधुतिय टोकन प्रणाली लागु गरिनेछ ।

७. सामाजिक सुरक्षा भत्तालाई नागरिकको घर दैलोमा पुऱ्याउनका लागि सम्वन्धित वैंकसँग समन्वय गरी आवश्यक व्यवस्था मिलाईनेछ ।

८. विधुतिय गुनासो व्यवस्थापन प्रणालि विकास गरी कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ ।

९. कार्यरत कर्मचारीहरूको कार्य प्रक्रियालाई वैज्ञानिक ढंगले व्यवस्थापन गर्न प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत एवम् सबै कर्मचारीहरू बीच कार्यसम्पादन करारको सम्झौता गरी सेवा प्रवाहलाई थप प्रभावकारी एवम् नतिजामुलक बनाइने छ । साथै कर्मचारीको मनोबल उच्च राख्न कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धि, पुरस्कार, सम्मान र प्रोत्साहन समेतको व्यवस्था मिलाइने छ । "Right man in Right place" को नीति अवलम्बन गरिने छ ।

१०. प्रत्येक आर्थिक वर्ष पालिकाबाट सम्पादित कार्य प्रगतिको समिक्षा र चौमासिक रूपमा सार्वजनिक सुनुवाई गरी जनताप्रतिको जवाफदेहिता र उत्तरदायित्व बहन गर्ने कार्यलाई

निरन्तरता दिईने छ । जनताको घरदैलोमा सेवा उपलब्ध गराउनका लागि विभिन्न समयमा घुम्ती सेवा सञ्चालनलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

११. गाउँपालिकाको क्षमता विकास योजना तयार गरी कर्मचारी तथा जन-प्रतिनिधीहरूको क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ ।

१२. गाउँपालिका केन्द्र तथा मातहतका सबै वडा कार्यालयहरू र स्वास्थ्य संस्थाहरूमा नागरिक वडापत्रको व्यवस्था गरी सेवाग्राही प्रति उत्तरदायी संयन्त्रको विकास गर्दै लगिनेछ ।

१३. गाउँपालिकाका सेवाग्राहीहरूको सम्मान गर्दै नेपाल सरकारको सुशासन सम्बन्धी "म भ्रष्टचार गर्दिन, म भ्रष्टचार हुन दिन्न र जनताका लागि इमान्दार भएर काम गर्नेछु" भन्ने प्रतिज्ञा सहितको कार्य संस्कृतिको प्रवर्द्धन गर्दै गाउँपालिकाबाट हुने सबै सेवाहरू छिटो, छरितो र भ्रष्टचार रहित तुल्याउदै भ्रष्टचारमा शुन्य सहनशिलता कायम गरिनेछ ।

१४. गाउँपालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई उत्प्रेरित गर्दै उनिहरूको मनोवल उच्च राखी काम प्रतिको प्रतिवद्धता र जवाफदेहिता वनाउदै नागरिक सेवाको गुणस्तरमा सुधार गर्न समयसापेक्ष रुपमा प्रोत्साहन र थप सेवा सुविधा उपलव्ध गराउदै जाने नीति लिईनेछ ।

१५. गाउँपालिका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष र वडाध्यक्षबाट साप्ताहिक, मासिक, त्रैमासिक, अर्धबार्षिक एवं बार्षिक कार्यप्रगतिको समीक्षा गरिने छ ।

१६. गाउँसभा सञ्चालन मार्फत स्थानीय लोकतन्त्रको सुदृढीकरणमा जोड दिइने छ । प्रमुख मुद्दाहरूमा राजनैतिक सहमति र सहकार्य गरिने छ ।

३.२ न्यायिक समिति

१. गाउँपालिकावासी नागरिकहरूका बिचमा सामाजिक सदभाव र मेलमिलाप कायम गर्न न्यायिक समितिमा पर्न आएका बिबादहरूको निष्पक्ष र प्रभावकारी निरुपण गर्नका लागि न्यायिक समितिको सशक्तिकरण गर्दै गाउँपालिका अन्तर्गत सूचिकृत मेलमिलापकर्ताहरूलाई सामाजिक सदभाव र मेलमिलाप कायम गर्ने दुतको रूपमा प्रयोग गरी न्याय सम्पादन गरिनेछ ।

२. न्यायिक समितिको क्षमता अभिवृद्धिका लागि प्रशिक्षण समेतका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

३. सवै वडाहरूमा मेलमिलाप केन्द्र स्थापना गरी मेलामिलाप कार्यलाई प्रभावकारी रुपमा अगाडि बढाइनेछ । न्यायिक समिति सदस्य र मेलमिलापकर्ताहरूको क्षमता विकासका लागि पुर्नताजगी तालिमको सञ्चालन गरिनेछ ।

४. कानुनी सचेतना र कानुन सम्वन्धी अभिमुखीकरण गर्न आधारभूत र माध्यमिक विद्यालका विद्यार्थीहरू, टोल सुधार समिति, आमा समूह, युवा क्लवका सदस्यहरूलाई अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

३.३ सुचना तथा संचार प्रविधि

१. पर्यटकीय हिसाबले महत्वपूर्ण अन्नपूर्ण गाउँपालिका भित्रिने पर्यटकलाई लक्षित गर्दै अत्याधुनिक प्रबिधि युक्त पर्यटन सूचना केन्द्र स्थापना गरिने छ। साथै एकिकृत पर्यटन सूचना पोर्टल तथा मोबाइल एप्लिकेसन मार्फत पर्यटनसँग सम्बन्धित सम्पूर्ण जानकारी प्रदान गरिनेछ।

२. गाउँपालिकाद्वारा संचालन गरिने बिभिन्न योजनालाई प्रभाबकारी रुपमा अनुगमनको लागि सूचना प्रविधिको प्रयोग मार्फत योजना व्यवस्थापन तथा अनुगमन प्रणाली विकास गरिनेछ।

३. डिजिटल श्रोत नक्सांकन सहितको अनलाइनमा आधारित एकिकृत भौगोलिक सूचना प्रणालीको बिकास गरिनेछ।

४. राजश्व संकलनमा भईरहेको कठिनाईलाई मध्यनजर गर्दै विद्युतीय भुक्तानी प्रणालीसँग आबद्ध गरी थप प्रभाबकारी बनाइनेछ।

५. कार्यालयका दस्ताबेज अभिलेखीकरण र आन्तरिक प्रवलीकरण एवम् सेवा प्रबाहमा सूचना प्रविधिको प्रयोग गरिनेछ।

६. जनतालाई सम्पूर्ण शाखा तथा वडाबाट हुने सेवा प्रबाहसँग सम्बन्धित कागजात र प्रक्रियाको जानकारी दिन जन गुनासो तथा सुझाब संकलनको लागि "हेल्लो अन्नपूर्ण गाउँपालिका" मोबाइल एप्लिकेसन निर्माण गरिनेछ र जनताबाट प्राप्त गुनासोको यथाशिघ्र सम्बोधन गरिनेछ। यसलाई अन्य प्रणालीसँग समेत आबद्ध गरि एकिकृत बनाउँदै लगिनेछ।

७. कार्यालयसँग सम्बन्धित बिभिन्न सूचना प्रणाली तथा तथ्यांकको ब्यबस्थापन, भण्डारण एवम् सुरक्षणलाई सर्भर, संघीय सरकारको डाटा सेन्टर तथा क्लाउडको प्रयोग मार्फत थप प्रभावकारी बनाइने छ।

८. सूचना प्रविधिमा जनताको पहुँच वृद्धि गर्न पहुँचमा पछाडी परेका उमेर समुहलाई लक्षित गर्दै डिजिटल साक्षरता कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।

९. सार्वनजिक सेवा प्रवाहलाई कागज रहित बनाई विद्युतिय शासन पद्दतिको क्रमश लागु गर्दै जाने नीति अबलम्बन गरिनेछ।

१०. गाउँपालिकाका सूचना नीति, योजना, कार्यक्रम, बजेट, ऐन प्रतिवेदन लगायतका महत्वपूर्ण जानकारीलाई वेबसाइट र मोबाइल एप्सको माध्यमबाट पारदर्शि रूपमा प्रकाशित गरिनेछ।

११. गाउँपालिका भित्र रहेका सम्पूर्ण शिक्षा तथा स्वास्थ्य संस्था प्रविधि मैत्री बनाउन निःशुल्क इन्टरनेट जडानको सरकारी नीतिलाई आत्मसाथ गर्दै क्षमता अभिबृद्धि तालिमको व्यवस्था गरिनेछ।

१२. सूचना प्रविधि विभागको सहकार्यमा मोवाईल एप्लिकेशन मार्फत अनलाईन सीफारिस, राजश्व लगायत अन्य सेवाहरू प्रवाह गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ।

१३. गाउँपालिकामा प्रयोग भएका र हुने सम्पूर्ण प्रणालीहरूलाई एकरुपता कायम गर्न Government Enterprise Architecture Framework को अवलम्वन गरिनेछ।

१४. गाउँपालिका वाट हुने सम्पूर्ण भुक्तानीको लागि Electronic Fund Transfer (EFT) को सुरुवात गरिनेछ।

३.४ राजश्व

१) नेपालको संविधान र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ बमोजिम स्थानीय तहलाई प्राप्त राजश्व सम्बन्धी अधिकारको प्रयोग गर्दै गाउँपालिकालाई आर्थिक रूपमा समृद्ध एवम् आत्मनिर्भर बनाउन राजश्वका सबै सम्भावना र क्षेत्रहरूको खोजी गर्दै प्रगतिशील र समतामूलक ढंगले कर तथा सेवा शुल्कका दरहरू निर्धारण गरिनेछ ।

२) गाउँपालिका भित्र ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, दहत्तर बहत्तर लगायतको बिक्री तथा निकासी प्रणालीलाई व्यवस्थित तुल्याउन सम्भाव्य सबै क्षेत्रहरूलाई करको दायरामा ल्याइनेछ । साथै यस गाउँपालिका अन्तर्गत सञ्चालित हाइड्रोपावर कम्पनीहरूले उपयोग गर्ने नदीजन्य तथा अन्य प्राकृतिक स्रोत सामाग्रीहरूको उपयोग गरे बापतको कर गाउँपालिकाको आर्थिक ऐनमा व्यवस्था भए बमोजिमको दरमा असुली गर्नको लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।

३) अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, एकल तथा विधवा महिलाहरूलाई जुनसुकै प्रकारको व्यवसाय सञ्चालन गर्दा व्यवसाय दर्ता करमा ५० प्रतिशत छुट दिइनेछ ।

४) गाउँपालिका भित्र सञ्चालित तर गाउँपालिकामा दर्ता नभएका सबै व्यवसायहरूलाई करको दायरामा ल्याउन आ.व. २०७४/०७५ देखि २०७८/०७९ सम्मको जम्मा बक्यौता रकममा लाग्ने जरिवानामा पूर्ण छुट दिइनेछ ।

५) गाउँपालिका अन्तर्गतका करदाताहरूलाई प्रोत्साहन गर्ने वातावरणका साथ सबैभन्दा बढी कर तिर्ने करदातालाई सम्मान गरिनेछ भने समयमा कर नतिर्नेलाई थप जरिवाना गर्दै लामो समय कर नतिरी अटेर गर्नेलाई गाउँपालिकाले दिने सबै सेवा सुविधा रोक्का गरिनेछ ।

६) राजश्व प्रशासनको प्रभावकारिताको लागि आवश्यक कार्यविधि, निर्देशिका र मापदण्ड बनाई लागू गरिनेछ । आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई थप सशक्त र प्रभावकारी बनाइनेछ ।

७) अस्थायी प्रकृतिका हाट बजार तथा मुख्य बजार भित्रको पार्किङ शुल्कलाई उचित व्यवस्थापन गर्न स्थानीय क्लब, टोल विकास संस्था लगायतका संघ संस्थाहरूसँग सहकार्य गरिनेछ ।

८) "अन्नपूर्ण समृद्धिको लागि नियमित तिरौं कर: तिरेको कर विकास मार्फत फर्किन्छ घर घर" मान्यताका साथ प्रत्येक वर्ष सबै वडामा करदाता शिक्षा कार्यक्रम तथा घुम्ती कर सङ्कलन सप्ताह अभियानका रूपमा सञ्चालन गरिनेछ ।

९) स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनमा व्यवस्था भए बमोजिम आगामी आ.ब. हरूमा गाउँपालिकालाई सम्पत्ति कर प्रणालीमा आवद्ध गराईनेछ । कर प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्न आवश्यक र उपयुक्त प्रविधिको प्रयोग गरी सूचना प्रविधि मैत्री बनाइनेछ ।

१०) गाउँपालिका भित्र भाडा प्रयोजनका लागि प्रयोग भएका सबै भवनहरूलाई आर्थिक ऐनमा भएको व्यवस्था वमोजिम वहाल करको दायरामा ल्याई घर वहाल करलाई व्यवस्थित गर्न विशेष पहल गरिनेछ ।

११) गाउँपालिका भित्र उत्सर्जन भएका कवाडी सामग्रीहरूलाई व्यवस्थित गरी सरसफाईमा जोड दिन ठेक्का प्रक्रिया अवलम्वन गरी करको दायरामा ल्याईनेछ ।

३.५ अन्तर पालिका भगिनी सम्बन्ध

१. देश भित्रका विभिन्न पालिकाहरूसँग समन्वय, सहाकार्य गरी फोहोर मैला व्यवस्थापन, कृषि उत्पादन, बजारीकरणका निम्ति भगिनी सम्बन्ध अगाडि बढाइनेछ ।

३.६ गै.स.स, निजि क्षेत्र

१. यस गाउँपालिकाभित्र सञ्चालन भएका राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय सामुदायिक एवम् गैर सरकारी संस्थाहरूसँग सामाजिक विकासमा साझेदारी गर्दै ती संस्थाहरूलाई जवाफदेही र मर्यादित बनाउन पारदर्शि र व्यवस्थित रूपमा परिचालन गर्न NGO डेस्क स्थापना गरी सबै कार्यक्रमहरूलाई गाउँपालिका मातहतमा ल्याईनेछ ।

२. गाउँपालिका सँग विकास र जनसेवामा साझेदारी गर्न चाहने राष्ट्रिय, अन्तराष्ट्रिय, गै.स.स. सँगको सहकार्यलाई उच्च प्राथमिकता दिई स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनमा भएको व्यवस्था समेतका आधारमा विकास गतिविधिमा गै.स.स.सँग सहकार्य गरिने छ । साथै अनुभव आदानप्रदान, असल सिकाई अवलम्बन गर्न राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय स्तरमा भगिनी सम्बन्ध कायम गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।

३. विकासमा सार्वजनिक निजि साझेदारी नीतिलाई वास्तविक कार्यनीतिमा परिणत गरिने छ, विकास निर्माणमा जनसहभागिता र निजी क्षेत्रको भूमिका समेत स्थापित गर्दै लगिनेछ ।

४. पूर्वाधार विकास

१. एक गाउँ एक सडक निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिई अधुरा रहेका सडक ट्र्याकहरूको पूर्णताका साथै गाउँपालिका केन्द्र एवम् मध्य पहाडी लोकमार्ग देखि वडा केन्द्रहरू जोड्ने रणनीतिक महत्वका सडकहरू स्तरोन्नती गरी बाह्रै महिना सञ्चालन हुने अवस्थामा ल्याइने छ ।

२. उत्पादित बस्तुको बजार व्यवस्थापनको लागि आवश्यक पर्ने क्षेत्रमा सकलन केन्द्र स्थापना गरिने छ ।

३. सडक निर्माण र स्तरोन्नती गर्दा रणनीतिक महत्वका सडकहरू खास गरी ग्रामिण यातायात गुरुयोजना अनुसार क, ख र ग श्रेणीका सडकहरूलाई प्राथमिकताका आधारमा रकम विनियोजन गरी अत्यावश्यक बाहेक नयाँ ट्र्याकहरू नखोल्ने र हाल रहेका सडकहरूको स्थायी पक्की संरचनाहरू निर्माण र स्तरोन्नतीमा जोड दिइने छ ।

४. स्थानीय सडक यातायात सञ्चालनका लागि सहज र सरल पुऱ्याउन पालिकाभित्रका गाउँ, टोल र बस्तीहरू जोड्ने सडकहरूमा दिर्घकालीन रूपमा हुन सक्ने सवारी चापको गहिरो अध्ययन गरी सडकहरूको मापदण्ड (Right of the way) तोकिनेछ र सो अनुसार साँघुरा सडक चोक एवम् घुम्तीहरूको विस्तार गर्नुका साथै सडकको राष्ट्रिय मापदण्ड र स्थानीय मापदण्ड पूर्ण

रूपमा पालना गराईनेछ ।

५. मध्यपहाडी लोकमार्ग सम्मको आवागमनलाई बर्षादको समयमा समेत नियमित रूपमा सञ्चालन गर्नका लागि सडक मर्मत सम्भार कोषको स्थापना गरी यही कोष मार्फत लिंक रोडको रूपमा रहेका कमजोर सडकहरूको नियमित र अद्यावधिक मर्मत सम्भारको व्यवस्था मिलाइनेछ । यसको लागि सम्भाव्य स्थानहरूमा सडक मर्मत सम्भार शुल्कलाई प्रयोगमा ल्याइनेछ ।

६. अन्नपूर्ण गाउँपालिकाका सबै वडाहरूलाई जोड्ने गरी प्रस्ताव गरिएको अन्नपूर्ण बृहत चक्रपथ सडक निर्माण आयोजनालाई यस गाउँपालिकाको गौरवको आयोजनाको रूपमा सञ्चालन गरिनेछ। उक्त आयोजनाको बीच बीचका जोड्न बाँकी लिंक पोइन्टका दुई नाकाहरूलाई जोड्ने र समग्र सडकको स्तरोन्नती गर्ने कार्य सङ्घीय सरकार एवम् प्रदेश सरकारसँगको समन्वयमा विशेष प्राथमिकताका साथ अगाडि बढाइनेछ । चक्रपथ अन्तर्गत पर्ने मुख्य सडकहरू जस्तै लुम्ले-तान्चोक-भिचुक-लान्द्रुक सडक, विरेठाटी-तिखेढुङ्गा-उल्लेरी मुक्ती मार्ग सडक, काँडे-भदौरे-सल्यान सडक, नयाँ पुल-घान्द्रुक सडक आदिलाई कालोपत्रे तथा ढलान गर्न सुरु गरिनेछ । चक्रपथ अन्तर्गत पर्ने सडकका कठिन घुम्ती र हिलो भईरहने सडक खण्डलाई प्राथमिकता दिई यातायातलाई १२ महिना सहज वनाईनेछ ।

७. गाउँपालिका अन्तर्गत निर्माण हुने ठूला आयोजनाहरूको कार्यान्वयन अगाडि सम्भाव्यता अध्ययन एवम् वातावरणीय प्रभावको समेत अध्ययन एवम् बिश्लेषण गरी मोटरेबल पूलहरू तथा ठूला संरचना भवन एवम् पार्कहरू निर्माण गर्दा विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (DPR) तयार गरी सोको आधारमा मात्र निर्माण कार्य अगाडि बढाइनेछ ।

८. ग्रामिण क्षेत्रका गाउँ बस्ती हुँदै खेत जंगल जोड्ने परम्परागत गोरेटो, घोडेटो लगायतका सिंढीबाटाहरू र पर्यटकीय क्षेत्रका पदमार्गहरूलाई परम्परागत पहिचान गरी नयाँ निर्माण एवम् मर्मत सम्भार गरी स्तरोन्नती गरिनेछ ।

९. पालिका भित्र पर्ने खोला तथा खोल्साहरूमा पक्की मोटरेबल पूल आवश्यक रहेका सम्भाव्य क्षेत्रमा पक्की पूल निर्माणका लागि यस वर्ष डिपिआर तयार गरी प्रदेश सरकार र सङ्घीय सरकारसँगको समन्वयमा अन्य आवश्यक प्रक्रियाहरू अगाडि बढाइनेछ ।

१०. गाउँपालिका एवम् संघ र प्रदेश सरकारको साझेदारीमा यस गाउँपालिका भित्रका आवश्यक स्थानहरूमा झोलुङ्गे पूल निर्माणलाई उच्च प्राथमिकता दिई आगामी दुई वर्ष भित्रमा आवश्यक निर्माण गरिनेछ । साथै उक्त झोलुङ्गेपूलहरू मर्मत सम्भार कोष निर्माण गर्ने नीति लिईनेछ । साथै यस आ.ब.मा सम्झौता गर्न बाँकी झो.पु.लाई आगामी आ.ब.मा सम्झौता गरी निर्माण प्रक्रिया अगाडी बढाइने छ ।

११. उत्पादन र उत्पादकत्वका अभिवृद्धि गरी जनताको आर्थिक सामाजिक अवस्थामा सुदृढिकरणका लागि पालिका अन्तर्गत खेतीयोग्य जमिनमा सिंचाई सुविधा उपलब्ध गराउन साना, मझौला र ठूला सिंचाई आयोजनाहरू सञ्चालन गरिने छ । साना स्तरका सिंचाई आयोजनाहरू

गाउँपालिकाबाट नै निर्माण गरिने र मझौला तथा ठूला स्तरका सिंचाई आयोजनाहरू प्रदेश र सङ्घीय सरकारको समन्वयमा सम्पन्न गरी सिंचित भूमिमा उत्पादनमुखी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

१२. गाउँपालिका केन्द्र भवन निर्माण र अधुरा वडा कार्यालयका भवनहरू निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ । सङ्घीय र प्रदेश सरकारको समन्वयमा गाउँपालिकाको प्रशासनीक भवन र प्रहरी चौकी भवन निर्माण गरिने छ । साथै श्रोतको पहिचान गरी उपयुक्त स्थानमा जग्गा व्यवस्थापन गरी पालिका स्तरिय बहुउद्देश्यीय भवन निर्माण गर्ने नीतिलाई अङ्गिकार गरिने छ ।

१३. गाउँपालिका भित्र निर्माणाधिन संरचनाहरूलाई व्यवस्थित गर्नका लागि भवन निर्माण तथा योजना मापदण्ड २०७२ को अधिनमा रही गाउँपालिकाको आफ्नै भवन निर्माण तथा योजना मापदण्ड तय गर्ने, सडकहरूको क्षेत्राधिकार र मापदण्ड तोक्ने र भवन संरचनाहरू निर्माण गर्दा अनिवार्य रूपमा घर नक्सा पास गर्नुपर्ने व्यवस्थालाई कडाइका साथ कार्यान्वयन गरिने छ ।

१४. गाउँपालिका भित्रका गरीब, विपन्न, दलित, जनजाति र सिमान्तकृत समुदायका लागि सुरक्षित आवासको व्यवस्थाका लागि चालु आ.ब. बाट सञ्चालित जस्तापाता अनुदान उपलब्ध गराई निजहरूको छाना जस्तापाताद्धारा विस्थापित गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरताका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ । सुरक्षित आवास कार्यक्रम र प्रदेश सँगको समन्वयमा सञ्चालित जनता आवास कार्यक्रमलाई निरन्तरताका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।

१५. भुकम्प पछिको पूननिर्माण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिदै निजि आवास निर्माण अन्तर्गतका लाभग्राहीहरूलाई पूर्न निर्माण प्राधिकरणको मापदण्ड पुरा गराई बाँकी किस्ता रकम प्राप्तीका लागि सीफारिस एवम् समन्वय गरिने र गुनासो सुनुवाई पश्चात लाभग्राहीमा समावेश रहेकाहरूको विवरण अनुसारका लाभग्राहीहरूलाई भवन निर्माण तथा मर्मत समयमै गर्न लगाई पुनः निर्माणको कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा समयमै कार्यान्वयन गराउनका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।

१६. भौगोलिक विकटता र छरिएर रहेका बस्तीका कारण विकास निर्माण र सेवा प्रवाह दुबै खर्चिलो र प्रभावकारी हुन नसकेको हुँदा छरिएर रहेको बस्तीलाई एकिकृत गर्न सम्भाव्य स्थानहरूमा गण्डकी प्रदेशसँगको समन्वयमा एकिकृत बस्तीविकास योजना प्रारम्भ गरिने छ ।

१७. खण्डीकृत र टुक्रे जग्गाको कारणले कृषिमा आधुनिकिरण र यान्त्रीकरणमा समस्या भई व्यवसायिक कृषि प्रणाली अवलम्बन गर्न कठिनाई भएकोले गाउँपालिका भित्र सम्भाव्य स्थानहरूमा प्रदेश सँगको सहलगानीमा जग्गा चक्लाबन्दी विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

१८. गाउँपालिका भित्रका मुख्य बजार केन्द्रको रूपमा रहेका नागँडाडा, काँडे, लुम्ले, नयाँपूल, बिरेठाँटी, घान्द्रुक, तिखेढुङ्गा लगायतका स्थानहरू विस्तारै शहरीकरणतर्फ उन्मुख रहेकाले सो क्षेत्रहरूमा संघ तथा प्रदेश सरकार सँगको समन्वय तथा स्थानीय समुदायको सहभागितामा शहरी सेवा सुविधारहरू विस्तार गरिने छ, साथै मध्यपहाडी लोकमार्ग एवम् उल्लेखित सहरी क्षेत्र लगायतका क्षेत्रहरूमा सडक सौर्य बत्ती जडान, घुम्तीमा Turning Mirror राख्ने र

आवश्यक स्थानमा यात्रु प्रतिक्षालय निर्माण कार्यलाई सुरुवात गर्ने नीति लिईनेछ ।

१९. जनतामा आधारभूत तथा विशेष स्वास्थ्य सेवालाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्नका लागि गाउँपालिकाभित्र १५ शैयाको अस्पताल, मध्यपहाडी लोकमार्गमा हाइवे अस्पताल र आवश्यक स्वास्थ्य चौकी भवनहरू, आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रका भवनहरू र खोप केन्द्र भवन निर्माण कार्यलाई संघ र प्रदेश सरकारको समन्वयमा प्राथमिकताका साथ अगाडि बढाइनेछ ।

२०. भौतिक पूर्वाधार अभाव भएका विद्यालयहरूको भवन निर्माण लगायतका पूर्वाधार संरचनाहरू (शौचालय, पुस्तकालय, छात्रछात्रावास, कम्पाउण्डीङ, खेलमैदान) को निर्माण कार्यलाई संघ, प्रदेश र अन्य दातृ निकायहरूसँगको सहकार्यमा निरन्तर अगाडि बढाइनेछ । माछापुच्छे मा.वि. को नमुना विद्यालय अन्तर्गत पूर्वाधार संरचनाहरू निर्माणको लागि विगत वर्षदेखिको कार्यलाई निरन्तर रूपमा अगाडि बढाउदै नमुना विद्यालयको अवधारणालाई पूर्णता दिइनेछ ।

२१. पूर्वाधार संरचनाहरू निर्माण गर्दा गुणस्तरीयता कायम गर्नुका साथै समयमै निर्माण कार्य सम्पन्न गर्नका लागि स्थानीय श्रममा आधारित निर्माणका कामहरू उपभोक्ता समिति मार्फत गर्ने र ठूला संरचनाहरू निर्माण गर्दा ठेक्का प्रक्रियाबाट निर्माण गरिने नीतिलाई अङ्गिकार गरिनेछ ।

२२. गाउँपालिकाबाट निर्माण गरिने भवन लगायतका भौतिक संरचनाहरू लैंगिक, बालिबालिका तथा अपांगमैत्री र भुकम्प प्रतिरोधी बनाउनुका साथै भवन आचारसंहिताको परिपालना गरिनेछ ।

२३. सामुदायिक भवनहरू निर्माण गर्दा प्रत्येक वडाहरूमा त्यहाँ क्रियाशिल टोल विकास समिति, आमा समूह, युवा क्लब लगायतका विभिन्न संघसंस्थाहरूले आ-आफ्नो छुट्टाछुट्टै भवन निर्माण नगरी एकिकृत रूपमा बहुउद्देश्यीय प्रयोजनका लागि उपयोग गर्ने र समूहगत आर्थिक सामाजिक गतिविधि सञ्चालन गर्ने गरी निर्माण गर्ने नीतिलाई अङ्गिकार गरिनेछ ।

२४. विद्युत प्रशारण लाइनको केन्द्रीय लाइनमा आवद्ध हुन बाँकी वडा एवम् टोलहरूलाई केन्द्रीय प्रशारण लाइनमा आवद्ध गराउनका साथै विद्युतको पहुँच पुग्न नसकेका घर परिवारहरूलाई विद्युत सेवामा आवद्ध गराइनेछ। साथै प्रदेश सरकार तथा नेपाल विद्युत प्राधिकरणको समन्वयमा यस गाउँपालिका भित्र रहेका पुराना जिर्ण काठे पोलहरूलाई फलामे पोलद्धारा विस्थापित गरिनेछ ।

२५. गाउँपालिका भित्रको जलश्रोतको उपयोगबाट जलविद्युतको सम्भावनालाई उजागर गर्नका लागि लगानीकर्ताहरूलाई उपयुक्त स्थानहरूमा हाइड्रोपावर सञ्चालनमा आकर्षित गर्ने र एक मेगावाट सम्मको जलविद्युत उत्पादन गर्न उपयुक्त स्थानहरूमा संयुक्त लगानीमा साना जलविद्युत आयोजनाहरू प्राथमिकताका साथ सञ्चालन गर्ने नीति अङ्गिकार गरिनेछ ।

२६. यस गाउँपालिकाका सबै गाउँ टोल बस्तीसम्म संचार क्षेत्रको बिस्तार गरिनेछ। टेलिफोन नेटवर्क सेवा प्रभावकारी हुन नसकेका क्षेत्रहरूमा नेपाल टेलिकम लगायतका सम्बन्धित निकायहरूसँग समन्वय गरी टेलिफोन सेवा प्रभावकारी बनाइनेछ ।

२७. यस गाँउपालिकाको क्षेत्रगत विशेषताका आधारमा आवश्यक पुर्वाधार संचरनाहरू निर्माण गरी

ग्रामिण क्षेत्रलाई आकर्षण केन्द्रको रूपमा विकास गर्दै बसाईसराईलाई नियन्त्रण गर्ने र बस्न योग्य बस्तीको रूपमा विकास गरिनेछ ।

२८. अन्नपूर्ण चक्रिय पैदल मार्गको संघ तथा प्रदेश सरकारको साझेदारीमा निर्माण कार्यलाई अगाडि बढाई पर्यटक आकर्षणमा जोड दिइनेछ ।

२९. गाउँपालिकाका विकास आयोजनाहरूमा अधिकतम जनसहभागिता गराउने नीति अवलम्बन गरिने छ ।

३०. नेपाल विद्युत प्राधिकरणको समन्वयमा अन्नपूर्ण गाउँपालिका भित्रका सम्पूर्ण घर परिवारको विद्युतिकरणमा जोड दिइने छ । जनताको समेत लगानीमा साना जलविद्युत तथा वैकल्पिक उर्जा उत्पादन आयोजना सञ्चालन गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।

३१. स्थानीय श्रममा आधारित सडक निर्माणलाई प्राथमिकता दिइने छ । पालिका भित्रका विकास आयोजनाहरूमा अत्यावश्यक बाहेक डोजरको प्रयोग गरिने छैन ।

५. वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

१. "हरियो बन नेपालको धन" भन्ने मुल नारालाई आत्मसात गर्दै वन तथा वन्यजन्तुको संरक्षण र वन पैदावारको उपयोगलाई व्यवस्थित एवम् आम उपभोक्ताहरूको हित हुने गरी सहज र व्यवहारिक बनाउनका लागि संरक्षणकर्मी बिभिन्न संघ संस्थाहरू, सामुदायिक बन उपभोक्ता समितिहरू र स्थानीय उपभोक्ताहरू सँगको सहकार्यमा जोड दिइने छ ।

२. गाउँपालिका अन्तर्गत रहेका वनक्षेत्र लगायत सबै स्थानका सार्वजनिक जग्गाहरूको अतिक्रमण र अव्यवस्थित र अबैध उपयोगलाई रोक्नका लागि सम्बन्धित निकायहरूसँगको सहकार्य एवं समन्वयमा सार्वजनिक जग्गा उपयोग सम्बन्धि आवश्यक कानुन निर्माण गरिनेछ ।

३. गाउँपालिका अन्तर्गतका पुरातात्विक महत्वका मठ, मन्दिर, पाटी, पौवा, कुवा, चौतारी, पोखरी, विश्राम स्थलहरू र त्यसको महत्वसँग जोडिएका रूख विरूवाहरूको संरक्षण गर्दै यस्ता स्थानहरूमा वर, पिपल, पैयुँ, समी जस्ता विरूवाहरू रोप्नुका साथै सडक वरीपरी एवं अन्य जोखिमयुक्त स्थानहरूमा हुनसक्ने भूक्षय र पहिरोको नियन्त्रण गर्न र पार्क, विद्यालय, स्वास्थ्य चौकी, विश्रामस्थल लगायतका सार्वजनिक स्थानहरूको सौन्दर्यीकरण सहित पर्यावरणीय सन्तुलन कायम राख्नका लागि हरियाली प्रवर्धन कार्यक्रम सञ्चालनमा जोड दिइनेछ ।

४. गाउँपालिका भित्र हुने सबै खालका बिकास निर्माणका कार्यहरू गर्दा वातावरणीय पक्षलाई बिशेष ध्यान दिइनेछ। साथै फेवाताल जलाधार क्षेत्रको तल्लो तट र उपल्लो तट बीचको बातावरणीय सन्तुलन कायम राख्दै फेवातालको संरक्षण र प्रवर्धनमा टेवा पुग्ने खालका कार्यहरू गर्नका लागि पोखरा महानगरपालिका, गण्डकी प्रदेश सरकार र संघीय सरकारसँग समन्वय एवं सहकार्यको प्रयास गरिनेछ ।

५. गाउँपालिकाभित्र प्रयोगबिहिन अबस्थामा रहेका ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा लगायतका प्राकृतिक स्रोतको उच्चतम प्रयोगका लागि IEE, EIA जस्ता वातावरणिय प्रभाव मूल्याङ्कन लगायतका कानुनी

प्रक्रिया पुरा गरी पूर्ण उपयोग गर्ने नीति लिइनेछ ।

६. गाउँपालिका भित्र बाढी तथा पहिरो पूर्व सूचना प्रणाली र प्रत्येक वडा तथा पालिका तहमा आवश्यक सामाग्री सहित आपत्कालिन उद्धार केन्द्रको स्थापना गरिने छ ।

७. फोहोर मैलाको उचित ब्यवस्थापनका लागि आवश्यक ल्यान्ड फिल्ड साईटको सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ । साथै सरोकारवालाहरूसँगको समन्वय र सहकार्यमा प्लास्टिक जन्य सामग्रीहरूको उपयोगलाई निरुत्साहित गर्दै जाने नीति लिइनेछ ।

८. बिपद ब्यबस्थापन कोषको संचालनका लागि कार्यविधि निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

९. जलवायु परिवर्तन र हिमाली क्षेत्रमा यसको असर वारे अध्ययन र प्रभाव व्यवस्थापनको सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ ।

१०. हिम पहिरो, हिमताल विस्फोटको जोखिम पहिचान गरी न्युनिकरणको व्यवस्था गरिनेछ ।

११. सरकारी वनको संरक्षण, वैज्ञानिक वन व्यवस्थापनमा जोड दिई सामुदायिक वनहरूको व्यवसायिकरण र वृक्षारोपणमा जोड दिइनेछ । डढेलो नियन्त्रणको लागि प्रमुख बनहरूमा अग्निरेखा निर्माण गरिने छ ।

१२. वडा नं ११ को खुल्दि घर भन्ने स्थानमा वन्यजन्तु अध्ययन तथा अनुसन्धान केन्द्र स्थापना गर्नका लागि पहल गरिने छ ।

१३. गाउँपालिकाले अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र भित्रका सबै प्राकृतिक श्रोतको उपयोग गर्न पाउने गरि नीति तथा कानुनी व्यवस्थाका लागि आवश्यक पहल गरिने छ ।

१४. वन पैदावारको प्रशोधन उद्योग स्थापना, घान्द्रुकमा पाईने सेतबरुवा र सतुवाको व्यवसायिक उत्पादन, चौरी, भेडिगोठ, चरण व्यवस्थापन, भेडिगोठबाट उत्पादित उनबाट राडि पाखि बुन्ने उद्योग स्थापना गर्नका लागि केन्द्र तथा प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरिने छ ।

भूमि सम्वन्धी

१. भू-उपयोगको नीति अवलम्बन गरी जमिनको माटो परिक्षण गरी उचाई अनुसारको सम्भावना भएको कृषि उत्पादनका लागि उर्वर भूमिको उपयोगमा जोड दिइनेछ साथै उर्वरशील समथर भूभागमा बस्ती विकासमा रोक लगाई सिंचाइको व्यवस्था गरी जमिनलाई अधिकतम उपभोगमा ल्याइने छ ।

२. बाँझो जमिनको तथ्याङ्क संकलन गरी कृषि, बन सँग सम्बन्धित खेती सञ्चालन गर्नलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।

३. जग्गा बाँझो राख्ने जग्गाधनी र उपयोगका लागि व्यक्ति, सहकारी, संघ संस्थाबीच भाडा, समयावधि र सम्झौताका लागि समन्वयकारी भुमिका निर्वाह गर्न आवश्यक सहजीकरण गरिनेछ । अटेर गरी जमिन बाँझो राखिरहनेलाई तथ्याङ्क संकलन गरी जरिवाना लगाइनेछ ।

४. सार्वजनिक जग्गाहरूको पहिचान, लगत संकलन, संरक्षण र उपयोगको नीति लिइनेछ ।

५. अन्नपूर्ण गाउँपालिकाभित्र रहेका जमिनहरूको हाल साविक प्रक्रियालाई अगाडि बढाई उक्त

प्रक्रियाको लागि लागत साझेदारीका लागि प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरिनेछ ।

अन्त्यमा, यस गाउँपालिकाको विकासमा योगदान पुऱ्याउनुहुने जनप्रतिनिधि, राजनीतिक दल, राष्ट्रसेवक कर्मचारी, समाजसेवी, बुद्धिजिवी, शिक्षक र जनसमुदायहरू प्रति हार्दिक आभार सहित धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु
धन्यबाद, नमस्कार ।

विष्णु बहादुर के.सी.
अध्यक्ष
अन्नपूर्ण गाउँपालिका, कास्की

मितिः २०७९/०३/०८

भाग ५

विनियोजन विधेयक, २०७९

अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को सेवा र कार्यहरूको लागि स्थानीय संचित कोषबाट केही रकम खर्च गर्न र विनियोजन गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक

गाउँसभाबाट स्वीकृत मिति २०७९।०३।१०

प्रस्तावना : अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को सेवा र कार्यहरूको लागि संचितकोष केही रकम खर्च गर्ने अधिकार दिन र सो रकम विनियोजन गर्न वान्छनिय भएकोले नेपालको संविधानको धारा २२९ को उपधारा २ बमोजिम अन्नपूर्ण गाउँसभाले यो ऐनको विधेयक पेश गरिएक छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ (१) यस ऐनको नाम "अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको विनियोजन ऐन "२०७९" रहेको छ ।

(२) यो ऐन २०७९ श्रावण १ देखि प्रारम्भ हुनेछ ।

२. आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को निमित्त सञ्चित कोषबाट रकम खर्च गर्ने अधिकार (१) आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को निमित्त गाउँकार्यपालिका वडा समिति, विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरूका निमित्त अनुसूची १ मा उल्लेखीत चालु खर्च, पूँजीगत खर्च र बित्तिय व्यवस्थाको रकम समेत गरी जम्मा रकम रु. ६०,५१,७०,०००। (साठी करोड एकाउन्न लाख सत्तरी हजार मात्र ।) मा नबढाई निर्दिष्ट गरिए बमोजिम संचित कोषबाट खर्च गर्न सकिने छ ।

३. विनियोजन (१) यस ऐनद्वारा संचितकोषबाट खर्च गर्ने अधिकार दियको रकम आर्थिक वर्ष २०७९/०८० निमित्त अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको गाउँकार्यपालिका, वडा समिति र विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरूको निमित्त विनियोजन गरिने छ ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिऐको भएता पनि कार्यपालिका, वडा समिति र विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरूको निमित्त विनियोजन गरेको रकम मध्ये कुनैमा बचत हुने र कुनैमा नपुग हुने देखिन आएमा गाउँ कार्यपालिकाको बचत हुने शीर्षकबाट नपुग हुने शीर्षकमा रकम सार्न सक्नेछ । यसरी रकम सार्दा एक शीर्षकबाट सो शीर्षकको जम्मा रकमको १५ प्रतिशतमा नबढ्ने गरी कुनै एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरूबाट अर्को एक व एक भन्दा बढी शीर्षकहरूमा रकम सार्न तथा निकासा र खर्च जनाउन सकिने छ । पूँजीगत खर्च र वित्तिय व्यवस्थातर्फ विनियोजित रकम साँवा भुक्तानी खर्च र व्याज भुक्तानी खर्च शीर्षकमा बाहेक अन्य चालू खर्च शीर्षकतर्फ सार्न र वित्तिय व्यवस्था अन्तर्गत साँवा भुक्तानी खर्चतर्फ विनियोजित रकम ब्याज भुक्तानी खर्च शीर्षकमा बाहेक अन्यत्र सार्न सकिने छैन ।

(३) उपदफा (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि एक शीर्षकबाट सो शीर्षकको जम्मा स्वीकृत रकमको १५ प्रतिशतभन्दा बढ्ने गरी कुनै एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरूमा रकम सार्न परेमा गाउँ सभाको स्वीकृति लिनुपर्नेछ ।

अनुसुची १

(दफा २ सँग सम्बन्धित)

नेपालको संविधानको धारा २२९ (२) बमोजिम संचितकोषबाट विनियोजन हुने रकम

क्र. सं.	अनुदान संख्या	शीर्षकको नाम	चालु खर्च	पूजिगत खर्च	वित्तिय व्यवस्था	जम्मा
१	२	३	४	५	६	७
१		गाउँ कार्यपालिका	८७००००००	३००००००		९०००००००
२		वडा समिति	०	१७७०००००		१७७०००००
३		विषयगत शाखा				
४		वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन कोष	२५०००००	२५३९०००		५०३९०००
५		सुशासन तथा संस्थागत विकास	३७०००००			३७०००००
६		आर्थिक विकास समिति	७९५००००	४००००००		११९५००००
७		सामाजिक विकास समिति	२८६२३१०००	२२३५००००		३०८५८१०००
८		पूर्वाधार विकास समिति	२००००००	१६६२०००००		१६८२०००००
९		ऋणको सावा व्याज भुक्तानी				
१०		लगानी (शेयर र ऋण)				
		कुल जम्मा	**३८९३८१०००**	**२१५७८९०००**	**०**	**६०५१७००००**

आगामी आ.ब. २०७९/०८० को प्रस्तावित आय विवरण

क्र.स.	स्रोत र शीर्षकहरू	रकम रु.	क्र.सं.	स्रोत र शीर्षकहरू	रकम रु.
१	संघीय समानिकरण अनुदान	११ करोड १९ लाख	१	संघीय शशर्त अनुदान	२६ करोड ८८ लाख
२	संघीय राजस्व बाडँफाडँ	१० करोड ५४ लाख ९२ हजार	२	संघीय समपुरक अनुदान	३ करोड ६० लाख
३	संघीय सशर्त अनुदान	२६ करोड ८८ लाख	३	चालु खर्च	९ करोड
४	संघीय समपुरक अनुदान	३ करोड ६० लाख	४	पुँजिगत खर्च	१७ करोड ६ लाख ८९ हजार

क्र.स.	स्रोत र शीर्षकहरू	रकम रु.	क्र.सं.	स्रोत र शीर्षकहरू	रकम रु.
५	संघीय बिशेष अनुदान	१ करोड ९७ लाख	५	प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रम	३ लाख ८१ हजार
६	प्रदेश समपुरक अनुदान	५० लाख	६	कन्टिनजेन्सी	४६ लाख
७	प्रदेश समानिकरण अनुदान	१ करोड २६ लाख६३ हजार	७	बिशेष अनुदान	१ करोड ९७ लाख
८	प्रदेश राजश्व बाँडफाँड	६३ लाख ३४ हजार	८	प्रदेश समपूरक	५० लाख
९	आन्तरिक आय	२ करोड	९	प्रदेश विशेष अनुदान	५० लाख
१०	प्रदेश विशेष अनुदान	५० लाख	१०	प्रदेश शसर्त अनुदान	५० लाख
११	गत आ.व.को अ.ल्या	८९ लाख	जम्मा	६० करोड ५१ लाख ७० हजार	
१२	प्रदेश शसर्त अनुदान	५० लाख			
१३	प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रम	३ लाख ८१ हजार			
जम्मा	६० करोड ५१ लाख ७० हजार				

क) २०७९/८० को चालु खर्चको बाँडफाँड

सि.नं.	बजेट शीर्षक नम्बर	बजेट शीर्षक	विनियोजित बजेट
१	२११११	पारिश्रमिक कर्मचारी	२६५०००००
२	२११२१	पोशाक	६०००००
३	२११३२	महंगी भत्ता	१३०००००
४	२१२१२	योगदानमा आधारित निवृतभरण तथा उपदान कोष	१००००००
५	२११३४	कर्मचारी बैठक भत्ता	१००००००
६	२११३९	अन्य भत्ता	५०००००
७	२११४२	पदाधिकारी अन्य सुबिधा	१४५०००००
८	२२१११	पानी तथा बिजुली	८०००००
९	२२११२	संचार महसुल	१५०००००
१०	२२२१२	इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	२००००००
११	२२२१३	सवारी साधन मर्मत खर्च	२००००००
१२	२२२१४	बिमा तथा नवीकरण खर्च	१००००००
१३	२२२२१	मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	१५०००००
१४	२२२३१	निर्मित सार्वजनिक सम्पत्तिको मर्मत सम्भार खर्च	१५०००००
१५	२२३११	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री	२५०००००
१६	२२३१३	पुस्तक तथा सामग्री खर्च	३०००००
१७	२२३१४	इन्धन - अन्य प्रयोजन	५०००००
१८	२२३१५	पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	२००००००
१९	२२४११	सेवा र परामर्श खर्च	१२०००००
२०	२२४१२	सूचना प्रणाली तथा सफ्टवेयर संचालन खर्च	५०००००
२१	२२४१३	करार सेवा शुल्क	४३२९०००
२२	२२५११	कर्मचारी तालिम खर्च	५०००००
२३	२२५१२	सीप विकास तथा जनचेतना तालिम तथा गोष्ठी सम्बन्धी खर्च	५०००००
२४	२२५२२	कार्यक्रम खर्च	१५०००००

सि.नं.	बजेट शीर्षक नम्बर	बजेट शीर्षक	विनियोजित बजेट
२५	२२५२९	विविध कार्यक्रम खर्च	५०००००
२६	२२६११	अनुगमन, मूल्याङ्कन खर्च	२५०००००
२७	२२६१२	भ्रमण खर्च	८०००००
२८	२२७११	विविध खर्च	२००००००
२९	२२७२१	सभा सञ्चालन खर्च	१२०००००
३०	२८१४२	घरभाडा	५०००००
३१	२८१४३	सवारी साधन तथा मेशिनरी औजार भाडा	१८०००००
३२	३११२२	मेशिनरी तथा औजार	२५०००००
३३	३११२३	फर्निचर तथा फिक्चर्स	२५०००००
		जम्मा	८३८२९०००

वडागत सञ्चालन खर्च (प्रति वडा)

सि. नं.	कार्यक्रम/आयोजना /क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	प्रथम चौमासिक	दोस्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	जम्मा बजेट
१.	अनुगमन मूल्याङ्कन खर्च	२२६११	१६५००	२२०००	१६५००	५५०००
२.	इन्धन कार्यालय प्रयोजन	२२२१२	६०००	८०००	६०००	२००००
३.	पत्रपत्रिका छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	२२३१५	१२०००	१६०००	१२०००	४००००
४.	पदाधिकारी बैठक भत्ता	२११४१	७५६००	१००८००	७५६००	२५२०००
५.	मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	२२२२१	९०००	१२०००	९०००	३००००
६.	मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री	२२३११	१९०००	२२०००	१९०००	६००००
७.	विविध	२२७११	१९०००	२२०००	१९०००	६००००
८.	सञ्चार महसुल	२२११२	२७००	३६००	२७००	९०००
९.	सभा सञ्चालन खर्च	२२७२१	५५००	९०००	५५००	२००००
१२	सवारी साधन मर्मत खर्च	२२२१३	५०००	५०००	५०००	१५०००
	कूल जम्मा		**१७०३००**	**२२०४००**	**१७०३००**	**५६१०००**
११ वटा वडाको कूल जम्मा = ११ x ५६१००० = ६१७१०००						

ख) आ.ब. २०७९/८० को लागि स्वीकृत आयोजना तथा कार्यक्रमगत खर्च

१) आर्थिक बिकास समिति

आर्थिक विकास समिति (कृषि उद्योग तथा वाणिज्य पर्यटन सहकारी वित्तिय क्षेत्र)		५५५००००
उद्योग तथा वाणिज्य	गा पा	२०००००
सहकारी बैंक तथा वित्तिय संस्था	गा पा	५०००००
पशु शाखा	गा पा	३००००००
कृषि शाखा	गा पा	१५०००००
हरितालिका तिज विशेष मेला कार्यक्रम, ढिकुरपोखरी	वडा नं १२३	५००००
कोदो महोत्सव, भदौरे	वडा नं ४	५००००
प्रविण गुरुङ्ग गायन प्रतियोगिता, लुम्ले	वडा नं ६	५००००
फागु महोत्सव, विरेठाँटी	वडा नं ८	५००००
अन्नपूर्ण म्याराथुन, घान्द्रुक	वडा नं १० ११	५००००
हनि हन्टिङग प्रतियोगिता, लान्द्रुक	वडा नं ७	५००००
अन्य पर्व मेला महोत्सव	गा पा	५००००
जम्मा		**५५५००००**

१.१. पशु शाखाको बिस्तृत कार्यक्रम विवरण

क्र.सं.	कार्यक्रम तथा क्रियाकलाप	बजेट
क.	**आहारा बिकास कार्यक्रम**	
१.	हिउदे घाँस बिऊ -जै, भेच,) वितरण, ५०% अनुदान	२,५०,०००।
२.	बहु बर्षे भुइँ तथा डाँले घाँस बिरुवा वितरण (सेटेरिया,राईखन्यु, बडहर, निवारो) ७५% अनुदान	२,००,०००।
ख	**पशु स्वास्थ्य कार्यक्रम**	
१.	प्राथमिक उपचार सेवा- प्राथमिक उपचार औषधि खरीद तथा बितरण)	९,००,०००।
२.	पशु स्वास्थ्य शिविर	२,००,०००।
३.	घुम्ती बाँभसेपन शिबिर- गाईरभैसी)	१,००,०००।
४.	आकस्मिक रोग नियन्त्रण सेवा - खोप तथा औषधी)	२,००,०००।
५.	पशु सेवा केन्द्र स्थापना वडा नं ८ बिरेठाँटी -पशु रोग निदान प्रयोगशाला औषधी र उपकरण खरीद)	२,००,०००।

ग.	**जिबिकोपार्जन सहयोग तथा क्षमता बिकास कार्यक्रम**	
१.	गाउँपालिका स्तरीय व्यावसायिक कृषकसँग अन्तरक्रिया गोष्ठी - १ दिने)	६०,०००।
२.	आ.ब.०८०/०८१ को योजना र्तजुमा गोष्ठी	६०,०००।
घ.	**माछा र मासुमा आत्मनिर्भर कार्यक्रम**	
१.	आन्तरिक तथा बाहय परजीबी नियन्त्रण डिपीङ्ग ब्यबसायिक फर्म-भेडा बाखा)	१,५०,०००।
२.	चरन क्षेत्र सुधार तथा लजिस्टीक सर्पोट कार्यक्रम, घुम्ती गोठ -भेडा र चौरी)	३,००,०००
ङ.	**सुशासन प्रबर्धन कार्यक्रम**	
१.	स्टेशनरी छपाई तथा प्रिन्टिङ्ग	६०,०००।
२.	कार्यालय संचालन र शाखा बैठक, ढुवानी इन्धन, र्मम्मत तथा बिबिध	१,२०,०००।
३.	कार्यक्रम संचालन तथा अनुगमन	२,००,०००।
	जम्मा	**३०,००,०००।**

१.२ कृषि शाखाको बिस्तृत कार्यक्रम विवरण

क्र.सं.	कार्यक्रम तथा क्रियाकलाप	बजेट
१	**अन्नपूर्ण गाउँपालिकाबाट विनियोजित रकम**	
क	**जीविकोपार्जन कार्यक्रम**	
१.	अन्न बाली, फलफूल, तरकारी बालीको लागि बिषादी सहयोग	१७५०००
२.	मिनी किट वितरण कार्यक्रम	१०००००
३	एक दिने मौसम अनुसार मागमा आधारित तालिम	१२१०००
४	कृषि सामग्री खरिद तथा भाडामा कृषकहरूलाई उपलब्ध गराउने	३००००
ख	**व्यवसायिक कृषकलाई स्तर उन्नति तथा अनुदानमुखी कार्यक्रम (गाउँपालका बजेट)**	
१	आलु बिउ उत्पादन कार्यक्रम	१०००००
२.	मोडेल फर्म निर्माण सहयोग ५०% अनुदान कार्यक्रम	५०००००
ग	**कार्यालय संचालनतर्फ**	
१	नर्सरी व्यवस्थापन एवं तरकारी उत्पादन	१२००००
२	कार्यालय संचालन ढुवानी मर्मत इन्धन एवं मसलन्द	१२४०००
३	अनुगमन मूल्याङ्कन	२३००००
	कुल जम्मा	**१५०००००

२) पूर्वाधार बिकास समिति

	पूर्वाधार विकास समिति (सडक तथा पुल सिंचाई भवन तथा सहरी विकास उर्जा लघु तथा साना जलविधुत, संचार)			कैफियत
१	स्थानीय सडक मर्मत संभार कोष	गापा	३००००००	गापा
२	स्थानीय झोलुङ्गे पुल साझेदारी कार्यक्रम	गापा	१५०००००	गापा
३	गाउँपालिका केन्द्र पूर्वाधार निर्माण	गापा	१५०००००	गापा
४	अन्नपुर्ण रिङ्गरोड विस्तार एवं स्तरोन्नति	गापा	१५०००००	गापा
५	पूर्वाधार साझेदारी कार्यक्रम	गापा	१५०००००	गापा
६	सुरक्षा निकाय सुदृढीकरण कार्यक्रम	गापा	१००००००	गापा
७	नयाँपुल सडक स्तरोन्नती	गापा	२५०००००	गापा
८	गैराघरदेखि राजमार्गसम्म मोटरबाटो स्तरन्नोति	गापा	२०००००	गापा
९	सैरेनि ढाडखेत ग्रा.स स्तरन्नोति	गापा	१००००००	गापा
१०	सुशन ढुङ्गा-खोरथापे मोटरबाटो	गापा	३०००००	गापा
११	देउराली प्रेम बस्ती ग्रामिण सडक	गापा	७०००००	गापा
१२	साधिखोला काफलबोट झारकोट काउले मोटरबाटो	गापा	५०००००	गापा
१३	तलेत्रा मोटरबाटो योजना	गापा	३०००००	गापा
१४	चौतारी मोटरबाटो योजना	गापा	४०००००	गापा
१५	च्यानडाँडा घाट निर्माण	गापा	५०००००	गापा
१६	घान्द्रुक कलाभिर सडक स्तरोन्नती	गापा	४५०००००	गापा
१७	नागडाँडा अधिकारीडाँडा कार्कीको टहरा ग्रा.स.	वडा नं १	१००००००	गापा
१८	छबि स्मृति हुँदै सिम्ले ग्रामिण सडक स्तरोन्नती	वडा नं १	५०००००	गापा
१९	परियारटोल कुल मन्दिरदेखि रामुको घरसम्म ग्रा.स.	वडा नं १	५०००००	गापा
२०	सिम्पाली माझ टोल ग्रा.स.	वडा नं १	५०००००	गापा
२१	फेदी बस्ती संरक्षण	वडा नं १ फेदी	१५००००	वडागत
२२	लेवाडे कृषि सडक स्तरोन्नती	वडा नं १ लेवाडे	२०००००	वडागत
२३	धारापानीदेखि सिर्जना मा.वि.सम्म सिढी बाटो स्तरोन्नती	वडा नं १ सिम्पाली	१०००००	वडागत
२४	धारापानी लिफ्टिङ खानेपानी स्तरोन्नती	वडा नं १ सिम्पाली	१०००००	वडागत
२५	प्याउदी खानेपानी स्तरोन्नती	वडा नं १ प्याउदी	१०००००	वडागत
२६	प्रवर्धनात्मक योजना तथा भैपरी आउने	वडा नं १	४५००००	वडागत

२७	भुमे देउराली आमा समूह भवनमा ट्रष्ट निर्माण	वडा नं १ फल्लापानी	१०००००	वडागत
२८	छबि स्मृति हुँदै सिम्ले ग्रामिण सडक स्तरोन्नती	वडा नं १	१५००००	वडागत
२९	हाइवेदेखि महेन्द्र आ.वि.सम्म सिढी बाटो निर्माण	वडा नं १ नागडाँडा	१०००००	वडागत
३०	भिडाबारी खानेपानी स्तरोन्नती	वडा नं १ भिडाबारी	१०००००	वडागत
३१	सिरसिरे पधेरामा क्रियाथलो निर्माण	वडा नं १ नागडाँडा	१५००००	वडागत
३२	कलुवा पोखरी डिलदेखि राजमार्ग जोड्ने बाटो स्तरोन्नती	वडा नं २	१०००००	गापा
३३	सेराचौर चोरकाटे सडक स्तरोन्नती	वडा नं २	२०००००	गापा
३४	ठूलाचौर जहाजे ढुंगादेखि कुल मन्दिरसम्म जाने बाटो स्तरोन्नती	वडा नं २	४०००००	गापा
३५	शिवमार्गदेखि रातामाटा खण्ड स्तरोन्नती	वडा नं २	४०००००	गापा
३६	मर्निङस्टारदेखि राजमार्ग खण्ड जोड्ने बाटो स्तरोन्नती	वडा नं २	४०००००	गापा
३७	सेराचौर सौरेनी खण्ड बाटो स्तरोन्नती	वडा नं २	६०००००	गापा
३८	दीप दमैथोक खण्ड सडक स्तरोन्नती	वडा नं. २	४०००००	गापा
३९	वडा कार्यालयको घेराबार गेट	वडा नं २	३०००००	वडागत
४०	क्याम्पस गेट देखि छत्रेको डिल ग्रा.स.	वडा नं २	१५००००	वडागत
४१	सातघरे कुलो निर्माण	वडा नं २	१०००००	वडागत
४२	ठूलाचौर पोखरी देखि कुल मन्दिर जाने सिंढी	वडा नं २	१०००००	वडागत
४३	सेराचौर सडक बत्ती मर्मत	वडा नं २	५००००	वडागत
४४	वडा कार्यालय मर्मत तथा रङरोगन	वडा नं २	२०००००	वडागत
४५	गैरापानी पँधेरो बाटो स्तरोन्नती	वडा नं २	१०००००	वडागत
४६	निवारे वस्ती खण्ड सडक स्तरोन्नती	वडा नं २	२०००००	वडागत
४७	वडा कार्यालयदेखि पोखरागैरासम्म नाला मर्मत	वडा नं २	१०००००	वडागत
४८	जैसीटोल सिढीबाटो निर्माण	वडा नं २	१०००००	वडागत
४९	पँधेरागरा सिढीबाटो निर्माण	वडा नं २	१०००००	वडागत
५०	ढिकुरपोखरी धारापानी भदौरे हुँदै राम्जा ग्रा.स.	वडा नं ३	१००००००	गापा
५१	पत्थर मराईचे काँडे धम्पुस ग्रा.स.	वडा नं ३	७०००००	गापा
५२	देउराली धारापानी हुँदै रानीथोक ग्रा.स.	वडा नं ३	८०००००	गापा
५३	लक्ष्मी देउराली उपल्लो खण्ड हुँदै रयाले ग्रा.स. स्तरोन्नती	वडा नं ३	२०००००	वडागत
५४	माझथोकदेखि भदौरे सिडी बाटो	वडा नं ३	२०००००	वडागत
५५	घुम्ती सिंढी बाटो निर्माण योजना	वडा नं ३	२०००००	वडागत

५६	स्यानो पँधेरो माजथोक जाली भर्ने योजना	वडा नं ३	५०००००	वडागत
५७	घुम्ती भ्याकुते ढुस्का हुँदै डहरमुनी नयाँ ट्र्याक खोल्ने	वडा नं ३	३०००००	वडागत
५८	उल्टे पधेरो धारो मर्मत	वडा नं ३	५००००	वडागत
५९	उल्टो पँधेरो सिंढी बाटो निर्माण	वडा नं ३	१०००००	वडागत
६०	म्याचिङ फण्ड	वडा नं ३	४०००००	वडागत
६१	पत्थर मराइचे काडे धम्पुस ग्रा.स.	वडा नं ३	२०००००	वडागत
६२	बाह्रघर गौथली ढुङ्गा सडक स्तरोन्नती	वडा नं ३	२०००००	वडागत
६३	बासखर्क झारकोट लामाचौर मोटरबाटो योजना	वडा नं ४	५०००००	गापा
६४	भण्डारथोक मोटरबाटो योजना	वडा नं ४	५०००००	गापा
६५	गैराथोक लामाचौर ग्रा.स स्तरोन्नती	वडा नं ४	५०००००	गापा
६६	लामाचौर सिंढीबाटो निर्माण योजना	वडा नं ४ लामाचौर	१०००००	वडागत
६७	पाट्नेथोक सिंढीबाटो निर्माण योजना	वडा नं ४ पाट्नेथोक	१५००००	वडागत
६८	झारकोट मोटरबाटो निर्माण योजना	वडा नं ४ झारकोट	१०००००	वडागत
६९	बासखर्क सिंढीबाटो निर्माण योजना	वडा नं ४ बासखर्क	२०००००	वडागत
७०	खागे ढलानबाटो निर्माण योजना	वडा नं ४ खागे	१०००००	वडागत
७१	प्रेमवस्ती सरस्वती मन्दिर निर्माण	वडा नं ४ प्रेमवस्ती	१०००००	वडागत
७२	भदौरे सिंढीबाटो	वडा नं ४ भदौरे	१५००००	वडागत
७३	ढापस्वारा सिंढीबाटो	वडा नं ४ ढापस्वारा	१०००००	वडागत
७४	काफलस्वारा सिडी बाटो	वडा नं ४ काफलस्वाँरा	१०००००	वडागत
७५	गुरुङ सँग्रहालय	वडा नं ४ तालिब्राङ	२५००००	वडागत
७६	तलेत्रा कुलो निर्माण	वडा नं ४ तलेत्र	१०००००	वडागत
७७	जोइखोला पुल निर्माण	वडा नं ४ लामाचौर	५००००	वडागत
७८	हाइवे झोवाङ मोटरबाटो स्तरोन्नती	वडा नं ५	१५०००००	गापा
७९	सल्यान घुम्ती लुयरा मोटरबाटो स्तरोन्नती	वडा नं ५	५०००००	गापा
८०	सिद्धथान पहिराको डिल पुरानो गाउँ मोटरबाटो स्तरोन्नती	वडा नं ५	५०००००	गापा
८१	सिद्ध थान मन्दिर तथा पार्क निर्माण	वडा नं ५	५०००००	वडागत
८२	चिसापानी टोल सामुदायिक भवन निर्माण	वडा नं ५	३०००००	वडागत
८३	विरुवा सिढी वाटो निर्माण	वडा नं ५	२०००००	वडागत
८४	शितलटोल सिढी वाटो र ट्रष्ट निर्माण	वडा नं ५	२०००००	वडागत
८५	वडा नं ५ अन्तर्गत पुर्वाधार संरचना	वडा नं ५	३०००००	वडागत

८६	पुरानो घडेरी पसल हुँदै ढाके ग्रा.स. स्तरोन्नति	वडा नं ६	२००००००	गापा
८७	हाइजुङ भित्री सडक ढलान	वडा नं ६	५०००००	गापा
८८	लाकुरेबोट भुमेथान सिंढि बाटो निर्माण	वडा नं ६	२०००००	वडागत
८९	होमस्टे माझखोला सिंढि बाटो निर्माण	वडा नं ६	१०००००	वडागत
९०	छेउघर झरस्वाँरा सिंढि बाटो निर्माण तथा भल व्यवस्थापन	वडा नं ६	१०००००	वडागत
९१	घुम्ती डाँडा सिंढि बाटो निर्माण	वडा नं ६	१०००००	वडागत
९२	तिनसरे भिरमुनी सिंढि बाटो निर्माण तथा भल व्यवस्थापन	वडा नं ६	२०००००	वडागत
९३	सल्यान घुम्ती सिंढि बाटो निर्माण	वडा नं ६	१०००००	वडागत
९४	सिद्ध आ.वि.को कम्पाउण्ड (तारजाली) व्यवस्थापन	वडा नं ६	१०००००	वडागत
९५	दुपानी विरुवा सिंढि बाटो निर्माण	वडा नं ६	१०००००	वडागत
९६	टाकीकास्वाँरा सिंढि बाटो निर्माण तथा भल व्यवस्थापन	वडा नं ६	१०००००	वडागत
९७	काउरावोट सेरा सिंढि बाटो निर्माण तथा भल व्यवस्थापन	वडा नं ६	१०००००	वडागत
९८	कमेरेदेखि समूह भवनसम्मको सिंढिबाटो निर्माण	वडा नं ६	१०००००	वडागत
९९	कालिका पिठ मन्दिरको परिसरमा छपनी छाप्ने	वडा नं ६	१०००००	वडागत
१००	राधाकृष्ण टोल भल व्यवस्थापन	वडा नं ६	१०००००	वडागत
१०१	हाइजुङ सिंढीबाटो निर्माण	वडा नं ६	१०००००	वडागत
१०२	बाजा (पञ्चेबाजा) खरिद	वडा नं ६	१०००००	वडागत
१०३	लुम्ले-तान्चोक-भिचुक-लान्द्रुक ग्रा.स. स्तरोन्नती	वडा नं ७	१५०००००	गापा
१०४	माझगाउँदेखि भचेक हुँदै लान्द्रुक बाटो स्तरोन्नती	वडा नं ७	५०००००	गापा
१०५	नप्रो चण्डी भचेक ग्रा.स. निर्माण	वडा नं ७	२०००००	गापा
१०६	क्रुधुँ देखि आलुखोर ग्रा. स. निर्माण	वडा नं ७	२०००००	गापा
१०७	भिचुक बराह नेपाल चौतारी ग्रा.स. निर्माण	वडा नं ७	१०००००	गापा
१०८	तिर्लुङ किलौँदा ग्रा.स. निर्माण	वडा नं ७	२०००००	गापा
१०९	ढावा तोमिजुङ ग्रा.स. स्तरोन्नती	वडा नं ७	२०००००	गापा
११०	चिप्लेकुना बँसी नागिनी ग्रा.स. निर्माण	वडा नं ७	२०००००	गापा
१११	लान्द्रुक डाँडादेखि पुरानो पर्यटन गोरेटो बाटो मर्मत तथा ढल निकास	वडा नं ७	१०००००	गापा
११२	वडा कार्यालय कम्पाउण्डीङ	वडा नं ७	३०००००	गापा
११३	चिम्रुङपुलदेखि टारीसम्म पैदलमार्ग निर्माण	वडा नं ७ चिम्रुङ	१०००००	वडागत

११४	तोमिजुङगाउँमा सोलार वत्ती मर्मत	वडा नं ७ तोमिजुङ	१०००००	वडागत
११५	स्वास्थ्य चौकी व्यवस्थापन	वडा नं ७ माझगाउँ	१०००००	वडागत
११६	ट्रान्समीटर चोकदेखि गोतामेटोल चण्डी पैदल मार्ग निर्माण	वडा नं ७ गोतामेटोल	१०००००	वडागत
११७	पुरानोधाराचोक - पैम डाँडा पैदलमार्ग निर्माण	वडा नं ७ ह्वाँडी	१०००००	वडागत
११८	डाँडाघरदेखि गाउँस्कुलसम्म पैदलमार्ग निर्माण	वडा नं ७ भिचुक	१५००००	वडागत
११९	भिचुक दलितबस्ती संरक्षण	वडा नं ७ भिचुक	५००००	वडागत
१२०	पोथना खेलमैदान निर्माण	वडा नं ७ पोथना	१०००००	वडागत
१२१	तान्चोक खेलमैदान निर्माण	वडा नं ७ तान्चोक	१०००००	वडागत
१२२	नयाँवस्तीवाट मिलडाँडासम्म पैदलमार्ग निर्माण	वडा नं ७ माझगाउँ	१०००००	वडागत
१२३	माझगाउँ जनजाती शवदाह स्थल जाने पैदलमार्ग निर्माण	वडा नं ७ माझगाउँ	१०००००	वडागत
१२४	तोमिजुङ भँयर मन्दिर संरक्षण	वडा नं ७ तोमिजुङ	१०००००	वडागत
१२५	नै खोला आर्यघाट व्यवस्थापन	वडा नं ७ लान्द्रुक	१०००००	वडागत
१२६	भचेकबाट चण्डी हुँदै वडा कार्यालयसम्म पैदलमार्ग निर्माण	वडा नं ७ भचेक	१०००००	वडागत
१२७	भैरुम हुँदै झर्कुनासम्मको गोरेटोबाटो निर्माण	वडा नं ७ लान्द्रुक	१०००००	वडागत
१२८	स्याउलीबजार तमु मोहोरिया सडक स्तरोन्नती	वडा नं ८	१००००००	गापा
१२९	लाम्दुवाली सार्क्युँ दाङसिङ ग्रा.स. स्तरोन्नती	वडा नं ८	१००००००	गापा
१३०	जलकेनी खाउने दाङसिङ ग्रा.स. स्तरोन्नती	वडा नं ८	१००००००	गापा
१३१	बिरेठाँटी दाङसिङ मोहोरिया ग्रा.स. स्तरोन्नती	वडा नं ८	१००००००	गापा
१३२	महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविका क्षमता अभिवृद्धि	वडा नं ८	१०००००	वडागत
१३३	चौधुबाट भांगर जाने सिंडीबाटो निर्माण	वडा नं ८	१०००००	वडागत
१३४	कुटुम शिशु स्याहार सिंढीबाटो	वडा नं ८	१०००००	वडागत
१३५	एक्ले खाउने कुटुम सिंढीबाटो	वडा नं ८	१०००००	वडागत
१३६	बिरेठाँटी स्कुलदेखि झरुवासम्मको सिंढीबाटो	वडा नं ८	१०००००	वडागत
१३७	बिरेठाँटी स्कुलदेखि कलु ओडारसम्मको सिंढीबाटो	वडा नं ८	१०००००	वडागत
१३८	माइमन्दिर देखि स्कुलसम्मको सिंढीबाटो	वडा नं ८	१०००००	वडागत
१३९	माताठाँटी भित्रिबाटो	वडा नं ८	१०००००	वडागत
१४०	बिहानी आमा समुहको भवन सम्पन्न गर्ने	वडा नं ८	१०००००	वडागत

१४१	खिउं स्कुलदेखि मोटरबाटो सम्मको सिंढीबाटो	वडा नं ८	१०००००	वडागत
१४२	कोमेचे बराह मन्दिर पूर्वाधार बिकास	वडा नं ८	२०००००	वडागत
१४३	भैपरी तथा साना योजना	वडा नं ८	३०००००	वडागत
१४४	चण्डी मार्ग स्तरोन्नती	वडा नं ९	७०००००	गापा
१४५	मौजा ग्रा.स. स्तरोन्नती	वडा नं ९	४०००००	गापा
१४६	भुरुङ्दी युवा क्लव खेलमैदान निर्माण	वडा नं ९	४०००००	गापा
१४७	उल्लेरी नाङ्गेठाँटी सिंढी बाटो निर्माण	वडा नं ९	४०००००	वडागत
१४८	प्रगतिशिल उल्लेरी आमा समूह भ्यालढोका निर्माण	वडा नं ९	२५००००	वडागत
१४९	श्री भुमे युवा क्लव भवन मर्मत	वडा नं ९	२५००००	वडागत
१५०	नयाँगाउँ समाजघरमा सामाग्री खरिद	वडा नं ९	१५००००	वडागत
१५१	तिखेढुङ्गा ढल निकास	वडा नं ९	१५००००	वडागत
१५२	भैपरी तथा साना योजना	वडा नं ९	३०००००	वडागत
१५३	कान्छि बराह मन्दिर अगाडि ट्रष्ट निर्माण	वडा नं ९	१०००००	वडागत
१५४	सोत्रे सिमलबोट खानेपानि मुहान मर्मत	वडा नं ९	१०००००	वडागत
१५५	फ्रम्धो क्युमे मोटरबाटो स्तरोन्नती	वडा नं १०	५०००००	गापा
१५६	धाम्ले कोट गाउँ मोटरबाटो स्तरोन्नती	वडा नं १०	५०००००	गापा
१५७	धाम्ले फुलिबाङ मोटरबाटो स्तरोन्नती	वडा नं १०	५०००००	गापा
१५८	फुलिबाङ समाजघर मर्मत	वडा नं १०	१०००००	वडागत
१५९	चाने देखि धौ सम्म सिंढीबाटो निर्माण	वडा नं १०	२०००००	वडागत
१६०	मौजे पत्रमु भिरबाटो रेलिङ निर्माण	वडा नं १०	३०००००	वडागत
१६१	नमुनाआमा समुह भवन निर्माण	वडा नं १०	४०००००	वडागत
१६२	सिवै देखि मोदिखोला सिंढीबाटो निर्माण	वडा नं १०	२०००००	वडागत
१६३	कोल्टेभाटी खानेपानी पाईप खरिद	वडा नं १०	१०००००	वडागत
१६४	फुम्रोखुं मा.वि. वाईरिङ	वडा नं १०	५००००	वडागत
१६५	धुवाकोट टोलदेखि एकूसीलेन्ट चौतारी सिंढीबाटो	वडा नं १०	२०००००	वडागत
१६६	विविध तथा भैपरी योजना	वडा नं १०	१५००००	वडागत
१६७	घान्द्रुक तल गाउँ ढल निकास	वडा नं ११	५०००००	गापा
१६८	कोत्रोङ मेलाचे ग्रा.स. स्तरोन्नती	वडा नं ११	५०००००	गापा
१६९	उरी किम्रोङ खोला घुर्जुङ ग्रा.स. स्तरोन्नती	वडा नं ११	५०००००	गापा

१७०	११ नं. वडा भैपरी कोष	वडा नं ११	२०००००	वडागत
१७१	स्कुल गेटदेखि स्वास्थ्य चौकीसम्म बाटो निर्माण	वडा नं ११	२०००००	वडागत
१७२	डाँडागाँउ प्ले चौतारी खोल्सामा हेम्पाइप	वडा नं ११	२०००००	वडागत
१७३	उरी बाली संरक्षणका लागि काँडे तारबार	वडा नं ११	३०००००	वडागत
१७४	कत्रु देखि कोम्रोङ पर्यटन पदमार्ग निर्माण	वडा नं ११	२०००००	वडागत
१७५	घान्द्रुक विश्वकर्मा शवदाह निर्माण	वडा नं ११	२०००००	वडागत
१७६	घुर्जुङ शवदाह निर्माण	वडा नं ११	२०००००	वडागत

३) सामाजिक बिकास समिति

सामाजिक विकास समिति (शिक्षा स्वास्थ्य खानेपानी तथा सरसफाई संस्कृति प्रवर्द्धन लैगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण)		**४८३०००००
शिक्षा विकास कार्यक्रम	गापा	२५०००००
स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रम	गापा	१५०००००
खोप केन्द्र निर्माण	गापा	१००००००
स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रम	गापा	११५०००००
शिक्षक, ईसिडी शिक्षक तथा विद्यालय कर्मचारी तलब थप	गापा	१४७०००००
महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक लक्षित कार्यक्रम	गापा	२०५००००
नवप्रवर्द्धन साझेदारी कार्यक्रम	गापा	६००००००
युवा तथा खेलकुद कार्यक्रम	गापा	१५०००००
अन्नपूर्ण गाउँपालिका विभिन्न खानेपानी योजना	गापा	५५०००००
आयुर्वेद कार्यक्रम	गापा	४०००००
प्राविधिक तथा उच्च शिक्षा छात्रवृत्ति (विपन्न)	गापा	२०००००
परम्परागत धार्मिक संस्कृति संरक्षण (कोट मौला मन्दिर पूजा समेत)	गा पा	२५००००
स्काउटसँग सम्बन्धित कार्यक्रम	गापा	२०००००
युवा परिषद् सम्बन्धी कार्यक्रम	गापा	३०००००
आरोग्य केन्द्र	वडा नं १	१०००००
लोक सेवा आयोग कक्षा संचालन साझेदारी	गापा	२०००००
शिक्षक सेवा आयोग कक्षा संचालन साझेदारी	गापा	२०००००
पिपलबोट सामुदायिक वाचनालय जिर्णोद्धार	वडा नं २	२०००००
जम्मा		**४८३०००००

३.१ शिक्षा युवा तथा खेलकुद बिकास कार्यक्रमको बिस्तृत विवरण

क्र.स	कार्यक्रम तथा क्रियाकलाप	वार्षिक वजेट
१	शिक्षकहरूको व्यक्तिगत फाईल विवरण तयारी तथा तथ्याङ्क अध्यावधिक कासमु	६००००
२	दिवश मनाउने शिक्षक सम्मान, विद्यार्थी,अतिरिक्त कार्यक्रम समेत	१०००००
३	शैक्षिक पात्रो निर्माण	५००००
४	Iemis सम्बन्धि अभिमुखीकरण कार्यक्रम	५००००
५	विषय विशेषज्ञ छनोटको सूची अध्यावधिक तालिम	३००००
६	कक्षा ८ को परीक्षा सञ्चालन व्यवस्थापन खर्च नपुग र कक्षा कक्षा ५ को गाउँपालिका स्तरीय परीक्षा सञ्चालनका नतिजा विष्लेषण	३०००००
७	गाउँ पालिका स्तरीय प्रधानाध्यापक वैठक	१०००००
८	३ वटा स्रोतकेन्द्र प्रधानाध्यपक वैठक व्यवास्थापन खर्च, कार्यक्रम प्रवोधिकरण	१२००००
९	अंग्रेजी, विज्ञान, गणित, सामाजिक, नेपाली शिक्षकहरूलाई पुर्नताजगी तालिम माध्यमिक, निम्न माध्यमिक तह २/२ दिने	३०००००
१०	पुस्तकालय, विविध पुस्तक खरिद	७००००
११	गाउँपालिका स्तरीय शिक्षकको विच अतिरिक्त कृयाकलाप सञ्चालन	१०००००
१२	गाउँपालिका स्तरीय विद्यार्थी अतिरिक्त कृयाकलाप सञ्चालन शैक्षिक प्रर्दशनी, प्रतिभा पहिचान कार्यक्रम	१०००००
१३	भर्ना अभियान र विद्यालयसँग गाउँपालिका कार्यक्रम	५००००
१४	शैक्षिक योजना निर्माण	१०००००
१५	वाल मैत्री तालिम वालविकासका सहजकर्ताहरूका लागि	१५००००
१६	स्थानिय पाठ्यक्रम निर्माण	१८००००
१७	गाउँशिक्षा समिती वैठक	१२००००
१८	छपाई तथा प्रिन्टिङ	३००००
१९	ईन्धन खर्च, मर्मत	८००००
२०	साविकका गा.वि.स.का विद्यालयस्तरीय अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन	१८००००
२१	गरीव विद्यार्थी सहयोग	३००००
२२	विद्यालय, कार्यक्रम सञ्चालन अनुगमन तथा निरीक्षण	१५००००
२३	व्यवस्थापन खर्च	५००००
		२५०००००

युवा तथा खेलकुद

क्र.सं.	कार्यक्रम	रकम रु
१	राष्ट्रपति रनिङ सिल्ड प्रतियोगिता	४०००००
२	अध्यक्ष कप वडा स्तरीय फुटवल प्रतियोगिता	२०००००
३	अध्यक्ष कप वडा स्तरीय भलिवल प्रतियोगिता	२०००००
४	विभिन्न खेल प्रतियोतिका लागि सहयोग	१५००००
५	एक वडा एक खेल मैदान मर्मत	५५००००
		१५०००००

३.२ स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रमको बिस्तृत विवरण

क्र.स.	कार्यक्रमको नाम	अनुमानित रकम
१	नागडाँडा स्वास्थ्य चौकीमा ल्याब सामग्री तथा कर्मचारी	३८००००
२	स्वास्थ्य संस्थालाई अनुदान	४५००००
३	औषधी खरिद	२०००००
४	दै भ्र.भ.र सहयोगात्मक सुपरिबेक्षण	१२००००
५	अतिथि सत्कार तथा भैपरी खर्च	४००००
६	इन्धन तथा सवारी साधन मर्मत	६००००
७	छपाई तथा मसलन्द	१०००००
८	मासिक, अर्धबार्षिक र बार्षिक समिक्षा	५००००
९	सवारी साधन भाडा	१०००००
	रकम रु.	**१५००००० |**

३.३ महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक, अपाङ्ग लगायत अन्य समावेशी वर्ग लक्षित कार्यक्रमको बिस्तृत विवरण महिलातर्फ

१	उपाध्यक्षसँग महिला कार्यक्रम तथा बालबालिका लक्षित कार्यक्रम	११ लाख
२	दलित तथा जनजाति क्षमता विकास तथा सशक्तिकरण कार्यक्रम	५ लाख ५० हजार
४.	ज्येष्ठ नागरिक तथा अपांग लक्षित कार्यक्रम	१ लाख
५.	बाल सञ्जाल गठन तथा परिचालन	१ लाखत
६.	सामाजिक कुरीति उन्मूलन एवं लैङ्गिक उत्तरदायी बजेत परीक्षण	१ लाख
७.	अति विपन्न तथा असहाय अनाथ तथा हिंसामा परेकाको लागि सहयोग कोष	१ लाख
	जम्मा	**२० लाख ५० हजार**

४) वन वातावरण तथा बिपद् ब्यबस्थापन समिति

१	वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन समिति (वन तथा भुसंरक्षण जलाधर संरक्षण वातावरण संरक्षण जलवायु परिवर्तन फोहोरमैला व्यवस्थापन जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण विपद व्यवस्थापन वारुण यन्त्र संचालन (sanitary land fill sites)	
१	बिपद् ब्यबस्थापन कोष	५०३९०००
	जम्मा	**५०३९०००**

५) सुशासन तथा संस्थागत बिकास

	सुशासन तथा संस्थागत विकास (मानव संसाधन विकास, संस्थागत क्षमता विकास, राजस्व परिचालन, वित्तिय व्यवस्थापन संस्थागत, वित्तिय जोखिम न्युनिकरण सार्वजनिक सुनुवाइ सामाजिक परिक्षण आन्तरिक लेखा परिक्षण तथा आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली अन्तिम लेखा परिक्षण तथा बेरुजु फर्छ्यौट सेवा प्रवाह मापदण्ड निर्धारण, सेवा प्रवाहमा विद्युतिय सूचना प्रविधिको प्रयोग, नागरिक सन्तुष्टी सर्वेक्षण र अन्तरनिकाय समन्वय)	**३७००००० **
१	सामाजिक परीक्षण	४०००००
२	सार्वजनिक सुनुवाई चौमासिक	४०००००
३	आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कार्यविधि	३०००००
४	वडागत इन्टरनेट प्रवर्द्धन	३०००००
५	गाउँपालिका विशेष कार्यक्रम एवम् दिवस	३०००००
६	मेलमिलापकर्ताको अभिमुखीकरण एवम् मेलमिलाप केन्द्र स्थापना	३०००००
७	पदाधिकारी तथा कर्मचारी क्षमता विकास	५०००००
८	हेल्लो अन्नपूर्ण सूचना प्रणाली तथा तथ्याङ्क व्यवस्थापन (डाटा बैंक)	४०००००
९	Lisa/FRA अभिमुखिकरण तथा तथ्याङ्क प्रविष्टि	३०००००
१०	न्यायिक समिति तथा न्यायिक निरुपण कार्यक्रम	५०००००
	जम्मा	**३७००००० **

समपुरक अनुदान तर्फ (गाउँपालिकाको लागत सहभागिता)

क्र.सं.	आयोजना तथा कार्यक्रम	ठेगाना	विनियोजित रकम रु.
१	काँडे भदौरे सल्यान सडक स्तरोन्नति (लक्रेदेखि सल्यान खण्ड)	अन्नपूर्ण-०४	२०००००००
२	काँडे भदौरे सल्यान सडक स्तरोन्नति अन्नपूर्ण ३,४	अन्नपूर्ण-०३,०४	१६००००००
३	बिरेठाँटी तिखेढुंगा मुक्तिमार्ग सडक स्तरोन्नती	अन्नपूर्ण-०८,०९	५००००००
४	पर्यटन सूचना केन्द्र भवन निर्माण साझेदारी		२५०००००
	जम्मा		**४३५०००००
	कन्टिन्जेन्सी		४६०००००

संघीय बिशेष अनुदानतर्फ

क्र.स.	आयोजना तथा कार्यक्रम	ठेगाना	विनियोजित रकम रु.
१	नागडाँडा सिम्पाली ग्रामिण खानेपानी योजना		८७०००००
२	घान्द्रुक खानेपानी आयोजना		११००००००

प्रदेश बिशेष अनुदान तर्फ

क्र.स.	आयोजना तथा कार्यक्रम	ठेगाना	विनियोजित रकम रु.
१	शितगृह भवन निर्माण	अन्नपूर्ण-०२	५००००००

प्रदेश शसर्त अनुदान तर्फ

क्र.स.	आयोजना तथा कार्यक्रम	ठेगाना	विनियोजित रकम रु.
१	शहिद छलिमाया स्मृति हाइवे अस्पताल भवन निर्माण	अन्नपूर्ण-०६	५००००००

शसर्त अनुदानतर्फको कार्यक्रम (अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण)

अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण

स्थानीय तह				
आर्थिक वर्ष २०७९/८०				
				(रु.हजारमा)
शीर्षक /जिल्ला/कार्यक्रम				जम्मा
८०१०४३३४-अन्नपूर्ण गाउँपालिका				४३,६४,००
२६३३१	समानिकरण अनुदान			११,१९,००
३०५०१३९०१				११,१९,००
६.३.१.१	समानीकरण-न्युनतम अनुदान	नेपाल सरकार	नगद	३,२५,००
६.३.१.२	समानिकरण-सुत्रमा आधारित अनुदान	नेपाल सरकार	नगद	७,४१,००
६.३.१.३	समानिकरण-कार्यसम्पादनमा आधारित अनुदान	नेपाल सरकार	नगद	५३,००
२६३३२	सशर्त अनुदान (चालु)			२५,२४,००
३७१००१०१	रोजगार प्रवर्द्धन कार्यक्रम			२५,००
१.१.२.१३	तलब तथा सुबिधा- मनोसामाजिक परामर्शकर्ता	नेपाल सरकार	नगद	४,४६
१.१.२.९	तलब तथा सुबिधा -वित्तिय साक्षरता सहजकर्ता क्रार्यक्रम	नेपाल सरकार	नगद	४,४६
१.२.११.१	सामी परियोजना कर्यान्वयनको लागि स्थानीय सरकारको पदाधिकारी सँग समन्वय वैठक	नेपाल सरकार	नगद	४०
२.३.१८.७	स्थानीय तहको पार्श्वचित्रमा वैदेशिक रोजगार सम्बन्धी तथ्याङ्क संकलन गरी समावेश गर्ने	नेपाल सरकार	नगद	४,००
२.४.१.३	आप्रवासी स्रोत केन्द्रको कार्यालय संचालन/कर्मचारी भ्रमण खर्च/ शिरोभार खर्च	नेपाल सरकार	नगद	७७
२.५.७.१	रिटर्नी स्वयंम सेवक परिचालन	नेपाल सरकार	नगद	६,३२
२.६.५.३	समुदाय अभिमुखीकरण कार्यक्रम	नेपाल सरकार	नगद	१२

२.७.२५.१२३	स्थानीय तहमा क्रियाशिल कामदार संजनालाई सामग्री सहयोग	नेपाल सरकार	नगद	१०
२.७.२५.१२४	सरोकारवालाहरू सँगको अन्तरक्रिया तथा अभिमुखीकरण कार्यक्रम (प्रहरी /पत्रकार/ मिडिया परिचालन/स्थानीय जनप्रतिनिधी/स्थानीय तहको विषयगत शाखा जस्तै स्वास्थ शाखाका स्दस्यहरू/स्थानीयतहमा मनोसामाजिक विषयको दिगोपन/समुदायका अगुवाहरूलाई आप्रावसनको असर तथा प्रभाव, कामदारलाई सामाजिक बहिस्करण र प्रभाव न्यूनीकरण)	नेपाल सरकार	नगद	७६
२.७.२५.२	मनोसमाजिक परामर्श संचालन खर्च	नेपाल सरकार	नगद	९३
२.७.२५.३	वित्तिय साक्षरता क्रार्यक्रम संचालन खर्च	नेपाल सरकार	नगद	२,२५
२.७.२५.४	बैदेशिक रोजगारीमा जान चाहने सम्भावित कामदारहरूलाई गहन अभिमुखीकरण कार्यक्रम	नेपाल सरकार	नगद	३
२.८.१.३	सम्बन्धित सरोकारवालाहरूवाट परियोजना अनुगमन तथा मूल्याकंन	नेपाल सरकार	नगद	४०
३१२०१०११	कृषि विभाग			३५,००
१.१.२.२२	कृषि स्नातक करार	नेपाल सरकार	नगद	४,८०
२	फलफूल विकास कार्यक्रम			५,००
२.७.१५.१५९	फलफूल दशक विरुवा रोपण कार्यक्रम	नेपाल सरकार	नगद	५,००
७	राष्ट्रिय खाद्य सुरक्षा मिशन			२५,२०
२.७.१५.३७६	रैथाने बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	नेपाल सरकार	नगद	१०,००
२.७.१५.३८१	कृषि जैविक विविधता संरक्षण कार्यक्रम	नेपाल सरकार	नगद	१५,२०
३५०००००१४	सबैका लागि शिक्षा- आधारभूत तह			११,९८,००
२	फलफूल विकास कार्यक्रम			११,९८,००

१.१.३.३	आधारभूत तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तर्गतका शिक्षक/कर्मचारीहरू समेत)	नेपाल सरकार	नगद	११,९८,००
३५००००१५	माध्यामिक तह			३,६८,००
२	फलफूल विकास कार्यक्रम			३,६८,००
१.१.३.४	माध्यमिक तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षक लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षक/कर्मचारी, प्राविधिक धारका प्रशिक्षक समेत)	नेपाल सरकार	नगद	३,६८,००
३५००१८०१	विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना - (प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)			४,५०,००
२	फलफूल विकास कार्यक्रम			४,५०,००
१.१.४.१	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरूको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यबस्थापन अनुदान	एस.इ.एस.पी.	शोधभर्ना हुने ऋण	३२,३७
१.१.४.१	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरूको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यबस्थापन अनुदान	नेपाल सरकार	नगद	८९,४०
१.१.४.१	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरूको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यबस्थापन अनुदान	एस.इ.एस.पी.	शोधभर्ना हुने अनुदान	१५,९०
२.४.६.१	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान	नेपाल सरकार	नगद	१६,०३
२.४.६.१	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान	एस.इ.एस.पी.	शोधभर्ना हुने अनुदान	२,८५
२.४.६.१	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान	एस.इ.एस.पी.	शोधभर्ना हुने ऋण	५,८१

२.७.११.१	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	एस.इ.एस.पी.	शोधभर्ना हुने अनुदान	७,८६
२.७.११.१	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	एस.इ.एस.पी.	शोधभर्ना हुने ऋण	१६,००
२.७.११.१	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	नेपाल सरकार	नगद	४४,१३
२.७.१३.१०	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	नेपाल सरकार	नगद	२१,९९
२.७.१३.१०	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	एस.इ.एस.पी.	शोधभर्ना हुने ऋण	७,९७
२.७.१३.१०	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	एस.इ.एस.पी.	शोधभर्ना हुने अनुदान	३,९२
२.७.१३.११	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	एस.इ.एस.पी.	शोधभर्ना हुने ऋण	९४
२.७.१३.११	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	नेपाल सरकार	नगद	२,६०
२.७.१३.११	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	एस.इ.एस.पी.	शोधभर्ना हुने अनुदान	४६
२.७.१३.१३	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	एस.इ.एस.पी.	शोधभर्ना हुने ऋण	१९,२९
२.७.१३.१३	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	नेपाल सरकार	नगद	५३,२३

२.७.१३.१३	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	एस.इ.एस.पी.	शोधभर्ना हुने अनुदान	९,४८
२.७.१३.२३	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरूलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड ब्यवस्थापन	नेपाल सरकार	नगद	६,३६
२.७.१३.२३	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरूलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड ब्यवस्थापन	एस.इ.एस.पी.	शोधभर्ना हुने अनुदान	१,१३
२.७.१३.२३	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरूलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड ब्यवस्थापन	एस.इ.एस.पी.	शोधभर्ना हुने ऋण	२,३१
२.७.१३.४०	माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	एस.इ.एस.पी.	शोधभर्ना हुने ऋण	५,३६
२.७.१३.४०	माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	एस.इ.एस.पी.	शोधभर्ना हुने अनुदान	२,६३
२.७.१३.४०	माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	नेपाल सरकार	नगद	१४,८०
२.७.१३.४१	आधारमुत तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	एस.इ.एस.पी.	शोधभर्ना हुने अनुदान	१,२६
२.७.१३.४१	आधारमुत तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	नेपाल सरकार	नगद	७,०५
२.७.१३.४१	आधारमुत तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	एस.इ.एस.पी.	शोधभर्ना हुने ऋण	२,५६
२.७.१३.४९	कोभिड-१९ बाट पुगेको शैक्षिक क्षतिको परिपुरण तथा अन्य विपदको समयमा सिकाइ निरन्तरताका लागि कार्यक्रम	एस.इ.एस.पी.	शोधभर्ना हुने ऋण	९४
२.७.१३.४९	कोभिड-१९ बाट पुगेको शैक्षिक क्षतिको परिपुरण तथा अन्य विपदको समयमा सिकाइ निरन्तरताका लागि कार्यक्रम	एस.इ.एस.पी.	शोधभर्ना हुने अनुदान	४६

२.७.१३.४९	कोभिड-१९ बाट पुगेको शैक्षिक क्षतिको परिपुरण तथा अन्य विपदको समयमा सिकाइ निरन्तरताका लागि कार्यक्रम	नेपाल सरकार	नगद	२,६०
२.७.१३.५०	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाइ सामग्री तथा डिजिटल सिकाइ समाग्री व्यवस्थाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	नेपाल सरकार	नगद	११,७९
२.७.१३.५०	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाइ सामग्री तथा डिजिटल सिकाइ समाग्री व्यवस्थाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	एस.इ.एस.पी.	शोधभर्ना हुने अनुदान	२,१०
२.७.१३.५०	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाइ सामग्री तथा डिजिटल सिकाइ समाग्री व्यवस्थाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	एस.इ.एस.पी.	शोधभर्ना हुने ऋण	४,२८
२.७.१३.५१	सस्थागत क्षमता विकास,परीक्षा सञ्चालन एवम् विद्यार्थी मूल्याङ्कन	नेपाल सरकार	नगद	४,९५
२.७.१३.५१	सस्थागत क्षमता विकास,परीक्षा सञ्चालन एवम् विद्यार्थी मूल्याङ्कन	एस.इ.एस.पी.	शोधभर्ना हुने अनुदान	८८
२.७.१३.५१	सस्थागत क्षमता विकास,परीक्षा सञ्चालन एवम् विद्यार्थी मूल्याङ्कन	एस.इ.एस.पी.	शोधभर्ना हुने ऋण	१,७९
७.२.१.१	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि छात्रबृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	एस.इ.एस.पी.	शोधभर्ना हुने ऋण	६,३८
७.२.१.१	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि छात्रबृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	नेपाल सरकार	नगद	१७,०७
७.२.१.१	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि छात्रबृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	एस.इ.एस.पी.	शोधभर्ना हुने अनुदान	३,०७
३१४०१०११	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग			१६,००
२.१.८.१	एम. आई. एस. अपरेटर र फिल्ड सहायको लागि सञ्चार खर्च	आई डि ए	शोधभर्ना हुने ऋण	७
२.३.२.१	मेशिनरी आजार तथा फर्निचर मर्मत सम्भार (सेवा केन्द्र सञ्चालानार्थ)	आई डि ए	शोधभर्ना हुने ऋण	८४

२.४.१.४	मसलन्द सामान खरिद (सेवा केन्द्र सञ्चालानार्थ)	आई डि ए	शोधभर्ना हुने ऋण	१,८०
२.४.१४.३	सञ्चार सामाग्री प्रसारण तथा छपाई (सञ्चार र पँहुच अभियान सञ्चालान)	आई डि ए	शोधभर्ना हुने ऋण	१,५०
२.४.१४.५	विभागले उपलव्ध गराउने विधि/पद्दति अनुसार वडा स्तरबाट घटना दर्ता सप्ताह अभियान सञ्चालन	आई डि ए	शोधभर्ना हुने ऋण	३,५०
२.५.७.४	एम. आई. एस. अपरेटर र फिल्ड सहायक पारिश्रमिक, चाडपर्व खर्त तथा पोशाक खर्च	आई डि ए	शोधभर्ना हुने ऋण	६,५०
२.८.१.९	एम. आई. एस. अपरेटर र फिल्ड सहायक देनिक भ्रमण भत्ता/यातायात खर्च/ईन्धन	आई डि ए	शोधभर्ना हुने ऋण	१,२०
२.९.९.६	अन्य विविध खर्च - आयोजना, सामाजिक सुरक्षा तथा घटना दर्ता सम्बन्धी विभिन्न बैंठकको चियापान लगायतको खर्च	आई डि ए	शोधभर्ना हुने ऋण	५९
३७१००१०३	युवा रोजगारीका लागि रुपान्तरण पहल परियोजना			३७,००
२.४.१.५	रोजगार सेवा केन्द्रको सँचालन खर्च	आई डि ए	शोधभर्ना हुने ऋण	२,६५
२.५.३.५	रोजगार सहायकको तलब	आई डि ए	शोधभर्ना हुने ऋण	३,९३
२.५.३.६	रोजगार सहायको स्थानीय भत्ता	आई डि ए	शोधभर्ना हुने ऋण	११
२.५.३.७	रोजगार सहायकको पोशाक भत्ता	आई डि ए	शोधभर्ना हुने ऋण	१०
२.५.७.१०	प्राविधिक सहायकको पोसाक	आई डि ए	शोधभर्ना हुने ऋण	१०
२.५.७.८	प्राविधिक सहायकको तलव	आई डि ए	शोधभर्ना हुने ऋण	३,९३

२.५.७.९	प्राविधिक सहायकको स्थानीय भत्ता	आई डि ए	शोधभर्ना हुने ऋण	११
२.७.३.८	रोजगारी सृजना (आई.डि.ए.	आई डि ए	शोधभर्ना हुने ऋण	२६,०७
३१२००१०१	कृषि विकास रणनीति अनुगमन तथा समन्वय कार्यक्रम			८,००
२.५.७.२१	कृषि तथा पशु सेवाका एक गाँउ एक प्राविधिकहरूको तलव भत्ता	नेपाल सरकार	नगद	४,००
२.७.१५.१२९	किसान सूचीकरण कार्यक्रम	नेपाल सरकार	नगद	३,००
२.७.१५.१३०	कृषि, पशुपन्छी तथा मत्स्य तथ्याकं अध्यावधिक कार्यक्रम	नेपाल सरकार	नगद	१,००
३७१००१०२	प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम			१५,००
२.५.७.५	रोजगार संयोजकको तलव	नेपाल सरकार	नगद	४,९४
२.५.७.६	रोजगार संयोजकको स्थानीय भत्ता	नेपाल सरकार	नगद	१७
२.५.७.७	रोजगार संयोजकको पोसाक	नेपाल सरकार	नगद	१०
२.७.३.७	रोजगारी सृजना (नेपाल सरकार)	नेपाल सरकार	नगद	९,७९
३०७००१०६	लघु उद्यम विकास कार्यक्रम			३०,००
२.६.४.१४	सम्भाव्य उत्पादनको उत्पादकत्व र बजार प्रतिस्पर्धा बृद्धि गर्नका लागि कम्तिमा ५ जनाको समुहमा प्रबिधि हस्तान्तरण	नेपाल सरकार	नगद	१,४०
२.६.४.८५	गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७७ बमोजिम उद्यमीको स्तरोन्नती (आवश्यकता पहिचानका आधारमा पुनर्ताजगी र एडभान्स सीप विकास तालिम कार्यक्रम)	नेपाल सरकार	नगद	४,८०
२.६.४.८६	गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७७ बमोजिम लघु उद्यम विकास मोडेलमा नयाँ लघु उद्यमी सिर्जना गर्ने	नेपाल सरकार	नगद	२३,८०

३४३४१०११	राष्ट्रिय खेलकुद परिषद्			१,००
२.७.१४.१	राष्ट्रपति रनिङ्ग सिल्ड प्रतियोगिता (स्थानीय तहस्तरीय)	नेपाल सरकार	नगद	१,००
३१२००१०६	प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकिकरण परियोजना			१८,००
२.७.१५.३३९	आ.व. दृण्ठड/ठढ मा स्थापना भएको तरकारीबाली पकेट विकास कार्यक्रमको निरन्तरता	नेपाल सरकार	नगद	६,००
२.७.१५.३५९	आ.व. २०७९/८० मा नयाँ तरकारी बाली पकेट विकास कार्यक्रम सञ्चालन	नेपाल सरकार	नगद	१२,००
३६५००१०६	बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम			३,००
२.७.१६.१	पोषण संवेदनशील (खानेपानी तथा सरसफाइ, कृषि, पशुसेवा, महिला तथा बालबालिका, शिक्षा र शासकीय प्रवन्ध) क्षेत्रका कार्यक्रमहरू सञ्चानल)	नेपाल सरकार	नगद	१,५०
२.७.१६.२	पोपण विशेष (स्वास्थ्य) क्षेत्रका कार्यक्रम सञ्चालन	नेपाल सरकार	नगद	१,५०
३१२०२०११	पशु सेवा विभाग			३,००
२.७.१८.२३६	इपिडेमियोलोजिकल रिपोर्टिङ्ग	नेपाल सरकार	नगद	२०
२.७.१८.२४०	पशु सेवा विभाग र प्रादेशिक निकायमा पशुपन्छी तथ्यांक तथा पशु सेवाका कार्यक्रमको प्रगति रिपोर्टिङ	नेपाल सरकार	नगद	२०
२.७.१८.४०	कृत्रिम गर्भाधान मिसन कार्यक्रम	नेपाल सरकार	नगद	२,५०
२.७.१८.८८	पशुपन्छी रोगको अन्वेषण, नमुना सङ्कलन तथा प्रेषण	नेपाल सरकार	नगद	१०
३७००११०३	परिवार कल्याण कार्यक्रम			४०,००
२.७.२२.१००९२	मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम संन्चालन	नेपाल सरकार	नगद	१३,९९
२.७.२२.१०५०४	प्रजनन् रुग्णता स्वास्थ्य सेवा	नेपाल सरकार	नगद	१,००

२.७.२२.२१८	परिवार नियोजन किशोर किशोरी तथा प्रजनन् स्वास्थ्य कार्यक्रम	नेपाल सरकार	नगद	२,६०
२.७.२२.९५०४	पोषण कार्यक्रम	नेपाल सरकार	नगद	४,१४
२.७.२२.९५२०	मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम अन्तर्गत आमा सुरक्षा, गर्भवती, रक्तसंचार, उत्प्रेरणा सेवा, न्यानो झोला र निशुल्क गर्भपतन कार्यक्रम	नेपाल सरकार	नगद	७,३२
छ खोप				५,९५
२.७.२२.१०१४३	कोभिड १९ विरुद्ध खोप अभियान तथा बुस्टर खोप समेत संचालन व्यवस्थापन खर्च (पालिकास्तरिय योजना र पालिका तथा स्वास्थ्य सस्था स्तरिय सुपरिवेक्षण)	नेपाल सरकार	नगद	३,३६
२.७.२२.१०१५५	नियमित खोप सुदृढीकरण, पूर्ण खोप सुनिश्चतता र दीगोपनाको लागि सुक्ष्मयोजना अद्यावधिक २ दिन र सरसफाई प्रबर्द्धन प्याकेज पुर्नताजगी तालिम १ दिन गरी ३ दिन एवं पूर्णखोप न.पा., गा.पा. सुनिश्चितताको लागि स्थानिय तह, वडा, खोप समन्वय समिती तथा नवनिवार्चित जनप्रतिनिधिहरूको अभिमुखिकरण, स्वास्थ्यकर्मिबाट वडामा घरधुरी सर्वेक्षण, पालिकाबाट वडा भेरिफिकेसन, अनुगमन तथा घोषणा सभा व्यवस्थापन घोषणा बांकीमा घोषणा तथा घोषणा भएकामा दिगोपना कायम गर्ने व्यवस्थापन खर्च	नेपाल सरकार	नगद	२,५९
६ IMNCI कार्यक्रम				५,००
२.७.२२.१०५०२	CBIMNCI कार्यक्रम (कार्यक्रम समिक्षा, स्थलगत अनुशिक्षण, समता तथा पहुच कार्यक्रम)	नेपाल सरकार	नगद	५,००

३७००११०१	क्षयरोग नियन्त्रण			३,००
२.७.२२.१०२९२	आकस्मिक अवस्थामा औसधि एवं ल्याब सामाग्री ढुवानी, रेकर्डिङ तथा रिपोर्टिङका लागि फर्म फरमेट छपाइ, ई-टि.बि रजिस्टरअध्यावधिक, विश्व क्षयरोग दिवस सम्बन्धी कार्यक्रम, स्थलगत अनुशिक्षण तथा सुपरिवेक्षण, क्षयरोगका कार्यक्रमको अर्ध बार्षिक समिक्षा तथा कोहर्ट विश्लेषण	नेपाल सरकार	नगद	१,५६
२.७.२२.१०२९३	क्षयरोगका जोखिम समुह तथा स्वास्थ सेवाको पहुच कम भएका समुदायमा सकृय क्षयरोग खोजपडताल कार्यक्रम। घरपरिवारका सदस्यहरूको सम्पर्क परिक्षण, एवं पाँच वर्ष मुनिका बालबालिमा क्षयरोग रोकथाम सम्बन्धी टी.पि.टी. कार्यक्रम	नेपाल सरकार	नगद	१,१४
२.७.२२.१०२९५	कम्युनिटि डट्स कार्यक्रम कार्यक्रम संचालन, र स्वास्थ्यकर्मिहरू लाइ क्षयरोग मोडुलर तालिम	नेपाल सरकार	नगद	३०
३७००१११६	नर्सिङ तथा सामाजकि सुरक्षा सेवा र्कायक्रम			२७,००
२.७.२२.६७	राष्ट्रिय महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रम (पोशाक प्रोत्साहन, यातायात खर्च, वार्षिक समिक्षा गोष्ठी र दिवस मनाउने खर्च समेत)	नेपाल सरकार	नगद	२७,००
३७००११०५	महामारी रोग नियन्त्रण कार्यक्रम			१,००
२.७.२२.६८	कोभिड १९ लगायत विभिन्न महामारीजन्य रोगहरूको रोकथाम, नियन्त्रण तथा निगरानीका लागि सरोकारवालासँगको अन्तरक्रिया तथा RRT, स्वास्थ्यकर्मी परिचालन	नेपाल सरकार	नगद	८०

२.७.५.५	पशुपंक्षी आदीबाट हुने ईन्फुएन्जा, बर्ड फ्लु, AMR, सिष्टिसर्कोसिस, टक्सोप्लाज्मोसिस आदि विभिन्न सरुवारोग सम्बन्धि रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि सचेतना कार्यक्रम	नेपाल सरकार	नगद	२०
३७००१०१२	प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा			१,९२,००
२.७.२२.८८	स्थानीय तहका स्वास्थ्य चौकी, प्रा.स्वा.के. र अस्पतालहरूमा कार्यरत कर्मचारीहरूको तलव, महगी भत्ता, स्थानीय भत्ता, पोषाक लगायत प्रशासनिक खर्च समेत	नेपाल सरकार	नगद	१,९२,००
३७००१११५	उपचारात्मक सेवा कार्यक्रम			१६,००
२.७.२२.९४२१	आधारभूत तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको लागि औषधि खरिद	नेपाल सरकार	नगद	१३,६५
२.७.२२.९४२२	स्वास्थ्य चौकी (आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र) को न्युनतम सेवा मापदण्ड कार्यक्रम (अभिमुखीकरण, समिक्षा, फलो अप , अनुगमन तथा सुदृधिकरण समेत)	नेपाल सरकार	नगद	१,२५
२.७.२२.९४२३	आँखा, नाक, कान, घांटी तथा मुख स्वास्थ्य सम्वन्धि अभिमुखीकरण	नेपाल सरकार	नगद	१,१०
३७००११०७	स्वास्थ्य ब्यवस्थापन कार्यक्रम			३,००
२.७.२२.९४२४	पालिका स्तरमा स्वास्थ्य संस्थाहरूको मासिक बैठक, स्वास्थ्य कार्यक्रमहरूको डाटा भेरिफिकेशन एवं गुणस्तर सुधार साथै अर्धबार्षिक एवं बार्षिक समिक्षा	नेपाल सरकार	नगद	१,५५
२.७.२२.९४२५	स्वास्थ्य सूचना साथै आइ एम यू सुदृढीकरण कार्यक्रम	नेपाल सरकार	नगद	६५
२.७.२२.९४२६	कोभिड १९ को भ्याक्सिनको डिजिटाइजेशन तथा क्यू आर कोड प्रमाणिकरण	नेपाल सरकार	नगद	८०

३७००११०९	राष्ट्रिय स्वास्थ्य शिक्षा, सूचना तथा संचार केन्द्र			१,००
२.७.२२.९४२७	विद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा/आमा समूह तथा महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाहरूका लागि सामाजिक व्यवहार परिवर्तन कार्यक्रम	नेपाल सरकार	नगद	७५
२.७.२२.९४२९	सुर्तिजन्य पदार्थ तथा मध्यपान सेवनको न्यूनिकरण सम्बन्धी संचार कार्यक्रम	नेपाल सरकार	नगद	२५
३७००३१०२	आयुर्वेद सेवा कार्यक्रम			३२,००
२.७.२२.९७२६	औषधालयको तलब, भत्ता, संचालन खर्च तथा कार्यक्रम बजेट	नेपाल सरकार	नगद	३२,००
३३६००१०१	गरिब घरपरिवार पहिचान तथा परिचय-पत्र वितरण कार्यक्रम (गरिब लक्षित विशेष कार्यक्रम)			२,००
२.७.२८.४	गुनासो सुनुवाइ कार्यक्रम	नेपाल सरकार	नगद	२,००
२६३३४	समपुरक अनुदान			३,६०,००
३०५०१३९०१				३,६०,००
११.४.२२.१०९७१	काँडे भदौरे सल्यान सडक अन्नपूर्ण ३,४	नेपाल सरकार /आन्तरिक ऋण	नगद	१,६०,००
११.४.२२.३६७९	काडे भदौरे सल्यान सडक कास्की (लक्रेदेखि सल्यान खण्ड- केही भाग मात्र राखिएको)	नेपाल सरकार /आन्तरिक ऋण	नगद	२,००,००
२६३३६	सशर्त अनुदान (पुँजीगत)			१,६४,००
३४७०११०१	आवास व्यवस्था कार्यक्रम			५,००
११.१.२.१५४३	सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम :- गण्डकी प्रदेशको कास्की जिल्ला क्षेत्र नं. ३ अन्तर्गत अन्नपूर्ण गाउँपालिका - १४३ वटा (क्रमागत)	नेपाल सरकार /आन्तरिक ऋण	नगद	५,००
३५००१८०१	विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना - (प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि)			५९,००
२	फलफूल विकास कार्यक्रम			५९,००

११.१.२.४४५	केन्द्रबाट छनौट भएका नमुना विद्यालय, विशेष विद्यालयको क्रमागत भवन निर्माण तथा कक्षा ११ स्तोन्नति भएका प्राविधिक धार विद्यालयको ल्याव व्यवस्थापन अनुदान	एस.इ.एस.पी.	शोधभर्ना हुने ऋण	१४,००
११.१.२.४४५	केन्द्रबाट छनौट भएका नमुना विद्यालय, विशेष विद्यालयको क्रमागत भवन निर्माण तथा कक्षा ११ स्तोन्नति भएका प्राविधिक धार विद्यालयको ल्याव व्यवस्थापन अनुदान	नेपाल सरकार	नगद	३८,००
११.१.२.४४५	केन्द्रबाट छनौट भएका नमुना विद्यालय, विशेष विद्यालयको क्रमागत भवन निर्माण तथा कक्षा ११ स्तोन्नति भएका प्राविधिक धार विद्यालयको ल्याव व्यवस्थापन अनुदान	एस.इ.एस.पी.	शोधभर्ना हुने अनुदान	७,००
३७१००१०३	युवा रोजगारीका लागि रुपान्तरण पहल परियोजना			३,००
११.३.७.६	रोजगार सेवा केन्द्रको सुदृढिकरण (कम्प्यूटर, फर्निचर फिक्चर्स, क्यामरा, अन्य विद्युतीय उपकरण)	आई डि ए	शोधभर्ना हुने ऋण	३,००
३७००११०३	परिवार कल्याण कार्यक्रम			४,००
११.३.९.१३	Inj.Oxytocin भण्डारणका लागि ILR Refrigerator खरीद	नेपाल सरकार /आन्तरिक ऋण	नगद	४,००
३१३०११०२	खानेपानी सेवा विस्तार तथा पुनर्स्थापना कार्यक्रम			१५,००
११.४.१६.७१७	काहुँ पाउँदुर दलित वस्ति खा.पा.आ., अन्नपुर्ण ३, कास्की	नेपाल सरकार /आन्तरिक ऋण	नगद	५,००
११.४.१६.७१८	सल्यान खानेपानी निर्माण, अन्नपूर्ण-४ (कास्की)	नेपाल सरकार /आन्तरिक ऋण	नगद	१०,००
३०८००१०४	राष्ट्रिय ग्रामीण तथा नवीकरणीय उर्जा कार्यक्रम			८,००

११.४.२२.५९००	नवीकरणीय ऊर्जा प्रवधि जडान (वायोग्याँस/विद्युतीय चुलो/सुधारिएको चुलो/सौर्य ऊर्जा)	नेपाल सरकार /आन्तरिक ऋण	नगद	८,००
३२५०११०६	पर्यटन पूर्वाधार विकास आयोजना			२०,००
११.४.२२.८५३४	थाप्लेका भुमे धार्मिक तथा पर्यटन क्षेत्र पूर्वाधार अन्नपूर्ण ४ कास्की	नेपाल सरकार /आन्तरिक ऋण	नगद	१०,००
११.४.२२.८५३५	निलकण्ठेश्वर महादेव मन्दिर पर्यटन पूर्वाधार अन्नपूर्ण ४ साविक सल्यान ६ कास्की	नेपाल सरकार /आन्तरिक ऋण	नगद	१०,००
३६५०११०३	झोलुंगे पुल क्षेत्रगत कार्यक्रम			५०,००
११.४.८.२१२१	पुखोला मर्दी हिमाल झो.पु, सिउली मोदी खोला झो.पु. (बाढ़ी), हिन्कू देउराली छोम्रोंग खोला झो.पु. पहिरे खोला (सुनटारी) अन्नपूर्णा गा.पा-२, घट्रटेखोला साउनेकुना,किरून्जे नेरगु, धोती खोला. अन्नपूर्ण गाउँपालिका, कास्की	नेपाल सरकार /आन्तरिक ऋण	नगद	५०,००
२६३३७	विशेष अनुदान (पुँजीगत)			१,९७,००
३०५०१३९०१				१,९७,००
११.४.२२.१०३६१	नागडाँडा सिम्पाली ग्रामिण खानेपानी योजना	नेपाल सरकार	नगद	८७,००
११.४.२२.१०७२३	घान्द्रुक खानेपानी आयोजना	नेपाल सरकार	नगद	१,१०,००

भाग ६

आर्थिक ऐन, २०७९

प्रस्तावना :

अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले, नेपालको संविधानको धारा २२८ को उपधारा (२) बमोजिम अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको बाह्रौं गाउँ सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :** (१) यस ऐनको नाम "आर्थिक ऐन, २०७९" रहेको छ ।
२) यो ऐन २०७९ साल श्रावण १ गते देखि अन्नपूर्ण गाउँपालिका क्षेत्रमा लागू हुनेछ ।

२. **सम्पत्ति कर :** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ५५ बमोजिम आगामी आर्थिक वर्षहरूमा गाउँपालिका क्षेत्रभित्र सम्पत्ति कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

३. **भूमि कर (मालपोत) :** गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका जग्गामा अनुसूचि (१) बमोजिम भूमि कर (मालपोत) लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

४. **घर जग्गा बहाल कर :** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पूरै वा आंशिक तवरले बहालमा दिएकोमा त्यस्तो बहाल रकममा अनुसूचि (२) बमोजिम घर जग्गा बहाल कर लगाइने र असूल गरिनेछ ।

५. **जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर :** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले ऊन, खोटो, जडिबुटी, वनकस, कवाडी माल र प्रचलित कानूनले निषेध गरिएको जीवजन्तु बाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ, प्वाँख, छाला जस्ता बस्तुको व्यवसायिक कारोवार गरे वापत अनुसूचि (३) बमोजिमको कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

६. **व्यवसाय कर :** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा अनुसुचि (४) बमोजिम व्यवसाय कर तथा अनुसूचि (४.१) बमोजिम पटके व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

७. **सेवा शुल्क, दस्तुर :** गाउँपालिकाले निर्माण, संचालन वा व्यवस्थापन गरेका अनुसूचि (५) मा उल्लिखित स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराइएको सेवामा सेवाग्राहीबाट सोही अनुसूचिमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

८. **नक्सापास दस्तुर :** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र नक्सापास गर्दा अनुसूचि (६) बमोजिम नक्सापास दस्तुर तथा अनुसूचि (६.१) बमोजिम घर अभिलेखीकरण दस्तुर, नक्सापास किताब र अभिलेखीकरण किताब दस्तुर, नक्सापास नामसारी तथा नक्सापास संशोधन दस्तुर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

९. **विज्ञापन कर :** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूचि (७) बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुने छ ।

१०. **मनोरञ्जन कर :** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरञ्जन व्यवसाय क्षेत्रमा अनुसूचि (८) बमोजिम मनोरञ्जन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्था सोही बमोजिम हुनेछ ।

११. **पार्किङ्ग शुल्क :** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै सवारी साधनलाई पार्किङ सुविधा उपलब्ध गराए वापत अनुसूचि (९) बमोजिम पार्किङ शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

१२. **सडक मर्मत संभार शुल्क :** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र गाउँपालिकाले निर्माण गरेका सडकहरूमा संचालन हुने सवारी साधनलाई अनुसूचि (१०) बमोजिम सडक मर्मत संभार शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

१३. **प्राकृतिक स्रोत साधन उपयोग कर :** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र ढुङ्गा, गिट्टी, स्लेट, बालुवा, चुनढुङ्गा, खरीढुङ्गा, अभ्रख र दहत्तर बहत्तरमा अनुसूचि (११) बमोजिम प्राकृतिक स्रोत साधन उपयोग कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्था सोही बमोजिम हुनेछ ।

१४. **कर छुट :** गाउँपालिकाले अनुसूचि (१२) मा व्यवस्था भए बमोजिम कर छुटको व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

१५. **दण्ड जरिवाना :** गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र अनुसूचि (१३) मा व्यवस्था भए बमोजिम दण्ड जरिवाना गर्न सक्नेछ ।

१६. **कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धी कार्यविधि :** यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धी कार्यविधि गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुनेछ ।

अनुसूचि १ (दफा ३ सँग सम्बन्धित)		
भूमि कर (मालपोत)		
क्र.सं.	**भूमि कर (मालपोत)**	**दर रेट (रु.)**
१	सबै प्रकारको जग्गाको लागि न्यूनतम तथा प्रति रोपनी	२५

अनुसूचि २ (दफा ४ सँग सम्बन्धित)		
घर जग्गा बहाल कर		
क्र.सं.	**घर जग्गा बहाल कर**	**दर रेट (रु.)**
१	सम्झौतामा उल्लेखित मासिक भाडा रकमको	१० प्रतिशत

अनुसूचि ३ (दफा ५ सँग सम्बन्धित)		
जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर		
क्र.सं	**विवरण**	**दर रेट (रु.)**
१	ऊन प्रति के.जी	१०
२	खोटो प्रति क्विन्टल	५००
३	मृत जीवजन्तुको हाड प्रति क्विन्टल	२००
४	मृत जीवजन्तुको सिङ प्रति क्विन्टल	२००
५	मृत जीवजन्तुको प्वाख प्रति १० के.जी	१००
६	मृत जीवजन्तुको छाला प्रति वर्ग फिट	१००
७	हलुका कवाडी प्रति गाडी	३०००
८	हेवी कवाडी प्रति गाडी	५०००
९	यार्सागुम्बा लगायत स्वीकृत प्राप्त जडिबुटी संकलन प्रवेश शुल्क	स्थानीय : १५०० स्थानीय बाहेक : ५०००
१०	यार्सागुम्बा निकासी कर प्रति के.जी	१००००

अनुसूचि ४ (दफा ६ सँग सम्बन्धित)		
व्यवसाय कर		
क्र.सं.	**व्यवसायको किसिम**	**वार्षिक कर (रु.) (दर्ता/नविकरण)**
१	**व्यापारिक बस्तु**	
१	**मदिरा**	
	मदिराको डिलर	६०००
	मदिराको थोक विक्रेता	५०००
	मदिराको खुद्रा विक्रेता	४०००
२	**हल्का पेय पदार्थ**	
	हल्का पेय पदार्थको डिलर	३५००
	हल्का पेय पदार्थको थोक विक्रेता	२५००
	हल्का पेय पदार्थको खुद्रा विक्रेता	१५००
३	**पानी डिलर**	२०००
४	**सूर्तिजन्य पदार्थ**	
	सूर्तिजन्य पदार्थको डिलर	४०००
	सूर्तिजन्य पदार्थको थोक विक्रेता	२०००
	सूर्तिजन्य पदार्थको खुद्रा विक्रेता	१०००
५	**ज्वेलरी**	
	ज्वेलरी पसल क श्रेणी (मर्मत/कालिगड र खरिद बिक्री)	४०००
	ज्वेलरी पसल ख श्रेणी (मर्मत/कालिगड)	२०००
६	**औषधि**	
	औषधि खुद्रा पसल डाक्टर भएको	५०००
	औषधि खुद्रा पसल डाक्टर नभएको	३०००
	आयुर्वेदिक औषधि पसल	२०००
	एग्रोभेट पसल	३०००

७	**स्टेशनरी तथा पुस्तक**	
	स्टेशनरी तथा पुस्तक थोक विक्रेता	३०००
	स्टेशनरी तथा पुस्तक खुद्रा विक्रेता	२०००
	मुद्रण सामाग्री खरिद बिक्री	२०००
८	**डिपार्टमेन्ट स्टोर**	
	डिपार्टमेन्ट स्टोर	५०००
	डिपार्टमेन्ट स्टोर मदिरा सहितको	७०००
९	**इलेक्ट्रोनिक्स**	
	इलेक्ट्रोनिक्स सामानको थोक विक्रेता	५०००
	इलेक्ट्रोनिक्स सामानको खुद्रा विक्रेता	३०००
	मोवाइल पसल	३०००
	अडियो भिडियो क्यासेट पसल	१५००
१०	**इलेक्ट्रीकल/विद्युतीय सामाग्री**	
	इलेक्ट्रीकल सामानको थोक विक्रेता	४०००
	इलेक्ट्रीकल सामानको खुद्रा विक्रेता	३०००
११	**पुजा सामाग्री**	
	पुजा सामाग्रीको थोक विक्रेता	३०००
	पुजा सामाग्रीको खुद्रा विक्रेता	२०००
१२	**फलफुल तथा तरकारी**	
	फलफुल तथा तरकारीको थोक विक्रेता	३०००
	फलफुल तथा तरकारीको खुद्रा विक्रेता	२०००
१३	**मासु/फ्रेस हाउस**	
	मासुको थोक विक्रेता	५०००
	मासुको खुद्रा विक्रेता	२५००
१४	**दुध र दुध जन्य पदार्थ**	
	दुध र दुध जन्य पदार्थको थोक बिक्रेता	३०००
	दुध र दुध जन्य पदार्थको खुद्रा बिक्रेता	२०००

१५	**खाद्यान्न तथा किराना पसल**	
	खाद्यान्न सप्लायर्स	४०००
	किराना पसल(जम्मा पुँजी ५ लाख भएको)	१५००
	किराना पसल (जम्मा पुँजी ५ लाख भन्दा माथि १० लाख सम्म भएको)	२५००
	किराना पसल (जम्मा पुँजी १० लाख भन्दा माथि भएको)	३५००
१६	**आलु प्यास, लसुन, अदुवा थोक बिक्रेता**	३०००
१७	**कस्मेटिक**	
	कस्मेटिकको थोक विक्रेता	३०००
	कस्मेटिकको खुद्रा विक्रेता	२०००
१८	**मोटर पार्टस**	
	मोटर पार्टसको थोक विक्रेता	६०००
	मोटर पार्टसको खुद्रा विक्रेता	४०००
१९	**लुब्रीकेसन पसल**	२०००
२०	**धागो टाँक फस्नर (बटन सप)**	
	धागो टाँक फस्नरको थोक बिक्रेता	२०००
	धागो टाँक फस्नरको खुद्रा बिक्रेता	१०००
२१	**हार्डवयर**	
	हार्डवयर सामाग्रीहरूको थोक विक्रेता	१००००
	हार्डवयर सामाग्रीहरूको खुद्रा विक्रेता	७५००
२२	**पेट्रोल पम्प**	१००००
२३	**केरोसिन डिपो**	५०००
२४	**इटा बालुवा डिपो**	५०००
२५	**ग्यास सिलिण्डर**	
	ग्यास सिलिण्डरको डिलर वा सव डिलर	३०००
	ग्यास सिलिण्डरको खुद्रा विक्रेता	२०००
२६	**प्लाई तथा ग्लास**	
	प्लाई तथा ग्लासको थोक बिक्रेता	४०००

	प्लाई तथा ग्लासको खुद्रा बिक्रेता	३०००
२७	**भाँडा**	
	भाँडाको थोक बिक्रेता	४०००
	भाँडाको खुद्रा बिक्रेता	३०००
२८	**किटनाशक औषधि,मल तथा विउविजन**	
	किटनाशक औषधि, मल तथा विउविजनको थोक बिक्रेता	३०००
	किटनाशक औषधि, मल तथा विउविजनको खुद्रा बिक्रेता	२०००
२९	**कपडा**	
	कपडाको थोक बिक्रेता	५०००
	कपडाको खुद्रा बिक्रेता	३५००
	फेन्सी पसल	३५००
३०	**जुत्ता, चप्पल**	
	जुत्ता, चप्पलको थोक बिक्रेता	३०००
	जुत्ता, चप्पलको खुद्रा बिक्रेता	२०००
३१	**फ्लोरिङ तथा फर्निसिङ**	
	फ्लोरिङ तथा फर्निसिङको थोक बिक्रेता	५०००
	फ्लोरिङ तथा फर्निसिङको खुद्रा बिक्रेता	३५००
३२	**होम डेकोर पसल**	३५००
३३	**क्युरियो पसल**	३०००
३४	**गिफ्ट सामान बिक्री पसल खेलौना समेत**	२०००
३५	**आर्ट ग्यालरी**	३०००
३६	**मिठाई पसल**	१५००
३७	**चटपट पसल**	१०००
३८	**बेतवास सामाग्री पसल**	२०००
३९	**फलाम कृषि औजार पसल**	२०००
२	**सेवा व्यवसाय**	
१	निर्माण व्यवसाय (घ वर्ग) इजाजतपत्र शुल्क	३००००

२	निर्माण व्यवसाय (घ वर्ग) नविकरण	साउनदेखि असोज मसान्तसम्म : रु. १०,०००।-/कार्तिक देखि पौष मसान्तसम्म न्यूनतम नवीकरण शुल्कमा सोको अतिरिक्त थप १० प्रतिशत/माघ देखि चैत्र मसान्तसम्म न्यूनतम नवीकरण शुल्कमा सोको अतिरिक्त थप २० प्रतिशत / वैशाख देखि असार मसान्तसम्म न्यूनतम नवीकरण शुल्कमा सोको अतिरिक्त थप ३० प्रतिशत
३	निर्माण व्यवसाय (घ वर्ग) नामसारी	इजाजतपत्र शुल्क बराबर
४	टेलिफोन, मोवाइल, इन्टरनेट सेवा प्रदायक कम्पनी	१००००
५	ढुवानी सेवा	५०००
६	यातायात सेवा (ठूला सवारी)	५०००
७	यातायात सेवा (साना सवारी)	३०००
८	हेलिकप्टर सेवा दर्ता	१०००००
९	हेलिकप्टर प्रति उडान	३०००
१०	ब्युटि पार्लर	२०००
११	मसाज ,साउना	२०००
१२	हेयर कटिङ शैलुन	१५००
१३	पार्टी प्यालेस	८०००
१४	टेन्ट हाउस	५०००
१५	क्याटिरिङ्ग	५०००
१६	टेन्ट हाउस र क्याटिरिङ्ग	७०००
१७	केवल च्यानल प्रशारण सेवा	७५००
१८	मोवाइल टावर	१००००
१९	एफ एम, रेडियो	५०००
२०	फोटो स्टुडियो भिडियो समेत	३०००

२१	कम्प्युटर डिजाइन सेवा	२०००
२२	**खाजा घर**	
	खाजा घर (जम्मा पुँजी ५ लाख सम्म भएको)	१०००
	खाजा घर (जम्मा पुँजी ५ लाख भन्दा माथि १० लाख सम्म भएको)	२०००
	खाजा घर (जम्मा पुँजी १० लाख भन्दा माथि भएको)	३०००
२३	चिया, कफि पसल	१५००
२४	कफि मेसिन सहितको कफी पसल	२०००
२५	ड्राइभिङ इन्टिच्युट	४०००
२६	सिलाई कटाई	१५००
२७	सिलाई कटाई कपडा पसल सहित	३०००
२८	पशु बध स्थल	५०००
२९	रियल स्टेट	५०००
३०	घर कन्स्ट्रक्सन	४०००
३१	पुल हाउस	४०००
३२	जिम हाउस	३०००
३३	टि.भी फ्रिज मर्मत सेन्टर	३०००
३४	मोवाइल मर्मत सेन्टर	३०००
३५	रेडियो घडी मर्मत सेन्टर	२०००
३६	जुत्ता चप्पल मर्मत सेन्टर	१०००
३७	मोटर साइकल वर्कसप	२०००
३८	गाडी वर्कसप	४०००
३९	इलेक्ट्रीसियन/प्लम्बिङ सेवा	२०००
४०	फलफूल तथा तरकारी संकलन तथा बजारीकरण केन्द्र	२०००
३	**वित्तिय सेवा**	
१	वाणिज्य बैंकको प्रति शाखा कार्यालय	१५०००
२	विकास बैंकको प्रति शाखा कार्यालय	१००००
३	वित्त कम्पनीको प्रति शाखा कार्यालय	८०००
४	लघुवित्त कम्पनीको प्रति शाखा कार्यालय	५०००
५	विमा कम्पनी प्रति शाखा कार्यालय	४०००

६	वित्तीय सहकारी /बहुउद्देश्यीय सहकारी प्रति शाखा कार्यालय	४०००
७	कृषि सहकारी प्रति शाखा कार्यालय	२५००
८	मुद्रा सटही प्रति शाखा कार्यालय	२५००
४	**शिक्षा सेवा**	
१	निजी माध्यामिक विद्यालय दर्ता	१००००
२	निजी आधारभुत विद्यालय दर्ता	८०००
३	निजी पूर्व प्राथमिक विद्यालय दर्ता	७०००
४	मन्टेस्वरी तथा शिशु स्यार केन्द्र	४०००
५	भाषा प्रशिक्षण	४०००
६	कम्युटर तालिम केन्द्र	४०००
७	होस्टेल	४०००
८	कोचिª सेन्टर	३०००
५	**स्वास्थ्य सेवा**	
१	क्लिनिक	३०००
२	डेन्टल होम	३०००
३	प्याथोलोजी (दिसा, पिसाव, रगत जाँच क्लिनिक	३०००
४	फिजियोथेरापी	३०००
५	एक्सरे क्लिनिक	३०००
६	**विशेषज्ञ सेवा**	
१	इन्जिनियरिङ परामर्श सेवा फर्म (पटके) (धरौटी बापत रु.१०,००० बुझाउनु पर्नेछ)	३०००
	इन्जिनियरिङ परामर्श सेवा फर्म(बार्षिक) (धरौटी बापत रु.१०,००० बुझाउनु पर्नेछ)	५०००
२	कानून व्यवसायी	३०००
३	लेखापरीक्षण सेवा	३०००
४	अनुसन्धान तथा सेवा परामर्श दाता	३०००
५	विमा एजेन्ट	३०००
६	पशु चिकित्सक	३०००

७	चिकित्सक	३०००
८	सर्भेयर	३०००
९	ज्योतिष सेवा	३०००
१०	नोटरी पब्लिक अनुवादक	३०००
७	**उद्योग**	
क	**पर्यटन तथा पर्यटन मूलक उद्योग**	
१	होटल, लज एण्ड रेष्टुरेन्ट (क श्रेणी -१० कोठा र सो भन्दा बढी भएको) सबै वडा	६०००
२	होटल, लज एण्ड रेष्टुरेन्ट (ख श्रेणी -६ कोठा देखि ९ कोठासम्म भएको) सबै वडा	४०००
३	होटल, लज एण्ड रेष्टुरेन्ट (ग श्रेणी -१ देखि ५ कोठा सम्म भएको) सबै वडा	३०००
४	होटल (बस्ने सुविधा नभएको) र रेष्टुरेन्ट	३०००
५	रिसोर्ट प्रति शाखा	१५०००
६	होमस्टे दर्ता	१०००० (गण्डकी प्रदेश सरकारको होमस्टे संचालन कार्यविधि,२०७५ अनुसार
७	सामूहिक होमस्टे दर्ता अन्तर्गतको व्यक्तिगत होमस्टे व्यवसाय दर्ता प्रमाणपत्र दस्तुर	१०००
८	होमस्टे नविकरण	२०००
९	फार्मस्टे	१००००
१०	फार्मस्टे नवीकरण	२०००
११	कोयोकिङ	२५००
१२	क्यानोइङ्ग	२५००
१३	ट्रेकिङ्ग	२५००
१४	बन्जी जम्पिङ्ग	५०००

१५	जिपफ्लायर	५०००
१६	च्याफ्टीङ्ग	२५००
१७	टुर एण्ड ट्राभल्स सेवा	२५००
१८	निजी जग्गामा पिकनिक स्पोर्ट दर्ता	२५००
ख	**कृषिमा आधारित उद्योग**	
१	कुटानी पेलानी मिल	२०००
२	मसला चिउरा मिल	२०००
३	पाउरोटी, बेकरी, चाउमिन उद्योग	२०००
४	कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	१०००
५	डेरी	२०००
६	शित भण्डार	२०००
७	दाना उद्योग	२०००
८	खाद्य प्रशोधन उद्योग	२०००
९	सुकुटी उद्योग	२०००
१०	अल्लो प्रशोधन उद्योग	३०००
ग	**उत्पादन मूलक उद्योग**	
१	छापाखाना	३०००
२	प्लाई उड	३०००
३	ग्रील/मेटल/आल्मुनियम	५०००
४	कागज	२०००
५	कापी	२०००
६	व्लक	५०००
७	कटिङ ढुङ्गा	५०००
८	कपास	३०००
९	पानी	५०००
१०	सावुन	४०००
११	इटा	५०००
१२	समिल, प्लाइउड फर्निचर उद्योग	५०००

१३	क्रसर उद्योग	क वर्ग रु. ५००००० , ख वर्ग ४००००० , ग वर्ग रु.३०००००
३	**घरेलु कुटीर उद्योग**	१०००
८	**सावजनिक/पर्ती जग्गामा संचालित व्यवसाय**	
१	सार्वजनिक/पर्ती जग्गामा संचालित रिसोर्ट प्रति शाखा	५००००
२	सार्वजनिक/पर्ती जग्गामा संचालित पार्टी प्यालेस	३००००
३	सार्वजनिक/पर्ती जग्गामा पिकनिक स्पोर्ट दर्ता	५०००
४	सार्वजनिक/पर्ती जग्गामा संचालित **होटल,लज एण्ड रेष्टुरेन्ट** (क श्रेणी १० कोठा र सो भन्दा बढी भएको) **(वडा नं.६ को अष्ट्रेलियन क्याम्प,वडा नं. ७, वडा नं. ९ को उल्लेरी, बनठाँटी र नागी ठाँटी, वडा नं. १० र वडा नं. ११)**	३००००
५	सार्वजनिक/पर्ती जग्गामा संचालित **होटल,लज एण्ड रेष्टुरेन्ट** (ख श्रेणी ६ देखि ९ कोठासम्म भएको) **(वडा नं.६ को अष्ट्रेलियन क्याम्प,वडा नं. ७, वडा नं. ९ को उल्लेरी, बनठाँटी र नागी ठाँटी, वडा नं. १० र वडा नं. ११)**	२००००
६	सार्वजनिक/पर्ती जग्गामा संचालित **होटल,लज एण्ड रेष्टुरेन्ट** (ग श्रेणी १ देखि ५ कोठासम्म भएको), रेष्टुरेन्ट तथा साना व्यवसाय समेत **(वडा नं.६ को अष्ट्रेलियन क्याम्प,वडा नं. ७, वडा नं. ९ को उल्लेरी, बनठाँटी र नागी ठाँटी, वडा नं. १० र वडा नं. ११)**	१००००
७	सार्वजनिक/पर्ती जग्गामा संचालित **होटल,लज एण्ड रेष्टुरेन्ट** (क श्रेणी १० कोठा र सो भन्दा बढी भएको) (वडा नं.६ को अष्ट्रेलियन क्याम्प,वडा नं. ७, वडा नं. ९ को उल्लेरी, बनठाँटी र नागी ठाँटी, वडा नं. १० र वडा नं. ११ **बाहेक सबै वडा तथा स्थानहरू)**	१५०००
८	सार्वजनिक/पर्ती जग्गामा संचालित **होटल,लज एण्ड रेष्टुरेन्ट** (ख श्रेणी ६ देखि ९ कोठासम्म भएको) (वडा नं.६ को अष्ट्रेलियन क्याम्प,वडा नं. ७, वडा नं. ९ को उल्लेरी, बनठाँटी र नागी ठाँटी, वडा नं. १० र वडा नं. ११ **बाहेक सबै वडा तथा स्थानहरू)**	१००००

९	सार्वजनिक/पर्ती जग्गामा संचालित **होटल,लज एण्ड रेष्टुरेन्ट** (ग श्रेणी १ देखि ५ कोठासम्म भएको), रेष्टुरेन्ट तथा साना व्यवसाय समेत (वडा नं.६ को अष्ट्रेलियन क्याम्प,वडा नं. ७, वडा नं. ९ को उल्लेरी, बनठाँटी र नागी ठाँटी, वडा नं. १० र वडा नं. ११ **बाहेक सबै वडा तथा स्थानहरू)**	५०००
९	**माथि उल्लेख नभएका उद्योगको हकमा**	
१	ठूला उद्योग	१००००
२	मझौला उद्योग	६०००
३	साना उद्योग	३०००

१०.उल्लेखित कर/शुल्क/दस्तुर असूल उपर गर्दा देहाय बमोजिम गरिनेछ ।

क. एक भन्दा बढी व्यवसाय सँगै संचालन भई सँगै दर्ता गरेमा मुख्य व्यवसायको वार्षिक कर (दर्ता/नविकरण) लाई मान्यता दिईनेछ र अतिरिक्त थप रु.१००० वार्षिक करमा जोडिनेछ ।

ख. बक्यौता रकम र जरिवानाको हिसाव गर्दा चालु आ.व.को करको दररेटलाई आधार लिइनेछ ।

ग. माथि उल्लेख नभएको व्यवसायको हकमा मिल्दो जुल्दो व्यवसायको वार्षिक कर वा गाउँपालिकाको निर्णय बमोजिम हुनेछ ।

घ. सार्वजनिक जग्गा संरक्षण तथा उपयोग सम्बन्धी कार्यविधि तर्जुमा भई लागू नभएसम्मको लागि र आ.व.२०७८/०७९ सम्मको बक्यौता रकमका लागि सार्वजनिक/पर्ती जग्गामा संचालित व्यवसायहरूको लागि साविक बमोजिमकै व्यवसाय दर्ता कर लिइनेछ तथा सो कार्यविधि लागू भए पछि कार्यविधिमा व्यवस्था भए बमोजिम सार्वजनिक जग्गा उपयोग गरे बापतको सार्वजनिक जग्गा उपयोग शुल्क/दस्तुर र व्यवसाय दर्ता कर अन्य व्यवसाय सरह नै लिइनेछ ।

अनुसूचि ४.१ (दफा ६ सँग सम्बन्धित)

पटके व्यवसाय कर

क्र.सं.	विवरण	दर रेट (रु.)
१	लत्ता सामान गाडीबाट घुमाएर बेच्नेलाई प्रति दिन	१००
२	खाद्यान्न खुद्रा सामान गाडीबाट घुमाएर बेच्नेलाई प्रति दिन	१००
३	आलु तरकारी सामान गाडीबाट घुमाएर बेच्नेलाई प्रति दिन	१००
४	पोका/झोला सामान घुमाएर बेच्नेलाई प्रति दिन	२०
५	मोटर साइकलबाट सामान बेच्नेलाई प्रति दिन	५०
६	राँगा भैंसी बंगुर प्रति गोटा	१००
७	खसी बोका प्रति गोटा	५०
८	हाँस कुखुरा पन्छी प्रति गोटा	१०
९	कपडा पेल्ने मेसिन प्रयोग गरी विभिन्न ठाउँमा घुम्ती टोली मार्फत पुराना कपडा पेली वा धुलाई गरी रुवा उत्पादन गर्ने र माग बमोजिम सिरक, डस्ना, तकिया, चकटी उत्पादन गर्ने प्रति मेसिन प्रति दिन	२५०

अनुसूचि ५ (दफा ७ सँग सम्बन्धित)			
सेवा शुल्क, दस्तुर			
क्र.सं.	**विवरण**	**दर (रु.)**	**कैफियत**
	सीफारिस/प्रमाणित		
१	व्यवसाय दर्ता/दर्ता खारेजीको लागि सीफारिस	५००	कृषि र पशुपालन सम्बन्धी व्यवसाय दर्ता सीफारिस निशुल्क
२	उद्योग दर्ताको लागि सीफारिस	५००	
३	संघ संस्था, समूह दर्ता/नविकरणको लागि सीफारिस	३००	
४	व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रमाणपत्र संशोधनका लागि वडा कार्यालयबाट गाउँपालिकामा अनुमति माग सीफारिस	निशुल्क	
५	व्यक्तिगत घटना दर्ता संशोधनका लागि गाउँपालिकाबाट वडा कार्यालयलाई अनुमति	५००	प्रति घटना दर्ता संशोधन अनुमति
६	व्यक्तिगत घटना दर्तासँग सम्बन्धित सीफारिस (नेपाली र अंग्रजी दुवै)	३००	
७	स्थाइ बसोवास सम्बन्धि सीफारिस	३००	
८	ट्राभल डकुमेन्ट सीफारिस	५००	
९	अदालतमा हकवाला सीफारिस	१०००	
	पेन्सन कार्ड वा सो सम्बन्धि सीफारिस		
१०	नेपाली संघ संस्थासँग सम्बन्धित	३००	प्रति चलानी
११	विदेशी संघ संस्थासँग सम्बन्धित	५००	
	नागरिकता/नाबालक परिचय पत्र सम्बन्धि सीफारिस		
१२	वंशजको नागरिकता सीफारिस	३००	
१३	अंगिकृत नागरिकता सीफारिस	१०००	
१४	नागरिकताको प्रतिलिपि सीफारिस	३००	
१५	नाबालक परिचय पत्र सीफारिस	३००	

	जग्गा प्रशासनसँग सम्बन्धित सीफारिस		
१६	नामसारी सीफारिस	५००	
१७	कित्ता काट सीफारिस	१०००	
१८	अपुताली सम्बन्धि सीफारिस	१०००	
१९	जग्गाधनी प्रमाण पुर्जामा विवरण संशोधन सीफारिस	५००	
२०	जग्गाधनी प्रमाण पुर्जामा फोटो टाँस र नागरिकता नं कायम सीफारिस	५००	
२१	जग्गाधनी प्रमाण पुर्जाको प्रतिलिपि सीफारिस	५००	
२२	घर कायम सीफारिस	५००	
२३	हकवाला संरक्षण सम्बन्धि सीफारिस	५००	
२४	चार किल्ला सीफारिस	५००	थप प्रति कित्ता थप रु. १००
	घर बाटो सीफारिस		
	भूपी शेरचन राजमार्गको दायाँ बायाँ		
२५	बाटो मात्र सीफारिस	१०००	थप प्रति कित्ता बाटो मात्र सीफारिस थप रु. १०० र थप प्रति कित्ता घर बाटो दुवै सीफारिस थप रु. ३००
२६	घर र बाटो दुवै सीफारिस	१५००	
	गा.पा. रिङरोड भित्री शाखा बाटाको दायाँ बायाँ		
२७	बाटो मात्र सीफारिस	५००	थप प्रति कित्ता बाटो मात्र सीफारिस थप रु. ५० र थप प्रति कित्ता घर बाटो दुवै सीफारिस थप रु. १५०
२८	घर र बाटो दुवै सीफारिस	१०००	
	मोटर बाटोमा नपर्ने सबै		

२९	बाटो मात्र सीफारिस	३००	थप प्रति कित्ता बाटो मात्र सीफारिस थप रु.२५ र थप प्रति कित्ता घर बाटो दुवै सीफारिस थप रु. ७५
३०	घर र बाटो दुवै सीफारिस	८००	
	रुख कटान अनुमतिका लागि सीफारिस		
३१	निजी जग्गा/बनमा प्रति रुख	१००	
३२	सामुदायिक बनमा प्रति रुख	२००	
३३	सार्वजनिक बनमा प्रति रुख	२००	
	विद्युत सम्बन्धि सीफारिस		
३४	विद्युत जडान सम्बन्धी सीफारिस घरयासी प्रयोजन (जग्गाधनी प्रमाण पुर्जा पेश गर्नेको हकमा)	३००	
३५	विद्युत जडान सम्बन्धी सीफारिस घरयासी प्रयोजन (अव्यवस्थित बसोबास)	५००	
३६	विद्युत जडान सम्बन्धि सीफारिस (१५ एमपियर भन्दा माथि)	१५००	
३७	निजी जग्गाको विद्युत पोल सार्ने सम्बन्धी सीफारिस प्रति पोल	३००	
३८	विद्युत मिटर स्थानान्तरण सम्बन्धी सीफारिस	३००	
३९	टेलिफोन जडान सम्बन्धि सीफारिस	३००	
४०	धारा जडान सम्बन्धि सीफारिस	३००	
४१	विद्युत, टेलिफोन, खानेपानी सम्बन्धि नामसारी सीफारिस	३००	
४२	चारित्रिक सीफारिस	५००	विद्यार्थीलाई रु. ३००
४३	छात्रबृति सम्बन्धि सीफारिस	निशुल्क	
४४	अपाङ्गता, सामाजिक सुरक्षा भत्ता, सार्वजनिक सरोकार सम्बन्धी सीफारिस	निशुल्क	
४५	नाता प्रमाणित	३००	

४६	अविवाहित प्रमाणित	५००	
४७	कर चुक्ता प्रमाणपत्र	५००	
	आयस्रोत प्रमाणित		
४८	स्वदेशी प्रयोजनका लागि आयस्रोत प्रमाणित	न्यूनतम ५ लाख सम्म रु. ५०० , थप प्रति लाख थप रु.१००	
४९	विदेशी प्रयोजनका लागि आयस्रोत प्रमाणित	न्यूनतम १० लाख सम्म रु. १००० , थप प्रति लाख थप रु.२००	
५०	ठेगाना प्रमाणित (नेपाली र अंग्रेजी दुवै)	३००	
५१	अन्य साधारण सीफारिस (तोकिएको बाहेक)	३००	
५२	**धितो मूल्यांकन दस्तुर**	प्रमाणित धितो रकमको प्रति हजार रु.१ (एक)	
५३	अंग्रेजी रुपान्तरण सबै कागजात	सम्बन्धित दररेटमा थप रु. ५००	व्यक्तिगत घटना दर्तासँग सम्बन्धित सीफारिस र ठेगाना प्रमाणित बाहेक
	सर्जमिन शुल्क		
५४	सर्जमिन मुचुल्का प्रमाणीकरण शुल्क (वडा कार्यालयको तर्फबाट काम तामेली गर्नुपर्ने बाहेक)	३००	
५५	वडा कार्यालयको तर्फबाट काम तामेली गर्नुपर्ने सर्जमिन मुचुल्का शुल्क	५००	
५६	छाप दस्तुर प्रति कागजात	३००	
५७	व्यक्तिगत घटना दर्ताको विलम्ब शुल्क	२००	राष्ट्रिय परिचय पत्र तथा पञ्जीकरण नियमावली,२०७७ अनुसार

५८	व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रमाणपत्रको नक्कल दस्तुर	५००	
५९	व्यक्तिगत घटना दर्ता किताब हेरेको दस्तुर	२००	
	भरुवा बन्दुक नविकरण दस्तुर		
६०	जिल्लाभर	५००	
६१	नेपाल भर	१०००	
	शिक्षक सरुवा/सरुवा सहमति		
६२	गाउँपालिका भित्र सरुवा शुल्क	५००	
६३	जिल्ला भित्र सरुवा सहमति	१०००	
६४	जिल्ला बाहिर सरुवा सहमति	२०००	
	निजी विद्यालय सञ्चालन अनुमति		
६५	कक्षा १ सम्म	५०००	
६६	कक्षा ६ सम्म	१००००	
६७	कक्षा ९ सम्म	१५०००	
६८	कक्षा ११ सम्म	२५,०००	
६९	थप कक्षा सञ्चालन अनुमति प्रति कक्षा	२०००	
	शिक्षक नियुक्ति अभिलेखीकरण		
७०	प्रा.वि	५००	
७१	नि.मा.वि	७००	
७२	मा.वि	१०००	
	औषधी उपचारको लागि ल्याएका पशुपंक्षीहरूको दर्ता शुल्क		
७३	ठूलो पशु (आन्तरिक परजीवि विरुद्धको औषधि-anthelminthies बापत थप रु.३० प्रति पशु)	२०	गाई, भैसी,गोरु, घोडा, खच्चड, चौरी, आदि प्रति पशु
७४	सानो पशु	५	बाख्रा, बंगुर, भेडा, च्याङग्रा, आदि प्रति पशु
७५	घरपालुवा जनावर	५०	कुकुर, बिरालो, आदि प्रति पशु
७६	पंक्षी	१	कुखुरा, हाँस, टर्कि, परेवा आदि प्रति पंक्षी
७७	कन्सुलर प्रमाणित	५००	प्रति कागजात

७८	प्लटिङ सेवा शुल्क	भूमिकर (मालपोत) मुल्यांकनको ०.१ %	
७९	परीक्षा सम्बन्धी दरखास्त फाराम शुल्क	१००	
८०	परीक्षा दस्तुर	श्रेणी विहिन रु.४००, सहायक स्तर रु.७००, अधिकृत स्तर रु.१००० र प्रत्येक समावेशी समूहको लागि थप रु.२००	
८१	एक्साभेटर सञ्चालन अनुमति प्रति दिन	१०००	सो सम्बन्धी वडा कार्यालयको सीफारिस दस्तुर निशुल्क
८२	जे.सि.वि. सञ्चालन अनुमति प्रति दिन	५००	
८३	जग्गा नाप जाँच शुल्क (अमिन सेवा शुल्क)	२०००	थप प्रति कित्ता थप रु.५००
८४	संघ सस्था, समूह,समिति दर्ता दस्तुर	१०००	
८५	संघ संस्था, समूह, समिति नविकरण दस्तुर	५००	
८६	संघ संस्था, समूह, समिति, घ वर्ग निर्माण व्यवसायको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि दस्तुर	५००	
८७	संघ संस्था, समूह, समिति, घ वर्ग निर्माण व्यवसायको प्रमाणपत्रको संशोधन प्रतिलिपि दस्तुर	१०००	
८८	सहकारीको कार्यक्षेत्र विस्तार अनुमति/प्रदेशमा दर्ता भई गा.पा.मा संचालन अनुमति	वार्षिक कर बराबर	
८९	व्यवसाय दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि दस्तुर	५००	
९०	व्यवसाय दर्ताको संशोधित प्रतिलिपि दस्तुर/एकाघरको नामसारी दस्तुर	१०००	
९१	व्यवसाय नामसारी दस्तुर	दर्ता कर बमोजिम	
९२	पति पत्नीको सम्बन्ध विच्छेद निवेदन दर्ता दस्तुर गाउँपालिकामा	३००	

९३	न्यायिक समितिमा उजुरी/विवाद निवेदन दर्ता दस्तुर	१००	आर्थिक अवस्था कमजोर भएका व्यक्तिहरूको हकमा न्यायिक समितिका संयोजकको तोक आदेशमा निशुल्क सेवा प्रदान गर्न सकिने
९४	न्यायिक समितिको मुद्धाको फैसला तथा निर्णय उतार दस्तुर	५००	
९५	हाइड्रोपावर सञ्चालन अनुमति (गाउँपालिका बाहेक दर्ता, एक मेगावाटभन्दा बढी)	२५०००	
९६	जलस्रोत उपयोग अनुमति (खानेपानी तथा सिंचाई, मुहान दर्ता)	५०००	
९७	जलस्रोत उपयोग अनुमति(हाइड्रोपालर, गाउँपालिकामा दर्ता, एक मेगावाटसम्म)	१००००	
९८	माछा मार्ने अनुमति	१०००	
	घरधुरी दर्ता शुल्क		
९९	पक्की घर	२०००	प्रतिलिपि दस्तुर रु.५००
१००	अर्ध पक्की घर	१०००	प्रतिलिपि दस्तुर रु.३००
१०१	कच्ची घर	५००	प्रतिलिपि दस्तुर रु.३००
१०२	सेमिनार हल प्रयोग दस्तुर (प्रति दिन)	२०००	
१०३	लेखापरीक्षक सूचिकृत दस्तुर	१०००	
१०४	होमस्टे दर्ता निवेदन दस्तुर	१००	
१०५	ठूला पूर्वाधारहरूको निर्माणमा गाउँपालिकाबाट प्रदान गरिने IEE, EIA लगायतका सीफारिस दस्तुर	१००००	
१०६	हिमाली क्षेत्रमा खर्क उपयोग दस्तुर	५०००	
१०७	उल्लेखित शीर्षकहरू बाहेकका अन्य विषयमा	गाउँपालिकाले निर्णय गरे बमोजिम हुनेछ।	

अनुसूचि ६ (दफा ८ सँग सम्बन्धित)					
नक्सापास दस्तुर					
क्र.सं	**भौतिक संरचनाको विवरण**	**घर नक्सा दस्तुर प्रति वर्ग फुट (रु.)**			
		क	**ख**	**ग**	**घ**
१	आर.सि.सि.फ्रेम स्टक्चर				
१.१	पूर्ण भूमिगत तला	१०	६	५	४
१.२	अर्ध भूमिगत तला				
१.३	जमिन तला				
१.४	पहिलो तला				
१.५	दोस्रो तला				
१.६	तेस्रो तला				
१.७	चौंथो तला				
२	सिमेन्टको जोडाइमा इटा वा ढुङ्गाको गाह्रो-न्यूनतम २३ से.मी. मोटाइ र ढुङ्गा वा जस्तापाता छाना भएको	४	३	२	१
३	माटोको जोडाइमा इटा वा ढुङ्गाको गाह्रो-न्यूनतम २३ से.मी.मोटाइ र ढुङ्गा वा जस्तापाता छाना भएको	४	३	२	१

अनुसूचि ६.१ (दफा ८ सँग सम्बन्धित)		
नक्सापास किताब, अभिलेखीकरण किताव, घर अभिलेखीकरण, नक्सापास नामसारी तथा नक्सापास संशोधन दस्तुर		
क्र.सं.	**विवरण**	**दर रेट (रु.)**
१	भवन निर्माण दरखास्त फाराम (नक्सापास किताब)	६००
२	भवन निर्माण दरखास्त फाराम (अभिलेखीकरण किताब)	१२००
३	नक्सापास नामसारी दस्तुर	१०००
४	नक्सापास संशोधन दस्तुर	१०००
५	बनिसकेको आर.सि.सि फ्रेम स्टक्चरको घरको अभिलेखीकरण दस्तुर	नक्सापास दस्तुरको दोब्बर
६	बनि सकेको ढुङ्गा माटोको घरको अभिलेखीकरण दस्तुर	१०००

अनुसूचि ७ (दफा ९ सँग सम्बन्धित)			
विज्ञापन कर			
क्र.सं.	**विवरण**	**दर रेट (रु.)**	**कैफियत**
१	होर्डिङ बोर्ड प्रति वर्ग फिट	१००	प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ ।
२	डिजिटल बोर्ड प्रति वर्ग फिट	१२०	
३	वाल पेन्टिङ प्रति वर्ग फिट	५०	
४	तुल व्यानर प्रति गोटा एक हप्ता सम्म	१००	
५	तुल व्यानर प्रति गोटा एक हप्ता भन्दा बढी (कार्यक्रम अवधिभर)	२००	

अनुसूचि ८ (दफा १० सँग सम्बन्धित)			
मनोरञ्जन कर			
क्र.सं.	**विवरण**	**दर रेट (रु.)**	**कैफियत**
१	जादु, सर्कस, चटक आदिमा प्रति दिन	५००	प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ ।
२	फिल्म सुटिङ प्रति दिन	१०००	
३	व्यवसायिक भिडियो कर प्रति दिन	१००	
४	पर्व तथा मेलामा प्रति स्टल प्रति दिन	१००	
५	पर्व तथा मेला कर (आयोजकबाट)	१०००	
६	क्यानोइङ्ग प्रति व्यक्ति प्रति दिन	२०	
७	र्‍याफ्टीङ्ग/कोयोकिङ प्रति व्यक्ति प्रति दिन	२०	
८	बन्जी जम्पिङ्ग प्रति व्यक्ति प्रति दिन	२०	
९	पिकनिक स्पोर्ट दैनिक शुल्क	५००	
१०	गुफा प्रवेश शुल्क प्रति व्यक्ति प्रति दिन (विदेशी व्यक्तिलाई)	२००	
११	गुफा प्रवेश शुल्क प्रति व्यक्ति प्रति दिन (स्वदेशी व्यक्तिलाई)	५० (विद्यार्थी, जेष्ठ नागरिक र अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई २० प्रतिशत छुट)	

अनुसूचि ९ (दफा ११ सँग सम्बन्धित)		
पार्किङ शुल्क		
क्र.सं	**विवरण**	**प्रति दिन दर रेट (रु.)**
१	ठूला सवारी साधन	२०
२	साना सवारी साधन	१०
३	मोटर साइकल	५

अनुसूचि १० (दफा १२ सँग सम्बन्धित)		
सडक मर्मत संभार शुल्क		
क्र.सं.	**विवरण**	**दर रेट (रु.)**
१	ट्रक लहरी	१००
२	मिनी बस, ट्रक, ६ पाङ्ग्रे बस	८०
३	मिनी बस, ट्रक, ४ पाङ्ग्रे बस	५०
४	भाडाको कार, जिप	३०
५	निजी कार, भ्यान, जिप, पिकप	५०
६	ट्याक्टर ठूलो ४० हर्स पावर माथि	५०
७	ट्याक्टर सानो ४० हर्स पावर तल	४०
८	विदेशी बस, मिनी बस, ट्रक	२००
९	विदेशी लहरी ६ पाङ्ग्रे बढी	३००
१०	विदेशी निजी कार, भ्यान, जिप	२००
११	एक्साभेटर, जे.सि.वि.	५००
१२	ब्यकहो लोडर	३००

अनुसूचि ११ (दफा १३ सँग सम्बन्धित)			
प्राकृतिक स्रोत साधन उपयोग कर			
क्र.सं.	**विवरण**	**दर रेट (रु.)**	**कैफियत**
१	गिटी, ढुङ्गा प्रति घन मिटर	२५०	प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ ।
२	बालुवा प्रति घन मिटर	२५०	
३	कटिङ ढुङ्गा (घरको भित्तामा टास्ने) प्रति घन मिटर	२५०	
४	छपनी सादा ढुङ्गा प्रति घन मिटर	२५०	
५	ग्रावेल प्रति घन मिटर	२३०	
६	माटो प्रति घन मिटर	६०	
७	नदी खोलाले बगाउँर ल्याएको काठ, दाउरा, आदि प्रति के.जी	१५	

अनुसूचि १२ (दफा १४ सँग सम्बन्धित)			
कर छुट			
क्र.सं.	**विवरण**	**छुट दिइने करका क्षेत्र**	**छुटको प्रतिशत**
१	आ.ब. २०७४/०७५ देखि २०७८/०७९ सम्मको जम्मा बक्यौता रकममा लाग्ने जरिवाना (दर्ता नभएका व्यवसायका लागि मात्र)	व्यवसाय कर	१००
२	आ.व. २०७६/०७७ र आ.व.२०७७/०७८ को बक्यौता रकममा लाग्ने जरिवाना	सबै	१००
३	अपाङ्गता भएका व्यक्ति, एकल तथा विधवा महिलाले जुनसुकै प्रकारको व्यवसाय संचालन गर्दा	व्यवसाय कर	५०
यस आर्थिक ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका अनुसूचि १२ बाहेकका व्यक्ति वा संस्थाहरूलाई कुनैपनि किसिमको कर छुट दिइने छैन ।			

अनुसूचि १३ (दफा १५ सँग सम्बन्धित)		
दण्ड जरिवाना		
क्र.सं.	**विवरण**	**जरिवाना दस्तुर (रु.)**
१	गाउँपालिकामा बुझाउनु पर्ने बक्यौता कर रकमको **भूमिकर (मालपोत)** नबुझाएमा (आ.व.२०७६/०७७ र ०७७/०७८ को बाहेक)	२० प्रतिशत
२	**व्यवसाय कर** विगत वर्षहरूको बक्यौतामा तिर्न बाँकी भएमा बक्यौता रकममा लाग्ने जरिवाना (आ.व. २०७६/०७७ र २०७७/०७८ को व्यवसाय कर र गाउँपालिकामा दर्ता नभएका व्यवसायहरू बाहेक)	२० प्रतिशत
३	विगत आ.ब.को बक्यौता **बहाल कर**मा (आ.व.२०७६/०७७ र २०७७/०७८ को बाहेक)	२० प्रतिशत
४	विभिन्न **संघ संस्था, समूहहरू नविकरण** गर्न समयमा नआएमा (आ.व.२०७६/०७७ र २०७७/०७८ को बाहेक)	२० प्रतिशत

५	विना अनुमति नदीमा माछा मार्नेलाई	५००
६	नदीमा विष राख्ने तथा करेन्ट लगाउँने	१००००
७	अनुमति नलिई प्लटिङ गरेमा ५ रोपनीसम्म	५००००
८	अनुमति नलिई प्लटिङ गरेमा ५ रोपनी भन्दा बढी	१०००००
९	निषेधित क्षेत्रमा फलफुल, ठेलागाडा, तरकारी, घुम्ती पसल, प्रचार बोर्ड र अन्य साना व्यवसाय संचालन गरेमा	सामान जफत सहित रु.१०००
१०	निषेधित क्षेत्रमा निर्माण सामाग्री राखी अठचालिस घण्टा भित्र नहटाएमा	१०००
११	सार्वजनिक स्थानमा विभिन्न प्रकारका फोहर मैला फालेमा	फोहोर मैला व्यवस्थापन ऐन २०६८ र सोको नियमावली, २०६९ बमोजिम
१२	छतको पानी, बाथरुमको पानी, किचनको पानी सार्वजनिक स्थानमा फालेमा	१०००
	नक्सापास स्वीकृत विना घर बनाएमा प्रति वर्ग फिट	
१३	आर.सि.सि. फ्रेम स्टक्चर	नक्सापास दस्तुरमा थप रु. ५ प्रति वर्ग फुट
१४	ब्लक, ढुङ्गा माटोको जोडाइमा, अस्थायी र अन्य संरचनाको लागि	नक्सापास दस्तुरमा थप रु. १ प्रति वर्ग फुट
१५	अनुमति विना खानीजन्य ढुङ्गा उत्खनन् गरेमा	५०००
१६	नदीजन्य ढुङ्गा, गिटी, बालुवा, चोरी निकासी प्रति घन मिटर	सामान जफत सहित रु. ३०००
१७	विना इजाजत मेशिनरी औजार तथा स्काभेटर, जेसिभि सार्वजनिक जग्गामा प्रयोग गरेमा प्रति दिन	५०००
१८	विना इजाजत मेशिनरी औजार तथा स्काभेटर, जेसिभि व्यक्तिगत जग्गामा प्रयोग गरेमा प्रति दिन	२०००
१९	यसमा उल्लेखित बाहेक अन्य विषयका सम्बन्धमा	प्रचलित ऐन नियम र गाउँपालिकाले निर्णय गरे बमोजिम हुनेछ ।

नागरिक वडापत्र आ. व. २०७९/०८०

क) राजस्व शाखा

क्र.सं.	सेवाको प्रकृति	सेवाग्राहीले पुऱ्याउनु पर्ने प्रक्रिया र पेश गर्नुपर्ने कागजातहरू	लाग्ने शुल्क/दस्तुर	सेवा प्रदान गर्ने जिम्मेवार कर्मचारी/शाखा फाँट	निर्णय गर्ने अधिकारी	लाग्ने समय	गुनासो सुन्ने अधिकारी	कैफियत
१	नयाँ व्यवसाय दर्ता	➢ सञ्चालकको निवेदन ➢ सम्बन्धित वडा कार्यालयको सीफारिस	सालवसाली आर्थिक ऐनमा व्यवस्था भए अनुसार व्यवसायको प्रकृति बमोजिम	राजस्व शाखा	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	सोही दिन/सर्जमिनको हकमा बढीमा ३ दिन भित्र	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत /गाउँपालिका अध्यक्ष	
		➢ सञ्चालकको नेपाली नागरिकता प्रमाण -पत्रको प्रतिलिपि						
		➢ व्यवसाय सञ्चालन गर्ने ठाउँको जग्गाको जग्गाधनी प्रमाण पुर्जाको प्रतिलिपि						
		➢ घर/जग्गा भाडामा भएमा भाडा सम्झौता र घरधनी/जग्गाधनीको मञ्जुरीनामाको प्रतिलिपि (सञ्चालक र जग्गाधनी फरक भएमा)						
		➢ कृषि/पशुपंक्षीपालन व्यवसायको लागि सम्बन्धित शाखाको सीफारिस						
		➢ साँध सँधियाराको मञ्जुरीनामा/सर्जमिन मुचुल्का (बहुउद्धेश्यीय कृषि फर्म तथा अन्य विशेष प्रकृतिका व्यवसायका लागि)						
		➢ सञ्चालकको हालसालै खिचेको २ (दुई) प्रति फोटो						
		➢ चालु आ.व.सम्मको गाउँपालिकालाई तिर्नुपर्ने राजश्व रकम तिरेको रसिदको प्रतिलिपी						

		➢ कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयमा दर्ता भएका व्यवसायका लागि माथि उल्लेखित कागजातहरूका अतिरिक्त कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयबाट जारी प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि, कम्पनीको प्रबन्ध-पत्र र नियमावलीको प्रतिलिपि, आधिकारीक छाप तथा सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयबाट जारी स्थायी लेखा नम्बर (PAN) दर्ता प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपी						
		➢ घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालयमा दर्ता भएका व्यवसायका लागि माथि उल्लेखित कागजातहरूका अतिरिक्त घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालयबाट जारी व्यवसाय दर्ता प्रमाण-पत्र तथा सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयबाट जारी स्थायी लेखा नम्बर (PAN) दर्ता प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपी						
२	व्यवसाय नवीकरण	➢ निवेदन ➢ सक्कल व्यवसाय दर्ता प्रमाण-पत्र ➢ चालु आ.व.सम्मको गाउँपालिकालाई तिर्नुपर्ने राजश्व रकम तिरेको रसिदको प्रतिलिपी	सालबसाली आर्थिक ऐनमा व्यवस्था भए अनुसार व्यवसायको प्रकृति बमोजिम			सोही दिन		
३	व्यवसाय दर्ता खारेजी (बन्द)	➢ निवेदन ➢ सम्बन्धित वडा कार्यालयको सीफारिस ➢ सक्कल व्यवसाय दर्ता प्रमाण-पत्र	चालु आ.व. सम्मको सम्पूर्ण व्यवसाय कर			सोही दिन/ सर्जमिनको हकमा बढीमा ३ दिन भित्र		

४	एकाघरमा व्यवसाय नामसारी	➢ नामसारी गरिदिने र लिने दुवै व्यक्तिको संयुक्त निवेदन	आर्थिक ऐनमा व्यवस्था भए अनुसार			सोही दिन/ सर्जमिनको हकमा बढीमा ३ दिन भित्र		
		➢ सम्बन्धित वडा कार्यालयको सीफारिस						
		➢ व्यवसाय नामसारी सम्बन्धी मञ्जुरीनामा						
		➢ सक्कल व्यवसाय दर्ता प्रमाण-पत्र						
		➢ नामसारी लिने व्यक्तिको नेपाली नागरिकता प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि र हालसालै खिचेको २ (दुई) प्रति फोटो						
		➢ चालु आ.व.सम्मको गाउँपालिकालाई तिर्नुपर्ने राजश्व रकम तिरेको रसिदको प्रतिलिपी						
५	एकाघरमा बाहेक व्यवसाय नामसारी	➢ नामसारी गरिदिने र लिने दुवै व्यक्तिको संयुक्त निवेदन	व्यवसाय दर्ता शुल्क बराबर			सोही दिन/ सर्जमिनको हकमा बढीमा ३ दिन भित्र		
		➢ सम्बन्धित वडा कार्यालयको सीफारिस						
		➢ व्यवसाय नामसारी सम्बन्धी करारनामा						
		➢ सक्कल व्यवसाय दर्ता प्रमाण-पत्र						
		➢ नामसारी लिने व्यक्तिको नेपाली नागरिकता प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि र हालसालै खिचेको २ (दुई) प्रति फोटो						
		➢ चालु आ.व.सम्मको गाउँपालिकालाई तिर्नु पर्ने राजश्व रकम तिरेको रसिदको प्रतिलिपी						
६	व्यवसाय दर्ताको प्रतिलिपि	➢ निवेदन	आर्थिक ऐनमा व्यवस्था भए अनुसार			सोही दिन		
		➢व्यवसाय दर्ता प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि						
		➢ सञ्चालकको नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी र १ (एक) प्रति फोटो						

७	व्यवसाय दर्ताको संशोधित प्रतिलिपि	➢ निवेदन ➢ सक्कल व्यवसाय दर्ता प्रमाण-पत्र ➢सञ्चालकको नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी र १(एक) प्रति फोटो ➢ आवश्यकतानुसार वडा कार्यालयको सीफारिस	आर्थिक ऐनमा व्यवस्था भए अनुसार			सोही दिन/ सर्जमिनको हकमा बढीमा ३ दिन भित्र		
८	सामुदायिक हामस्टे दर्ता	➢ होमस्टे व्यवस्थापन तथा संचालन समितिको अध्यक्ष वा अधिकार दिएको व्यवस्थापन समितिको सदस्यको होमस्टे सञ्चालन कार्यविधि,२०७५ को अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा रु.१०० (एक सय रुपैयाँ) को रसिद काटी निवेदन ➢ सम्बन्धित वडा कार्यालयको सीफारिस ➢ होमस्टे व्यवस्थापन तथा संचालन समितिको २ (दुई) प्रति विधान ➢ होमस्टे संचालकको नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रलिलिपि ➢ होमस्टे संचालन गर्ने प्रत्येक घरधनीको जग्गा धनी प्रमाण पुर्जा वा पैतृक सम्पत्ती झल्कने प्रमाण वा मञ्जुरीनामा वा भाडामा लिएको भए सो को सम्झौताको प्रतिलिपि ➢ प्रत्येक घरधनीले होमस्टे संचालन गर्न मञ्जुर गरेको कागजात सहित होमस्टे व्यवस्थापन तथा संचालक समितिको निर्णयको प्रतिलिपि ➢ व्यवस्थापन समिति गठन तथा दर्ता गर्ने सम्बन्धी स्थानीय भेलाको निर्णय	आर्थिक ऐनमा व्यवस्था भए अनुसार			तोकिएको मापदण्ड पूरा भएको भनी निरीक्षण समितिको प्रतिवेदन प्राप्त भएको ७ दिनभित्र		होमस्टे व्यवस्थापन कार्यविधि,२०७५ अनुसार

		➢ होमस्टे व्यवस्थापन तथा संचालन समितिको अध्यक्षको १ (एक) प्रति हालसालै खिचेको फोटो						
		➢ होमस्टे व्यवस्थापन तथा संचालन समितिको आधिकारीक छाप						
		➢ आधारभूत प्रशिक्षण लिएको भए सो प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि						
		➢ होमस्टे सञ्चालन कार्यविधि,२०७५ को दफा ५ तथा अनुसूची-२ अनुसारको मापदण्डहरू पूरा भएको हुनुपर्ने।						
९	नीजि होमस्टे दर्ता	➢ होमस्टे सञ्चालकको होमस्टे सञ्चालन कार्यविधि,२०७५ को अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा रु.१०० (एक सय रुपैयाँ) को रसिद काटी निवेदन	आर्थिक ऐनमा व्यवस्था भए अनुसार					
		➢ सम्बन्धित वडा कार्यालयको सीफारिस						
		➢ संचालकको नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि						
		➢ होमस्टे सञ्चालन गर्ने ठाउँको जग्गाधनी प्रमाण पुर्जा						
		➢ घर/जग्गा भाडामा भएमा भाडा सम्झौता र घरधनी/जग्गाधनीको मञ्जुरीनामाको प्रतिलिपि (सञ्चालक र जग्गाधनी फरक भएमा)						
		➢ सञ्चालकको २ (दुई) प्रति हालसालै खिचेको फो						
		➢ चालु आ.व.सम्मको गाउँपालिकालाई तिर्नु पर्ने राजश्व रकम तिरेको रसिदको प्रतिलिपी						
		➢ होमस्टे सञ्चालन कार्यविधि,२०७५ को दफा ५ तथा अनुसूची-२ अनुसारको मापदण्डहरू पूरा भएको हुनुपर्ने ।						

१०	सामुदायिक तथा नीजि होमस्टे नवीकरण	➢ सञ्चालकको निवेदन ➢ नवीकरण अवधिसम्मको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन र होमस्टेले पर्यटकलाई प्रदान गरेको सेवाको विवरण ➢ सामुदायिक होमस्टेको हकमा होमस्टे व्यवस्थापन तथा संचालक समितिको प्रगति प्रतिवेदन (पर्यटन पूर्वाधार विकास कार्यक्रम संचालन गरेको भए सो को समेत प्रगति विवरण) ➢ सक्कल होमस्टे दर्ता प्रमाण-पत्र	आर्थिक ऐनमा व्यवस्था भए अनुसार			निरीक्षण पश्चात् मापदण्ड पूरा भएमा १ दिन		

ख) 'घ' वर्गको निर्माण व्यवसायी इजाजत पत्र

क्र. सं.	सेवाको प्रकृति	सेवाग्राहीले पुऱ्याउनु पर्ने प्रक्रिया र पेश गर्नुपर्ने कागजातहरू	लाग्ने शुल्क /दस्तुर	सेवा प्रदान गर्ने जिम्मेवार कर्मचारी शाखा फाँट	निर्णय गर्ने अधिकारी	लाग्ने समय	गुनासो सुन्ने अधिकारी	कैफियत
१	'घ' वर्गका निर्माण व्यवसायी इजाजत पत्र	कार्यविधिको अनुसूची - ६ मा रहेका आवश्यक औजार र कर्मचारीका अन्य कागजात	दर्ता- ३०००० नविकरण- कार्यविधि अनुसार	सामाजिक विकास शाखा	प्र.प्र.अ.	१५ दिन	प्र.प्र.अ.	
ग) संघ संस्था दर्ता, नविकरण								
२	संघ संस्था दर्ता नविकरण	**दर्ताको लागि :** - आम भेलाबाट कार्य समिति गठनको निर्णय - कार्य समितिक संघ/संस्था दर्ता गर्ने निर्णय - विधान २ प्रति - कार्य समितिका पदाधिकारी र सदस्यहरूको नेपाली नागरिकताको प्रतिलिपी र फोटो १/१ थान - वडा कार्यालयको सीफारिस **नविकरणको लागि :** - बार्षिक लेखा परिक्षण प्रतिवेदन - कार्य समितिको नविकरण गर्ने निर्णय - कर चुक्ता	दर्ता - १००० नविकरण- ५००	सामाजिक विकास शाखा	प्र.प्र.अ.	सोही दिन	प्र.प्र.अ.	

घ) पञ्जिकरण शाखा								
३	घटना दर्ता संसोधन	- सम्बन्धित व्यक्तिको निवेदन - संसोधन गर्नुपर्ने प्रमाणपत्र सक्कलै - वडाको सीफारिस पत्र - वडा सर्जिमिन मुचुल्का - शैक्षिक योग्यता प्रमाणपत्र - नागरिकता प्रमाणपत्र अन्य आवश्यक प्रमाणपत्र	रु. ५०० ।	पंञ्जीकरण शाखा	सोही दिन	प्र.प्र.अ.		
३	कन्सुलर प्रमणित	- प्रमाणित गर्नुपर्ने प्रमाणपत्र सक्कलै - प्रमाणपत्रहरूको प्रतिलिपी	रु. ५००।-	पंजीकरण शाखा	प्र.प्र.अ.	तुरुन्तै	प्र.प्र.अ.	
ङ) योजना शाखा								
१	योजना सम्झौता	- उपभोक्ता समितिको निवेदन - सम्बन्धित वडाको सीफारिस - आम भेलाबाट उपभोक्ता समिति र योजना अनुगमन समिति गठन भएको निर्णयको प्रतिलिपी - उपभोक्ता समितिको योजना सम्झौता गर्ने, योजना संचालन गर्ने र बैंक खाता खोल्ने निर्णयको प्रतिलिपी - प्राविधिकको लागत अनुमान - उपभोक्ता समितिका पदाधिकारी र सदस्यहरूको नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलीपी - उपभोक्ता समितिको छाप		योजना शाखा	प्र.प्र.अ.	सोही दिन	प्र.प्र.अ.	
२	रनिङ बिलको आधारमा रकम भुक्तानी माग	- सम्बन्धित वडाको सीफारिस - उपभोक्ता समितिको रनिङ बिलको आधारमा रकम भुक्तानी माग गर्ने निर्णय - प्राविधिकको कामको मुल्याङ्कन - खर्चको बिल भरपाई तथा डोर हाजिर फारम		योजना शाखा	प्र.प्र.अ.	सोही दिन	प्र.प्र.अ.	

३	अन्तिम रकम भुक्तानी	- सम्बन्धित वडाको सीफारिस - उपभोक्ता समिति र योजना अनुगमन समितिको काम सम्पन्नको निर्णय - प्राविधिक कामको मूल्याङ्कन - योजनाको सार्वजनिक परिक्षण फारम - योजनाको खर्च सार्वजनिक सूचना फारम - योजनाको भौतिक तथा वित्तिय प्रगती प्रतिवेदन - कामको विवरण प्रमाणित गर्ने फोटोहरू - खर्चको बिल भरपाई तथा डोर हाजिर फारम लगायतका सक्कलै बिलहरू		योजना शाखा	प्र.प्र.अ.	सोही दिन	प्र.प्र.अ.	
च) सहकारी शाखा								
१	सहकारी संस्था दर्ता	- संस्था दर्ताको लागि दरखास्त - पहिलो र दोश्रो प्रारम्भिक भेलाको निर्णय प्रतिलिपी - २ प्रति विनियम - २ प्रति कार्ययोजना - अधिकार प्रत्यायोजनपत्र - सदस्यहरूले आफैले प्रमाणित गरेको नागरिक प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी - वडाको सीफारिस - सोघोषणापत्र - सम्भाव्यता अध्ययन प्रतिवेदन - सेयर र सदस्य शुल्क बापत उठेको रकमको भरपाई - आवेदकहरूको विवरण फारम - तदर्थ संचालक समितिहरूको विवरण फारम	आर्थिक ऐनमा व्यवस्था भए अनुसार	सहकारी शाखा	प्र.प्र.अ.	सोही दिन	प्र.प्र.अ.	

२	सहकारी संस्था नविकरण	- गत आ.ब. को अन्तिम लेखा परिक्षण प्रतिवेदन - बार्षक प्रतिवेदन - कर चुक्ता प्रमाणपत्र - सधारणसभाको निर्णय	आर्थिक ऐनमा व्यवस्था भए अनुसार	सहकारी शाखा	प्र.प्र.अ.	सोही दिन	प्र.प्र.अ.	
छ) महिला तथा बालबालिका शाखा								
१	साविक महिला तथा बालबालिका कास्कीबाट अपांग परिचय पत्र प्राप्त गर्नको लागि	- साविक महिला तथा बालबालिका कार्यालय कास्कीबाट जारी अपांग परिचयपत्र - नागरिकताको फोटोकपी (नाबालकको हकमा जन्मदर्ताको फोटोकपी) - ४ वटा पासपोर्ट साईजको फोटो - निवेदन		महिला तथा बालबालिका शाखा	प्र.प्र.अ.	सोही दिन	प्र.प्र.अ.	
२	नयाँ अपांग परिचयपत्र प्राप्त गर्नको लागि	- सम्बन्धित वडाको सीफारिस - पोखरा स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान (गण्डकी अस्पताल) को सीफारिस - नागरिकताको फोटोकपी(नाबालकको हकमा जन्मदर्ताको फोटोकपी) - ४ प्रति पासपोर्ट साईजको फोटो - निवेदन		महिला तथा बालबालिका शाखा	प्र.प्र.अ.	सोही दिन	प्र.प्र.अ.	
३	जेष्ठ नागरिक परिचयपत्र प्राप्त गर्नको लागि	- ६० वर्ष माथिका जेष्ठ नागरिकको नागरिकताको फोटोकपी - २ प्रति पासपोर्ट साईजको फोटो - निवेदन		महिला तथा बालबालिका शाखा	प्र.प्र.अ.	सोही दिन	प्र.प्र.अ.	

भाग ८

जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारी विवरण

८.१ अन्नपूर्ण गाउँपालिका जनप्रतिनिधिहरूको विवरण र सम्पर्क नम्बर

क्र.सं.	पदाधिकारीको नाम	पद	वडा नं.	सम्पर्क नं.	कैफियत
१	विष्णु बहादुर के.सी.	अध्यक्ष		९८५६००१७५०	
२	चन्द्रकला अधिकारी	उपाध्यक्ष		९८५६००१७२०	
३	तुलसी प्रसाद अधिकारी	वडा अध्यक्ष	१	९८५६००१७०१	
४	नारायणी परियार	कार्यपालिका सदस्य	१	९८०६५०३३४७	
५	खेम बहादुर कुँवर	सदस्य	१	९८४०१४३३७५	
६	नरपति भण्डारी	सदस्य	१	९८२४११७८५७	
७	पिताम्बर भण्डारी	वडा अध्यक्ष	२	९८५६००१७०२	
८	माया अधिकारी	महिला सदस्य	२	९८५६०८८०८०	
९	नौली सुनार	दलित महिला सदस्य	२	९८०५८९१०४६	
१०	डिल्लीराम भण्डारी	सदस्य	२	९८६८८२४४१२	
११	भानु भक्त दाहाल	सदस्य	२	९८४६३३३८२७	
१२	फणिन्द्र प्रसाद पौडेल	वडा अध्यक्ष	३	९८५६००१७०३	
१३	पार्वती पौडेल	कार्यपालिका सदस्य	३	९८४६९०६८९९	
१४	दिल माया सुनार	दलित महिला सदस्य	३	९८४६८६१२०६	
१५	अम्मर बहादुर के.सी	सदस्य	३	९८६९३२३९६६	
१६	कृष्ण प्रसाद पौडेल	सदस्य	३	९८४६५१०४७६	
१७	आइन्दल गुरुङ	वडा अध्यक्ष	४	९८५६००१७०४	
१८	पशुपति के.सी.	महिला सदस्य	४	९८६९६०८०७०	
१९	लक्ष्मी बि.क.	दलित महिला सदस्य	४	९८२७१२०२८३	
२०	विजय गुरुङ	सदस्य	४	९८५६०१५१०१	
२१	मन बहादुर गुरुङ	सदस्य	४	९८०६७९५००५	
२२	जीवनाथ पौडेल	वडा अध्यक्ष	५	९८५६००१७०५	
२३	सुमित्रा कुमारी थापा	महिला सदस्य	५	९८६२४५०१६५	
२४	बालिका सार्की	दलित महिला सदस्य	५	९८०६६२९६४८	
२५	राम बहादुर बि.क.	सदस्य	५	९८२७१३७७४९	
२६	राम बहादुर कामी	सदस्य	५	९८०५२६०६८४	
२७	एकदेव देवकोटा	वडा अध्यक्ष	६	९८५६००१७०६	

क्र.सं.	पदाधिकारीको नाम	पद	वडा नं.	सम्पर्क नं.	कैफियत
२८	सीमा क्षेत्री	कार्यपालिका सदस्य	६	९८४८२५८८९०	
२९	देवी कामी	दलित महिला सदस्य	६	९८१९१३४४६७	
३०	निलकण्ठ जैसी	सदस्य	६	९८४६७१४६५६	
३१	भरत मान गुरुङ	वडा अध्यक्ष	७	९८५६००१७०७	
३२	ढाटी गुरुङ	महिला सदस्य	७	९८१४१९१९०४	
३३	ताल कुमारी कामी	दलित महिला सदस्य	७	९८६०२८८००६	
३४	गौ प्रसाद गुरुङ	सदस्य	७	९८४६०७६९७६	
३५	राम गुरुङ	सदस्य	७	९८६०३८६३२२	
३६	विजय गुरुङ	वडा अध्यक्ष	८	९८५६००१७०८	
३७	धन कुमारी जैसी	महिला सदस्य	८	९८४६२१३३७४	
३८	गौमाया नेपाली	दलित महिला सदस्य	८	९८५६०६१४२५	
३९	ज्ञान बहादुर क्षेत्री	सदस्य	८	९८१६६६७५५०	
४०	प्रविन गुरुङ	सदस्य	८	९८६९१७४८९३	
४१	रमेश गुरुङ	वडा अध्यक्ष	९	९८५६००१७०९	
४२	पुष्पा पुन	कार्यपालिका सदस्य	९	९८४५१०७५६८	
४३	लक्ष्मी बि.क.	दलित महिला सदस्य	९	९८०५२०५१६५	
४४	खेम कुमारी पुन मगर	सदस्य	९	९८६४३७४९९५	
४५	जुविन्द्र मगर	सदस्य	९	९८४७७३८३२५	
४६	गौतम गुरुङ	वडा अध्यक्ष	१०	९८५६००१७१०	
४७	मनिसा बि.क.	महिला सदस्य	१०	९८०५८७९२२८	
४८	रितु माया नेपाली	दलित महिला सदस्य	१०	९८०५२७३३३७	
४९	खिम प्रसाद नेपाली	सदस्य	१०	९८४८२५८६१८	
५०	डम्बर बहादुर घर्ती	सदस्य	१०	९८४६२०९६६१	
५१	हिम बहादुर गुरुङ	वडा अध्यक्ष	११	९८५६००१७११	
५२	राधा कुमारी गुरुङ	महिला सदस्य	११	९८४५११२२९३	
५३	आस माया बि.क.	दलित महिला सदस्य	११	९८१५१६४३७९	
५४	राम गुरुङ	सदस्य	११	९८४१३१९६५३	
५५	जगन बहादुर गुरुङ	सदस्य	११	९८५६०३३१५९	
५६	चतुर्मान विश्वकर्मा	कार्यपालिका सदस्य	३	९८०६६८०९३५	
५७	भुपाल घर्ती	कार्यपालिका सदस्य	१०	९८६७३१५२५२	

८.२ गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण

सि.नं.	नाम थर	पद	सम्पर्क नं.	कार्यरत शाखा
१	खेमराज देवकोटा	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५६०५४३००	कार्यालय प्रमुख
२	सरिता गौतम	लेखा अधिकृत	९८५६०४४५३०	आर्थिक प्रशासन शाखा
३	बलराम भुगाइ	शिक्षा अधिकृत	९८४६०५९५२६	शिक्षा शाखा
४	ठाकुर प्रसाद अधिकारी	अधिकृत	९८५६०५४२९९	प्रशासन शाखा
५	लक्ष्मण वस्ताकोटी	अधिकृत	९८४६०४४७१२	योजना शाखा
६	ऋषिराम पौडेल	स्वास्थ्य संयोजक	९८४६०३०१९८	स्वास्थ्य शाखा
७	कमला थापा	स्वास्थ्य सह-संयोजक	९८४६०३८०२३	स्वास्थ्य शाखा
८	अतित खनाल	इन्जिनियर	९८४६१६९३६४	प्राविधिक शाखा
९	सूर्य प्रसाद तिमिल्सिना	सूचना प्रविधि अधिकृत	९८५६०८३२९९	सूचना प्रविधि शाखा
१०	शान्ती कार्की	रोजगार संयोजक	९८४६३८२८६९	रोजगार शाखा
११	शैलेन्द्र क्षेत्री	इन्जिनियर	९८५६०३३७१०	प्राबिधिक शाखा
१२	ऋषिराम दाहाल	प.शे.प्रा.	९८५६०७६८००	पशुसेवा शाखा
१३	बुद्धिमाया शर्मा लुईटेल	प.शे.प्रा.	९८४५१४३८७६	पशुसेवा शाखा
१४	प्रभात पौडेल	सर्भेक्षक	९८४६२१८७०९	प्राबिधिक शाखा
१५	निर्मला कुँवर	स.म.बि.नि.	९८५६०००४२५	महिला बालबालिका
१६	पुन्यप्रसाद लामिछाने	खा.पा.स.टे.	९८४६३९९७७५	प्राविधिक शाखा
१७	नारायण क्षेत्री	सहायक पाँचौं	९८५६०३८६६०	वातावरण सरसफाई तथा विपद् व्यवस्थापन इकाई
१८	रामु पौडेल	लेखा सहायक	९८५६०१४४१६	आर्थिक प्रशासन शाखा
१९	ख्यामप्रसाद न्यौपाने	आ.ले.प. सहायक	९८४६७५८६७७	आ.ले.प. शाखा
२०	पिताम्बर सुबेदी	कम्प्युटर अपरेटर	९८४६७८१७३४	प्रशासन शाखा
२१	मनिषा शाक्य	सब इन्जिनियर	९८४७६४०१०५	प्राबिधिक शाखा
२२	सुमिरन बडगामी	सब इन्जिनियर	९८४९२७५२१४	प्राबिधिक शाखा
२३	निर्मला खड्का के.सी.	प्रा.स.	९८४६६५१८१५	शिक्षा शाखा
२४	टिकाराम पौडेल	सब इन्जिनियर	९८४६६२४८१२	प्राबिधिक शाखा
२५	अस्मिता जे.बि.कुँवर	सब इन्जिनियर	९८४६५५३२९९	प्राविधिक शाखा
२६	जगन्नाथ भण्डारी	एम.आई.एस. अपरेटर	९८४९०५०७३१	पञ्जिकरण शाखा

२७	सुरेश भण्डारी	प्राविधिक सहायक	९८४६७८१८२६	रोजगार शाखा
२८	सीता आचार्य अधिकारी	मनोसामाजिक परामर्शकर्ता	९८४६८३७५७४	सामी कार्यक्रम
२९	केशमाया पौडेल पोखेल	वित्तिय साक्षरता सहजकर्ता	९८४६२२७५४६	सामी कार्यक्रम
३०	तिर्थराज चपाईं	रोजगार सहायक	९८६३५२५४१०	रोजगार सेवा केन्द्र
३१	सम्पदा न्यौपाने	सहायक चौथो	९८४६२२११२२	प्रशासन शाखा
३२	बुलन्द बहादुर भण्डारी	सहायक चौथो	९८५६०३२६७१	प्रशासन शाखा
३३	बल बहादुर राना	ना.प.स्वा प्रा.	९८६६०१२०९३	पशुसेवा शाखा
३४	मन्दिरा खत्री	ना.प्रा.स	९८६९०७९३३५	कृषि शाखा
३५	सरोज कुमार यादव	असिष्टेण्ट सब इन्जिनियर	९८६५५४२६२५	प्राविधिक शाखा
३६	अर्जुन थापा	असिष्टेण्ट सब इन्जिनियर	९८४६७७२९८०	प्राविधिक शाखा
३७	शुष्मा के.सी.	असिष्टेण्ट सब इन्जिनियर	९८५६०८२३६६	प्राविधिक शाखा
३८	आस्था सापकोटा	अनमी	९८६६८४४२००	स्वास्थ्य शाखा
३९	बिन्दु पौडेल	अनमी	९८४६२८१२८८	स्वास्थ्य शाखा
४०	मनोज कठायत	ना.प्रा.स.	९८६६१०३१५२	कृषि शाखा
४१	निशा ढुङ्गाना	उद्यम विकास सहजकर्ता	९८५६०२४३११	मेडपा कार्यक्रम
४२	यशोधरा पुन	ना.प्रा.स.	९८६८०५६४७४	पशु सेवा शाखा
४३	सन्तोष कुँवर	रिटर्नी स्वयंसेवक	९८०३१४४१०८	सामी कार्यक्रम
४४	देवीलाल देवकोटा	रिटर्नी स्वयंसेवक	९८६७६६४३१३	सामी कार्यक्रम
४५	लक्ष्मी शर्मा देवकोटा	सामाजिक परिचालक	९८४६७०८१६४	प्रशासन/दर्ता चलानी
४६	दिनेश के.सी.	हलुका सवारी चालक	९८२५१०२५५४	प्रशासन शाखा
४७	ओम प्रसाद अधिकारी	का.स.	९८४६४४०१७५	प्रशासन शाखा
४८	जित बहादुर गुरुङ	का.स.	९८०६१५३५८५	प्रशासन शाखा
४९	गोविन्द कुँवर	का.स.	९८१६६०१४१०	पशु सेवा शाखा
५०	अस्मिता भण्डारी	का.स.	९८६७६३३८७८	प्रशासन शाखा

अन्नपूर्ण गाउँपालिका अन्तर्गतका वडामा कार्यरत वडा सचिव र कर्मचारीहरूको विवरण

सि.नं.	वडा नं.	कर्मचारीको नाम थर	पद	सम्पर्क नं.
१	१	मुक्तिराम परियार	वडा सचिव	९८४६०४४२०७
२		नेत्र कुमारी भण्डारी	का.स.	९८४६१४८७८१
३	२	संगिता गौतम भण्डारी	वडा सचिव	९८६६०५७९५६
४		तुलसी भण्डारी	का.स.	९८४६२२६१९१
५	३	मुक्तिराम भण्डारी	वडा सचिव	९८४६०३५७१४
६		सबिना भण्डारी	का.स.	९८६७७७०८८८
७	४	नमिता कुमारी शर्मा	वडा सचिव	९८४६७१२४३८
८		लिला क्षेत्री	सामाजिक परिचालक	९८४६२१२२७४
९		सुमित्रा बराल	फिल्ड सहायक	९८०४१५९४४५
१०		जगन गुरुङ	का.स.	९८१९१२९०६६
११	५	युवराज गुरुङ	वडा सचिव	९८१७१५२१५०
१२		निर्मल कुमार पौडेल	का.स.	९८४६२१३४५३
१३	६	डण्डपाणी अधिकारी	सहायक पाँचौ	९८४६०३८६१६
१४		पार्वती देवकोटा	का.स.	९८४६१५४३७९
१५	७	नारान प्रसाद उपाध्याय	वडा सचिव	९८४६४५७२३०
१६		मनोज बहादुर क्षेत्री	का.स.	९८४०४१२९६९
१७	८	गीता शर्मा	वडा सचिव	९८६७७४०४०४
१८		लिलाधर अधिकारी	ना.प्र.स.	९८१३१८०३८०
१९		समिर जैसी	फिल्ड सहायक	९८४६७९२५०९
२०		खिम बहादुर क्षेत्री	का.स.	९८०५१३४६८८
२१	९	किरण प्रसाद शर्मा	वडा सचिव	९८१७१३२४५४
२२		बिज माया पुन	का.स.	९८४२००७३५३
२३	१०	विद्या कार्की	वडा सचिव	९८६७७६८३०४
२४		लाल बहादुर श्रेष्ठ	सहायक चौथो	९८५६०४४४२३
२५		समिक्षा गुरुङ	का.स.	९८४६४६४७८७
२६	११	शिव प्रसाद पौडेल	वडा सचिव	९८५६०४५७०६
२७		सुनिल गुरुङ	का.स.	९८६९०८०५४३

८.४. अन्नपूर्ण गाउँपालिका स्वास्थ्य चौकी अन्तर्गतका कर्मचारीहरूको विवरण

सि.नं.	कर्मचारीको नाम थर	पद	सम्पर्क नं.
	नाउडाँडा स्वास्थ्य चौकी		
१	बिन्दु रानाभाट	सि.अ.हे.ब	९८४६६४०४९०
२	चर्चिता कुमाल	हे.अ.	९८४६८५६४१५
३	गंगा भुजेल	अ.न.मी	९८४६९७९१७५
४	बिन्दु आचार्य	अ.हे.ब	९८४६२८०७६९
५	रेखा रेग्मी	अ.न.मी	९८४६६०५५४४
६	दिवाकर पौडेल	ल्याब असिष्टेन्ट	९८५६०१५५५८
७	डिल्लीराम भण्डारी	का.स.	९८०४१७१७९७
	सल्यान स्वास्थ्य चौकी		
१	दिया छन्त्याल	हे.अ.	९८४६२८५११०
२	डिलकुमारी पौडेल	सि.अ.न.मी	९८४६६४०४८२
३	एकमाया आचार्य	अ.न.मी	९८६२३८३९५३
४	सुबी कुमारी चौधरी	अ.हे.ब	९८०४८६७७३७
५	सुमन देवी कुंवर	अ.न.मी	९८४२००५५२०
६	पुष्पराज पौडेल	का.स.	९८६०२५५२८४
	सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाइ झोवाङ्ग		
१	रबिन्द्र भण्डारी	हे.अ.	९८४०७२७३०२
२	सुस्मा बन्जरा	अ.न.मी	९८४७६८४७८०
	लुम्ले स्वास्थ्य चौकी		
१	लोक बहादुर भण्डारी	सि.अ.हे.ब	९८५७६२०५६८
२	नारायणी पौडेल देवकोटा	अ.हे.ब	९८५६०८८२११
३	बिनिता मल्ल	अ.न.मी	९८०६६८७११६
४	अनिता जि.सी.	अ.हे.ब	९८०४१९०१०७
५	सरिता गुरुङ	का.स.	९८१६१६६३८९

सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाइ तोल्का			
१	तिलकुमारी थापा	अ.हे.ब	९८४६४८२६२०
२	लिलामाया रोका	अ.न.मी	९८०५२१५२५७
दाङसिङ स्वास्थ्य चौकी			
१	बद्रीनाथ सुवेदी	सि.अ.हे.ब	९८६६०६४३२८
२	शारदा अधिकारी	अ.न.मी	९८६१४७७२०१
३	सुजिता सुबेदी	अ.न.मी.	९८४६७५०७५५
४	सपना कार्की	अ.हे.ब.	९८१५१७०८५७
५	सरिता गुरुङ	का.स.	९८४६३५४५४९
आधारभूत स्वास्थ्य ईकाइ हिले			
१	अञ्जु गुरुङ	अ.हे.ब.	९८६४८९०८८५
२	कमली गुरुङ	अ.न.मी.	९८६४८८८९४२
घान्द्रुक स्वास्थ्य चौकी			
१	उपेन्द्र महतरा	अ.हे.ब.	९८६३९४१०३०
२	शिव बहादुर पुन	हे.अ.	९८२६६३२५४०
३	टीका श्री गुरुङ	अ.न.मी	९८४६२०१३७०
४	निशा गुरुङ	का.स.	९८६९८६७६२२
सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाइ छोम्रुङ			
१	जुमकाजी गुरुङ	अ.हे.ब	९८४६२१३३१४
२	मनिता परियार	अ.न.मी	(८०६५५७४४५
सिम्पाली आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र			
१	मैया रानामगर	अ.हे.ब.	९८४६९२२३४१
२	उषा किरण अधिकारी	अ.न.मी	(८१४१२३०२९
पत्थर आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र			

१	निशा पौडेल	अ.न.मी	९८४६९१७९९६
२	इन्द्र कुमारी न्यौपाने	अ.हे.ब.	९८४६७४१७९४
	सिवै आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र		
१	प्रतिक्षा दियाली	अ.हे.ब.	९७४९९९२०३
२	सृजना क्षेत्री	अ.न.मी	९८६७६२७७३८
	आयुर्वेद		
१	गोविन्द पौडेल	बैद्य निरिक्षक	९८६४३८१४०७
२	नरहरी बराल	कबिराज	९८४६२५७०६३
३	शान्ती देवकोटा	औषधी कुटुवा	
४	लक्ष्मी प्रसाद देवकोटा	का.स.	

बाह्रौं गाउँसभाको उपस्थिति विवरण

आज मिति २०७९ साल असार महिनाको १० गते शुक्रबारका दिन बिहान ११:०० बजे यस अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको बाह्रौं गाउँ सभा यस गाउँपालिकाका अध्यक्ष एवं गाउँ सभाका अध्यक्ष श्री विष्णु बहादुर के.सी.ज्यूको अध्यक्षतामा निम्न उपस्थितिमा बसी तपसिल बमोजिमको निर्णय गरियो ।

उपस्थितीः

क्र.सं.	पदाधिकारीको नाम	पद	हस्ताक्षर
१	विष्णु बहादुर के.सी.	अध्यक्ष	
२	चन्द्रकला अधिकारी	उपाध्यक्ष	
३	खेमराज देवकोटा	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	
४	तुलसी प्रसाद अधिकारी	वडा अध्यक्ष वडा नं. १	
५	पिताम्बर भण्डारी	वडा अध्यक्ष वडा नं. २	
६	फणीन्द्र प्रसाद पौडेल	वडा अध्यक्ष वडा नं. ३	
७	आइन दल गुरुङ	वडा अध्यक्ष वडा नं. ४	
८	जिवनाथ पौडेल	वडा अध्यक्ष वडा नं. ५	
९	एकदेव देवकोटा	वडा अध्यक्ष वडा नं. ६	
१०	भरत मान गुरुङ	वडा अध्यक्ष वडा नं. ७	
११	विजय गुरुङ	वडा अध्यक्ष वडा नं. ८	
१२	रमेश गुरुङ	वडा अध्यक्ष वडा नं. ९	
१३	गौतम गुरुङ	वडा अध्यक्ष वडा नं. १०	
१४	हिम वहादुर गुरुङ	वडा अध्यक्ष वडा नं. ११	
१५	नारायणी परियार	कार्यपालिका सदस्य	नारायणी
१६	चतुर्मान वि.क.	कार्यपालिका सदस्य	
१७	पार्वती पौडेल	कार्यपालिका सदस्य	
१८	सिमा क्षेत्री	कार्यपालिका सदस्य	Sima
१९	पुष्पा पुन	कार्यपालिका सदस्य	
२०	भुपाल घर्ती	कार्यपालिका सदस्य	
२१	खेम बहादुर कुँवर	सदस्य	
२२	नरपति भण्डारी	सदस्य	
२३	माया अधिकारी	सदस्य	
२४	नौली सुनार	सदस्य	
२५	डिल्लीराम भण्डारी	सदस्य	
२६	भानु भक्त दाहाल	सदस्य	

२७	दिल माया सुनार	सदस्य	
२८	अम्मर बहादुर के.सी	सदस्य	
२९	कृष्ण प्रसाद पौडेल	सदस्य	
३०	पशुपति के.सी.	सदस्य	
३१	लक्ष्मी बि.क.	सदस्य	
३२	विजय गुरुङ	सदस्य	
३३	मन बहादुर गुरुङ	सदस्य	
३४	सुमित्रा कुमारी थापा	सदस्य	Sumitra
३५	वालिका सार्कि	सदस्य	
३६	राम बहादुर बि.क.	सदस्य	
३७	राम बहादुर कामी	सदस्य	
३८	देवी कामी	सदस्य	
३९	निलकण्ठ जैसी	सदस्य	
४०	ढाटी गुरुङ	सदस्य	
४१	ताल कुमारी कामी	सदस्य	
४२	गौ प्रसाद गुरुङ	सदस्य	
४३	राम गुरुङ	सदस्य	
४४	धन कुमारी जैसी	सदस्य	
४५	गौमाया नेपाली	सदस्य	
४६	ज्ञान बहादुर क्षेत्री	सदस्य	
४७	प्रविन गुरुङ	सदस्य	
४८	लक्ष्मी बि.क.	सदस्य	
४९	खेम कुमारी पुन मगर	सदस्य	
५०	जुविन्द्र मगर	सदस्य	
५१	मनिसा बि.क.	सदस्य	Manisha
५२	रितु माया नेपाली	सदस्य	Ritu
५३	खिम प्रसाद नेपाली	सदस्य	
५४	डम्बर बहादुर घर्ती	सदस्य	
५५	राधा कुमारी गुरुङ	सदस्य	
५६	आस माया बि.क.	सदस्य	
५७	राम गुरुङ	सदस्य	
५८	जगन बहादुर गुरुङ	सदस्य	

अन्य उपस्थिति			
१	बलराम भुगाई	शिक्षा अधिकृत	
२	ठाकुर प्रसाद अधिकारी	अधिकृत	
३	लक्ष्मण बस्ताकोटी	अधिकृत	
४	ऋषिराम पौडेल	स्वास्थ्य संयोजक	
५	कमला थापा	स्वास्थ्य सह-संयोजक	
६	गोविन्द पौडेल	वैद्य निरिक्षक	
७	अतित खनाल	इन्जिनियर	
८	राजन गौतम	इन्जिनियर	
९	सूर्य प्रसाद तिमिल्सिना	सूचना प्रविधि अधिकृत	
१०	शान्ती कार्की	रोजगार संयोजक	
११	ऋषिराम दाहाल	प.शे.प्रा.	
१२	डण्डपाणी अधिकारी	वडा सचिव, वडा नं.६	
१३	नारायण क्षेत्री	वडा सचिव, वडा नं.७	
१४	नरहरी बराल	कविराज	
१५	नारायण प्रसाद उपाध्याय	सहायक पाचौँ	
१६	युवराज गुरुङ	वडा सचिव, वडा नं.५	
१७	प्रभात पौडेल	सर्भेक्षक	
१८	बुद्धिमाया शर्मा लुईटेल	प.शे.प्रा.	
१९	मुक्तिराम परियार	वडा सचिव, वडा नं. १	
२०	पुन्यप्रसाद लामिछाने	खा.पा.स.टे	
२१	निर्मला कुंवर	स.म.बि.नी	
२२	विद्या कार्की	वडा सचिव, वडा नं.११	
२३	संगिता गौतम भण्डारी	वडा सचिव, वडा नं.२	
२४	रामु पौडेल	लेखा सहायक	
२५	ख्यामप्रसाद न्यौपाने	आ.ले.प. सहायक	
२६	पिताम्बर सुबेदी	कम्प्युटर अपरेटर	
२७	सुमिरन बडगामी	सब इन्जिनियर	
२८	मनिषा शाक्य	सब इन्जिनियर	
२९	अस्मिता जि.बि. कुँवर	सब इन्जिनियर	

३०	टिकाराम पौडेल	सब इन्जिनियर	
३१	सुरेश भण्डारी	प्राविधिक सहायक	
३२	जगन्नाथ भण्डारी	एम.आई.एस. अपरेटर	
३३	सिता आचार्य अधिकारी	मनोसामाजिक परामर्शकर्ता	
३४	सुजता अधिकारी	सुपरिवेक्षक	
३५	शिव प्रसाद पौडेल	वडा सचिव, वडा नं. १०	
३६	वीरेन्द्र कुँवर	खरिदार	
३७	मुक्तिराम भण्डारी	वडा सचिव, वडा नं. ३	
३८	बुलन्द बहादुर भण्डारी	वडा सचिव, वडा नं.४	
३९	किरण प्रसाद शर्मा	वडा सचिव, वडा नं. ९	
४०	बल बहादुर राना	ना.प.स्वा.प्रा.	
४१	सम्पदा न्यौपाने	सहायक चौथों	
४२	गिता शर्मा	वडा सचिव, वडा नं. ८	
४३	सरोज कुमार यादव	अ.स.ई	
४४	मन्दिरा खत्री	ना.प्रा.स.	
४५	उपेन्द्र महतरा	अ.हे.ब	
४६	सुवि कुमारी चौधरी	अ.हे.ब	
४७	मनोज कठायत	ना.प्रा.स.	
४८	लक्ष्मी शर्मा देवकोटा	सामाजिक परिचालक	
४९	राजु प्रसाद अर्याल	ना.प्र.से.प्रा.	
५०	बिन्दु शर्मा पौडेल	जे.टि.ए.	
५१	समिर जैसी	फिल्ड सहायक	
५२	सुमित्रा बराल	फिल्ड सहायक	
५३	निशा ढुङगाना	उद्यम विकास सहजकर्ता	
५४	देविलाल देवकोटा	रिटर्नी स्वयंसेवक	
५५	सन्तोष कुँवर	रिटर्नी स्वयंसेवक	
५६	गुरुदत्त भण्डारी	रिटर्नी स्वयंसेवक	
५७	विन्दु पौडेल	अ.न.मी	
५८	आस्था सापकोटा	अ.न.मी	
५९	दिवाकर पौडेल	ल्याब असिष्टेन्ट	
६०	सुरज भट्ट	प्रहरी हवल्दार	

६१	लिलाधर अधिकारी	ना.प्रा.स.	
६२	जयलाल बुढा	प्र.स.नी.	
६३	बिनोद बि.क.	प्रहरी जवान	
६४	लिला क्षेत्री	सामाजिक परिचालक	
६५	केशमाया पौडेल	वित्तीय साक्षरता सहजकर्ता	
६६	नारायण प्रसाद अधिकारी	सवारी चालक	
६७	दिनेश के.सी.	सवारी चालक	
६८	ओम प्रसाद अधिकारी	का.स.	ओम प्रसाद
६९	जित बहादुर गुरुङ	का.स.	
७०	गोविन्द कुँवर	का.स.	
७१	तुलसी भण्डारी	का.स.	
७२	अस्मिता भण्डारी	का.स.	
७३	गणेश बहादुर जिसी	जिल्ला समन्वय समिति सदस्य	
७४	बालिका खुवेदी	"	बालिका
७५	भरत अधिकारी	प्र.ज.	
७६	राजेन्द्र डोष्ठ	प्र.ब.ह	
७७	देव ब. पुन	प्र.ह	
७८	थप ब. थापा	प्र.स.ह	
७९	श्रीमन पौडेल	पत्रकार (आदर्श समाज)	
८०	सुभाष अधिकारी	सुपरवैसर	
८१	बलराम परियार	स.स.ह	
८२	डल्ल शर्मा		
८३	कुमार बली	प्र.ज.	
८४	निशा पौडेल	अ.न.मी.	
८५	चेत कुमारी मण्डारी	का.स.	
८६	शिव कुमार बि.क.	WEP/CJT	
८७	विकुन अधिकारी	पोखरा इलिमिजार	
८८	अशोक आले	फिरी कात इलिमिजार	
८९	सुनिल गुरुङ	वडा नं. ११	

भाग १०

कृयाकलापको सामान्य झलकहरू

निर्वाचन अधिकृतबाट प्रमाण-पत्र ग्रहण गर्दै गाउँपालिकाका नवनिर्वाचित अध्यक्ष तथा उपाध्यक्षज्यू

गाउँपालिकाका नवनिर्वाचित जनप्रतिनिधिको सपथ ग्रहण समारोह

पदवहालीपश्चात् कर्मचारीहरुसँग गाउँपालिकाका अध्यक्ष तथा उपाध्यक्षज्यू

सम्माननीय राष्ट्रिय सभाध्यक्ष गणेशप्रसाद तिमिल्सिनाज्यूसँग गाउँपालिका कार्यालयमा अन्तरक्रियापश्चात्को सामुहिक तस्वीर

आन्तरिक उत्पादन वृद्धि गर्नको लागि कृषि तथा पशुसँग सम्बन्धित विविध क्रियाकलापहरू

आ.व. २०७९/०८० को नीति तथा कार्यक्रम एवं वजेट तर्जुमाको लागि विज्ञहरूसँग छलफल तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रम

आ.व. २०७९/०८० को बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुतीकरण तथा पारित सहितको बाह्रौं गाउँसभा

राजस्व संकलन प्रणाली सुरुवात एवं कर संकलन शिविरको उद्घाटन